

SOTKAMON KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2021

Kunnanhallituksen hyväksymä 30.3.2022

Pöytäkirjantarkastajat:

JK JK RH RH

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2021 käynnistyi covid-pandemian varjossa ja pandemiatilanteen muutokset värjivät koko kulunutta vuotta. Pandemian etenemisen ennustettavuus oli heikkoa ja uudet virusvariantit aiheuttivat useampia uusia maailmanlaajuisia tartunta-aaltoja. Rokotekattavuuden parantua ja uusien varianttien kautta viruksen aiheuttamat kuolemat kuitenkin vähenivät ja sairaalakuormitus varsinkin tehohoidon osalta laski. Laajojen täyssulkujen sijaan käytössä oli hybridistrategia, jossa toimintamallina koronaturvallinen käyttäytyminen, testaaminen, jäljittäminen, eristäminen ja hoitaminen. Korkean leviämisen alueille jäljittämisestä luovuttiin monin paikoin.

Koronan aiheuttama bruttokansantuotteen pudotus Suomessa jäi viime vuonna puolet pienemmäksi kuin EU:ssa keskimäärin. Korkotaso pysytteli nollan tienoilla mutta inflaatio alkoi vuoden aikana nousta ja se yhdistettynä covid-pandemian aiheuttamiin logistiikkaongelmiin sai aikaan voimakkaan hintojen kohoamisen vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Loppuvuotta ja maailmantaloutta sekä pörssikurseja heilutti Ukrainassa kiristynyt tilanne, joka sitten helmikuussa 2022 eskaloitui täydeksi sodaksi.

Sotkamossa koronan aiheuttamat taloudelliset vaikutukset ovat näkyneet eniten ravintola-alalla ja pienillä palveluntuottajilla. Valtiovallan rajoitustoimet olivat tiukimmat ravintola-alalla, jossa toimintaa rajoitettiin aukioloaikojen ja tarjoilumahdollisuuksien osalta. Matkailijamäärät kuitenkin palasivat lähes ennätysvuoden 2019 tasolle ja vuoden 2021 koko maan matkailijoiden rekisteröidyissä yöpymisissä Sotkamo oli kolmas edellään vain Helsinki ja Tampere. Uusia yrityksiä perustettiin Sotkamoon ennätysmäärä ja kunnan asukasluku kasvoi yli 40 hengellä.

Sotkamon kunnan alkuperäiseen talousarvioon tehtiin kesällä 2021 muutoksia, koska jo tuolloin oli tiedossa, että Kainuun soten tulos tulee olemaan yli 20 miljoonaa alijäämäinen. Tästä muodostuneesta maksuosuuden lisälaskusta Sotkamon kunnan osuus oli reilut kolme miljoonaa. Vuosi 2022 tulee olemaan viimeinen nykyisellä valtionosuusmallilla ja vuoden 2023 alkaessa hyvinvointialueet ottavat hoidettavakseen sote-toiminnot ja samalla myös niihin liittyvät kustannukset. Tämä tulee parantamaan huomattavasti kuntien talouden ennustettavuutta.

Tulopuolella verotulot kehittyivät talousarviota paremmiksi ja tämä huomioitiin jo kesäkuun talousarviomuutoksien yhteydessä. Loisteen osingot olivat $\frac{3}{4}$ talousarviossa arvioidusta ja jäivät noin ollen yli puoli miljoonaa budjetoidusta.

Isojen investointien yläkoulu, lukio, kirjasto, sotekeskus suunnittelua vietiin eteenpäin ja kaikista näistä on nyt valmistunut hankesuunnitelmat. Vuokatti Areena otettiin käyttöön vuoden 2021 aikana ja Hiukassa käynnistyivät stadionin uudistus sekä uuden rantarakennuksen rakentaminen

Kiitokset kaikille kuntalaisille, kuntapäätäjille sekä kunnan työntekijöille vuodesta 2021! Olemme eläneet erikoisien aikojen keskellä viime vuodet mutta se ei ole lannistanut sotkamolaisten uskoa huomiseen. Kuntana ja kuntalaisina katsomme positiivisesti tulevaisuuteen!

Kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen

SISÄLLYS

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	2
1 TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
1.2 RISKIEN HALLINTA JA SISÄISEN VALVONNAN PERIAATTEET JA MENETTELYTAVAT	28
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	30
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	34
1.5 KOKONAISTULOT JA –MENOT	38
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	39
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	49
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	50
2.1 HALLINNON TOIMIALA	50
2.2 YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN TOIMIALA	67
2.3 SIVISTYKSEN TOIMIALA	77
2.4 TULOSLASKELMA	90
2.5 INVESTOINNIT	92
2.6 RAHOITUSLASKELMA	101
2.7 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEHÄN SITOVIEN ERIEN TOTEUTUMISESTA	102
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	108
3.1 TULOSLASKELMA	108
3.2 RAHOITUSLASKELMA	109
3.3 TASE	110
3.4 KONSERNIN TULOSLASKELMA	110
3.5 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	113
3.6 KONSERNITASE	114
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	116
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	116
4.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	118
4.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	121
5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	136
5.1 VESIHUOLTOLAITOS	136
6 LUETTELOT JA SELVITYKSET	156
6.1 LUETTELO TOSITELAJEISTA	156
6.2 KÄYTETYT TOSITELAJIT	157
7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	158

JOHDANTO

Kuntalain mukaan kunnat ja kuntayhtymät noudattavat kirjanpidossaan ja tilinpäätöksessään kirjanpitolakia soveltuvin osin. Kirjanpitolaissa keskeisenä tavoitteena on oikeiden ja riittävien tietojen antaminen kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Kunnan tilinpäätökseen sisältyvät tilinpäätöslaskelmat ovat tase ja tuloslaskelma sekä rahoituslaskelma. Rahoituslaskelma on rahan lähteitä ja rahan käyttöä kuvaava laskelma. Tuloslaskelmaa ja tasetta täydentävien liitetietojen antaminen on pakollista. Talousarvion toteutumisvertailu on itsenäinen, tilinpäätökseen sisältyvä laskelma, jonka tehtävänä on talousarviositovuuden noudattamisen seuranta.

Tilinpäätösinformaatiota parantavat sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen seuranta, suunnitelman mukaisten poistojen esittäminen sekä konsernitaseen ja sen liitetiedostojen sisällyttäminen tilinpäätökseen.

Toimintakertomus on osa kunnan virallista tilinpäätöstä. Toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä kunnassa on selvittää valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Kirjanpitolain mukaan toimintakertomuksessa on annettava tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Kirjanpitoasetuksen mukaan toimintakertomuksessa tulee esittää tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen, arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ja selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta.

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Yleistä

Sotkamo on Pohjois-Suomen kunta, joka sijaitsee Kainuun maakunnan eteläosassa. Rajanaapureita ovat lännessä Kajaanin kaupunki, pohjoisessa Paltamon ja Ristijärven kunnat, idässä Kuhmon kaupunki ja etelässä Nurmeksen kaupunki ja Rautavaaran ja Sonkajärven kunnat.

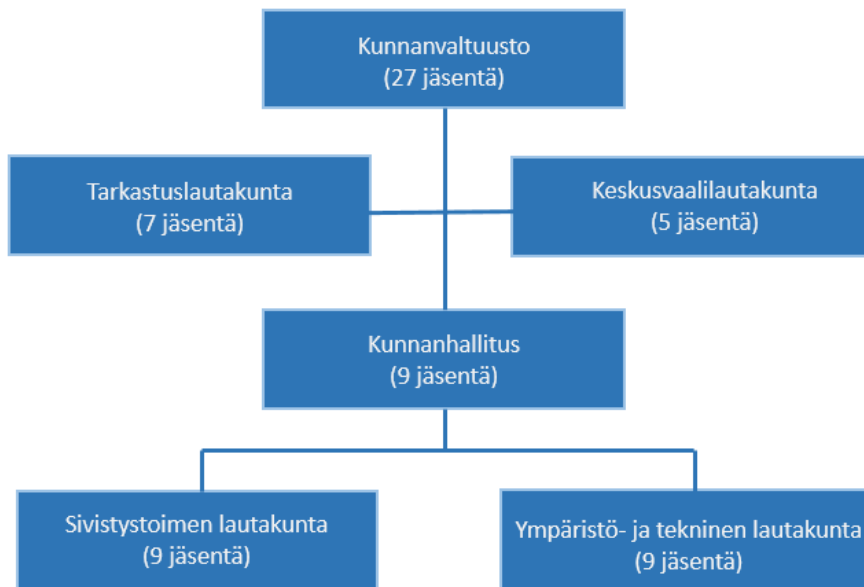
Kunnan kokonaispinta-ala on 2 952 km², josta vesistöjä on 300 km². Kunnan asukasluku oli 31.12.2021 - tilanteessa 10 343 asukasta. Kunnan tuloveroprosentti oli 19,75 %.

Sotkamon kuntakeskus sijaitsee luonnonkauniilla paikalla, vesistöjen ympäröimänä. Hiukan kuulut hiekkarannat, harjut ja vehreys luovat viihtyisät olosuhteet asumiseen ja lomailuun. Kunnan toinen taajama ympäristöineen, Vuokatti, on matkailu- ja liikuntaelämän keskus. Vuokatin matkailupalvelut ovat korkeatasoiset ympäri vuoden. Vuokatinrinteet, urheiluopisto, urheiluakatemia, Katinkullan matkailukeskus, lukuisat majoitusliikkeet ja maaseudun lomakylät sijaitsevat lähellä Vuokattia luonnon rauhassa.

Sotkamo kuuluu

Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon
Kainuun-Koillismaan maanmittaustoimistoon
Itä-Suomen verotoimistoon
Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen
Kainuun käräjäoikeuteen
Suomen Metsäkeskuksen pohjoiseen palvelualueeseen
Pohjois-Suomen maistraatin Kajaanin yksikköön
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen
Kainuun liittoon
Oulun poliisilaitoksen Sotkamon poliisiasemaan
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymään
KELA:n pohjoiseen vakuutuspiiriin

Kunnan luottamushenkilöorganisaatio 31.12.2021

Kunnan henkilöstöorganisaatio 31.12.2021

1.1.2 Talouden kehitys

Maailmantalouden näkymät

VM:n joulukuussa 2021 julkaiseman taloudellisen katsauksen (Valtiovarainministeriön julkaisu 70/2021) mukaan vuosina 2021 ja 2022 talous jatkaa nopeaa nousuaan ja työllisyys kasvuaan, vaikka vuodenvaihteen ympärillä kasvu jäikin aiemmin arvioitua hitaammaksi Covid-19-pandemian kiihtymisen ja rajoitustoimien vuoksi.

Maailmantalous on elpynyt nopeasti v. 2019 puhjenneen pandemian aiheuttamasta taantumasta. Vuonna 2022 maailmantalouden arvioidaan kasvavan 4,6 prosenttia ja vuonna 2023 kasvua odotetaan 3,4 prosenttia. Covid-19-pandemian pahentuminen vuoden 2021 lopulla lisäsi kuitenkin taloudenpitäjien epävarmuutta ja hidasti talouskasvua tilapäisesti vuodenvaihteen ympärillä. Maailmantalouden kasvunäkymiä varjostavat pandemian pitkittyminen, tarjontaketjujen häiriöt sekä nopeasti kiihtynyt inflaatio. Inflaatiopaineiden ennakoitaan kuitenkin hellittävän vuoden 2022 kuluessa, mutta riski pidempiaikaisesta inflaatiosta ja sen aiheuttamasta laajemmasta kustannuspaineesta talouksissa on kasvanut.

Pitkittynyt koronaviruspandemia varjostaa euroalueen talousnäkymiä. Erityisesti vuoden 2021 viimeisen ja vuoden 2022 ensimmäisen neljänneksen talouskehitys on aiempaa arvioitua heikompaa.

Kuntatalouden tila 2022

Kuntataloudelle koronaviruspandemia on aiheuttanut talouteen jyrkkiä nousuja ja laskuja sekä jatkuvaa epävarmuutta. Tämä tilanne on pitkittänyt uusien virusvarianttien leviytystä laajalti koko maailmaan. Suomi ei ole välttynyt tältä, vaan vuodenvaihteen tienoilla uudet rajoitukset ja korkeat tartuntaluvut ovat hankaloittaneet taloutta sekä tuoneet haasteita kattavasti kaikkialle toimintaympäristöön. Koronan aikana työttömyys on lisääntynyt, yrityksiä on laitettu kiinni ja asiakasvirrat ovat hiljentyneet. Toisaalla pandemia on tarjonnut lisää työtä. Vuoden loppupuolella Kuntaliitto on arvioinut, että pahimmat skenaarit kunnan talousmenetyksistä eivät ole toteutuneet ja vaikutukset kansantalouden lukuihin olivat pelättyä lievemmät. Valtion koronatuet kunnille ja kuntien omat toimet koronan taltuttamiseksi ja taloutensa sopeuttamiseksi ovat nostaneet kuntataloutta paremmaksi.

Kuntatalouden vuoden 2021 ennakkollinen tilinpäätösanalyysi näyttää, että kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulokset säilyivät vahvoina toisenkin koronavuoden jäljiltä. Korona kasvatti osaltaan vuonna 2021 kuntien ja kuntayhtymien menoja voimakkaasti, vajaa 8 prosenttia edellisvuoden maltilliseen kasvuun verrattuna. Tulokehitys pysyi kuitenkin menojen kehityksessä mukana: kuntien verokehitys oli hyvää jo toista vuotta peräjälkeen. Kuntien yhteisövero lisääntyi talouden elpymisen ja kuntien määräaikaisen yhteisöveron jako-osuuskorotuksen vuoksi viime vuonna lähes 45 prosenttia. Kuntien tuloja lisäsivät myös korona-avustukset, jotka ovat olleet esimerkiksi välittömien koronasta johtuvien sosiaali- ja terveystoimen menojen osalta täysimääräisiä.

Vuonna 2021 kunnat ja kuntayhtymät käyttivät tulojaan investointeihin, jotka olivat ennakkotietojen mukaan 5,3 miljardia euroa. Investointien määrä laski vuodesta 2020, mikä näkyi kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran vahvistumisena ja lainanottotarpeen pienentymisenä. Investoinnit huomioiden kuntatalous oli vuonna 2021 lähes tasapainossa. Lainakanta kasvoi maltillisesti, vajaat 800 miljoonaa euroa.

Vuoden 2021 tilinpäätösten ennakkotietojen perusteella kuntien toimintatuotot kasvoivat 21,4 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Valtion korona-avustukset ja muut kehityshankkeet kasvattivat kuntien ja sh-piirien saamia avustuksia, mikä näkyi toimintatuottojen voimakkaana kasvuna. Lisäksi varhaiskasvatusmaksuja alennettiin 1.8.2021 lähtien. Toimintakulut kasvoivat 7,7 prosenttia. Palkat kasvoivat 5 prosenttia, henkilöstökulut 6 prosenttia ja asiakaspalvelujen ostot noin 13 prosenttia. Koronapandemian hoito kasvatti kuntien työvoimatarvetta ja lisäsi kuluja merkittävästi. Samoin kuin palkkaratkaisun sopimuskorotukset.

Kuntien verotulot ovat kasvaneet edellisvuoteen verrattuna 6,5 prosenttia ja valtionosuudet laskeneet 8,3 prosentilla. Verotulojen vertailupohjaan on vaikuttanut yhteisöveron jako-osuuden +10 %-yksikön määrääkainen korotus sekä varhaiskasvatusmaksujen alennus, joka kompensoitiin korottamalla kuntien yhteisöveron jako-osuutta pysyvästi 2 prosenttiyksiköllä. Valtionosuuden laskuun on vaikuttanut muun muassa kuntien tehtävien laajennukset.

Viime vuoden tilinpäätösten ennakkotietojen perusteella Manner-Suomen kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni 6,5 prosenttia, 0,3 mrd. eurolla edellisvuodesta. Tilinpäätösarviotietojen mukaan kuntien toimintakulut kasvoivat 7,6 %; 42,7 miljardiin euroon ja toimintatuotot kasvoivat 21,4 %; 11,1 miljardiin euroon.

Viime vuoden tilinpäätösarvioiden mukaan 13 kunnan vuosikate vuonna 2021 oli negatiivinen, kun vuonna 2020 näiden kuntien määrä oli 2. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu toimintakate on arvioiden mukaan 31,6 mrd. euroa ja se heikkeni 3,5 prosentilla edellisestä vuodesta.

Kuntien omien arvioiden perusteella lainakanta oli vuoden 2021 lopussa 24,1 miljardia euroa. Tämä tarkoitti 3,2 prosentin kasvua edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna. Asukasta kohti lainakanta oli 3 469 €/asukas.

Kuntaliitto arvioi, että vuoden 2021 tulos tulee olemaan tasoa, jolla kuntatalous voi hyvin, jos pysyisimme samoissa lukemissa tulevinakin vuosina. Näkymää haastavat kuitenkin määräraikaiset koronatuotet ja sote-uudistus, joka siirtää kustannuksia ja tuloja valtiolle ja jättää kuntien niskaan mittavat velat ja kiinteistöt.

Erittäin haastavaksi lähitulevaisuuden kuntien osalta tekee lisäksi Ukrainan sota. Kuntaliitto arvioi, että sodan vaikutukset ulottuvat erittäin laajalti kuntien talouteen, tavaravirtoihin ja varautumiseen. Pandemian jälkeen on alkanut täysin uusi ja arvaamaton tilanne, jonka seuraamuksia on vaikea ennustaa. Selvää kuitenkin on, että kuntien tilannetta sota Euroopassa ei ainakaan helpota-päinvastoin.

1.1.3 Olennaiset muutokset Sotkamon kunnan toiminnassa ja taloudessa

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Vuonna 2021 alkuperäiseen talousarvioon tehtiin kesällä muutoksia. Alla olevassa taulukossa on esitetty talousarviomuutokset. Talouden vertailussa käytetään muutettua talousarviota. Verotuloihin on tehty Kuntaliiton verotuloennusteen mukaisesti tarvittavat muutokset. Toimintakuluissa merkittävin TA-muutos johtui Kainuun soten alijäämäennusteesta.

	TA 2021	TA-muutokset	Muutettu TA
Toimintatuotot	11 343 861	0	11 343 861
Toimintakulut	-83 334 191	-3 580 000	-86 914 191
Toimintakate	-71 990 330	-3 580 000	-75 570 330
Verotulot	40 587 426	1 300 000	41 887 426
Valtionosuudet	28 881 598	0	28 881 598
Rahoitustuotot ja -kulut	3 475 935	0	3 475 935
Vuosikate	954 629	-2 280 000	-1 325 371
Poistot	-3 188 294	0	-3 188 294
Tilinpäätössiirrot			
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 233 665	-2 280 000	-4 513 665

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa osoitetaan toimintatuottojen riittävyys tilikautena palvelutoiminnan kuluihin, lainojen korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

- *Toimintakate* osoittaa kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- *Vuosikate* kuvaa tulo-rahoituksen riittävyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- *Tilikauden tulos* kertoo erotuksen, joka jää, kun liikevaihdosta vähennetään kustannukset, poistot, arvonalennukset, korot ja verot.

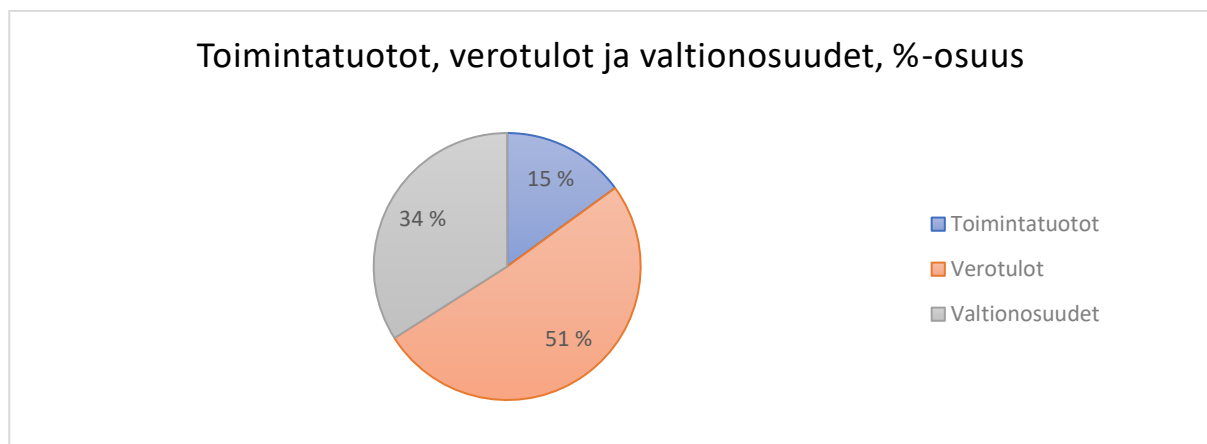
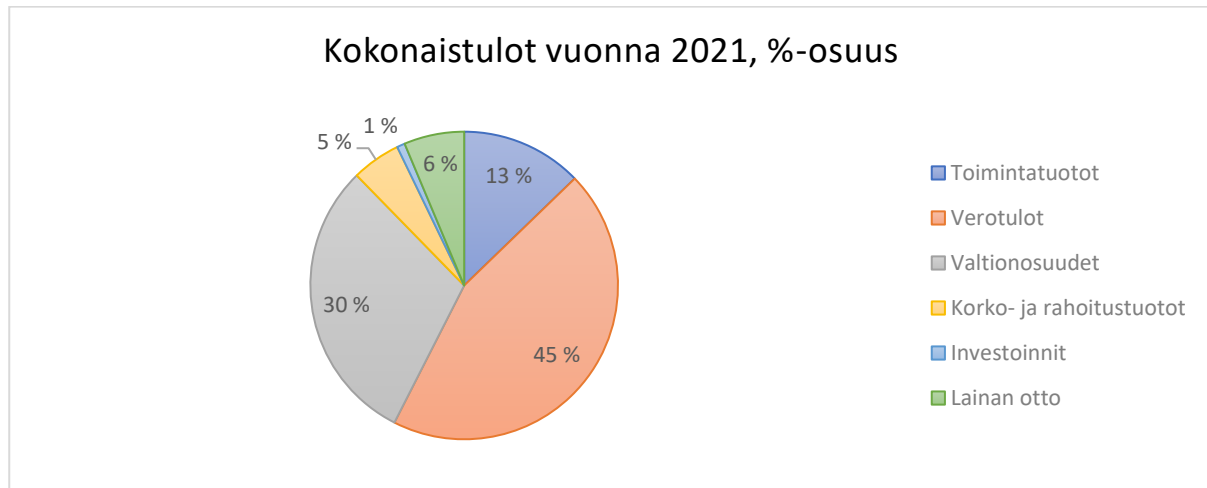
Tilikaudella 2021 tilikauden tulos toteutui negatiivisena. Vuosikate oli -458 292 € negatiivinen (TA 2021: -1 325 371 €) ja tilikauden tulos -3 523 851 € alijäämäinen (TA 2021: -4 513 665 €). Vuosikate toteutui 867 079 € ja tilikauden tulos 989 814 € arvioitua parempana.

Tilikausien 2021 ja 2020 vertailuna voidaan todeta, että tilikauden 2021 vuosikate oli 1 732 716 € parempi kuin tilikauden 2020 vuosikate ja tilikauden 2021 tulos 1 528 999 € parempi kuin vuoden 2020 tilikauden tulos. Tilikauden 2020 vuosikate oli -2 191 008 € negatiivinen ja tilikauden tulos -5 052 850 € alijäämäinen.

Kainuun sote-kuntayhtymän tilikauden tulos toteutui raskaasti alijäämäisenä. Lopullinen alijäämä oli 20,3 milj. €, josta kertyi Sotkamon kunnalle 3,0 milj. € suuruinen lisälasku. Alijäämän kattamiseen varauduttiin kunnassa kesällä 2021 tehdyllä talousarviomuutoksella, jolloin palvelujen ostoihin budjetoitiin 3,5 milj. €:n suuruinen lisämääräraha.

Uusi tasapainottamis- ja kehittämisohjelma otettiin käyttöön vuonna 2021. Se on pääosin käynnistynyt suunnitellusti. Varsinkin kehittämisen osalta tasapainottamis- ja kehittämisohjelma konkretisoituu tilinpäätöksellä suurimmalta osin vasta tulevina vuosina.

Kokonaistulot

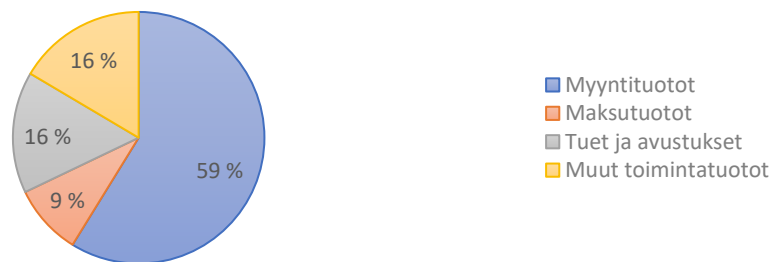

Kunnan kokonaistulot olivat tilikaudella yhteensä 94 742 837 € (TP 2020: 86 626 276 €), joista verotuloja 42 395 416 €, satunnaisia tuottoja tilikaudella ei ollut, valtionosuuksia 28 618 693 €, korko- ja rahoitustuottoja 4 870 916 €, toimintatuottoja 12 101 651 €, pitkäaikaista uutta lainaa 6 000 000 € sekä investointeihin saatuja rahoitusosuuksia 756 161 €.

Toimintatuotot

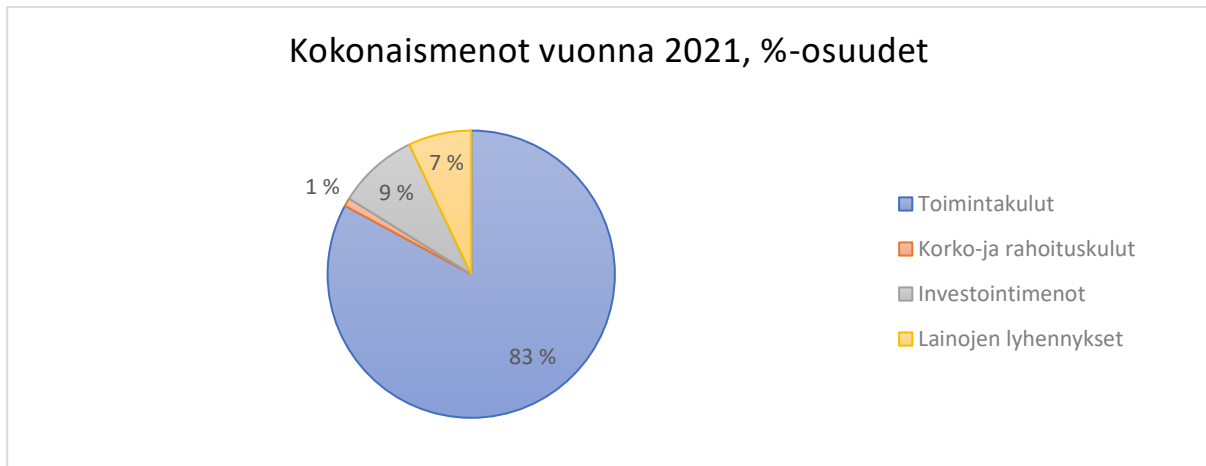
	TP2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021/ TP 2020, %	TA2020- TP2021 €
Myyntituotot	7 298 037	6 156 274	7 116 423	115,6 %	-2,5 %	-960 149
Maksutuotot	982 398	925 791	1 100 017	118,8 %	12,0 %	-174 226
Tuet ja avustukset	1 279 186	1 586 509	1 889 119	119,1 %	47,7 %	-302 610
Muut toimintatuotot	1 258 056	2 675 287	1 996 092	74,6 %	58,7 %	679 195
YHTEENSÄ	10 817 677	11 343 861	12 101 651	106,7 %	11,9 %	-757 790

Toimintatuottojen rakenne 2021

Tilikauden toimintatuotot olivat yhteensä 12 101 651 €, joka on 757 790 € ja 6,7 % talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintatuotot ovat 1 283 974 € ja 11,9 % vuoden 2020 toimintatuottoja suuremmat. Myyntituottoja kertyi lähes miljoona euroa enemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Talousarviossa ei ollut varauduttu lomituspalvelukorvauksiin, joita tilikauden aikana kirjattiin kuitenkin noin 1,3 miljoonaa euroa. Maksutuotot toteutuivat 0,1 miljoonaa euroa suurempana kuin talousarvio. Tuet ja avustukset toteutuivat n. 0,3 miljoonaa euroa talousarviota suurempana. Osaltaan tukien ja avustusten suuruus johtuu edellisvuosien tuloutuksista, joita on korjattu vuodelle 2021. Muita toimintatuottoja kertyi 0,6 miljoonaa euroa arvioitua vähemmän, koska muiden rakennusten vuokratuotot ja muut vuokratulot jäivät arvioitua pienemmiksi.

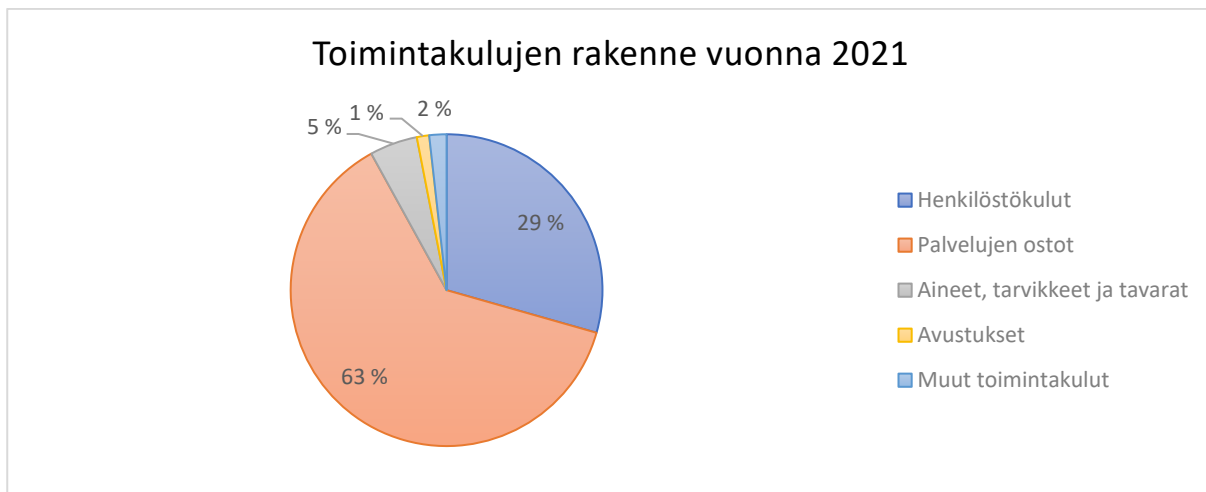
Kokonaismenot

Kunnan kokonaismenot olivat tilikaudella 2021 yhteensä 105 532 982 € (TP 2020: 102 069 902 €), joista toimintakuluja 87 503 357 €, investointimenoja (brutto) 9 584 642 €, lainojen lyhennyksiä 7 486 565 €, korko- ja rahoituskuluja 969 803 € sekä antolainasaamisten vähennys 14 387 €.

Toimintakulut

	TP2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021/ TP 2020, %	TA2020- TP2021 €
Henkilöstökulut	-24 290 157	-25 314 298	-25 731 023	101,6 %	5,9 %	416 725
Palvelujen ostot	-53 541 419	-53 885 632	-54 756 241	101,6 %	2,3 %	870 609
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 288 799	-4 263 170	-4 334 306	101,7 %	1,1 %	71 136
Avustukset	-1 640 275	-2 150 000	-1 119 303	52,1 %	-31,8 %	-1 030 697
Muut toimintakulut	-1 093 088	-1 301 091	-1 562 484	120,1 %	42,9 %	261 393
YHTEENSÄ	-84 853 737	-86 914 191	-87 503 357	100,7 %	3,1 %	589 166

Kunnan toimintakulut olivat yhteensä -87 503 357 €, mikä on -589 166 € ja 0,7 % yli talousarvion. Toimintakulut kasvoivat 2 649 620 € ja 3,1 % vuodesta 2020.

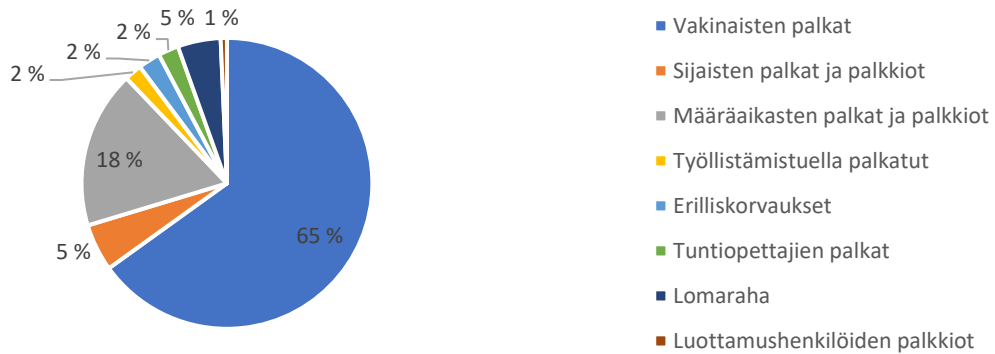
Toimintakuluista henkilöstökuluja, palvelujen ostoja sekä avustuksia tarkastellaan seuraavassa tarkemmin.

Henkilöstökulut

	TP 2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP2021/ TA 2021, %	TP 2021/ TP 2020, %	TA 2021- TP 2021, €
Vakinaisten palkat ja palkkiot	-13 886 130	-14 044 012	-13 177 341	93,8 %	-5,1 %	-866 671
Sijaisten palkat ja palkkiot	-645 799	-561 130	-1 063 627	189,6 %	64,7 %	502 497
Määräaikaisten palkat ja palkkiot	-2 503 660	-2 983 070	-3 549 979	119,0 %	41,8 %	566 909
Työllistämistuella palkatut	-301 628	-407 891	-392 365	96,2 %	30,1 %	-15 526
Erilliskorvaukset	-457 762	-418 572	-497 924	119,0 %	8,8 %	79 352
Tunti- ja urakkapalkat	-1 595	0	-25		-98,4 %	25
Tuntiopettajien palkat	-394 458	-599 300	-459 370	76,7 %	16,5 %	-139 930
Lomarahat	-927 586	-855 113	-968 077	113,2 %	4,4 %	112 964
Luottamushenkilöiden palkkiot	-86 302	-90 700	-140 532	154,9 %	62,8 %	49 832
Kokouspalkkiot	-4 125	-8 500	-5 875	69,1 %	42,4 %	-2 625
Muut palkkiot ulkopuolisille	-4 280	0	-250		-94,2 %	250
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-30 131	0	-84 731		181,2 %	84 731
Sairausvakuutuskorvaukset	136 655	10 000	185 577	1855,8 %	35,8 %	-175 577
Tapaturmakorvaukset	21 931	5 000	13 295	265,9 %	-39,4 %	-8 295
Muut kansaneläkelait.korv.	45 508	0	84 137		84,9 %	-84 137
Muut henkilöstömenojen korj.erät	0	0	-1 570			1 570
Palkat ja palkkiot	-19 039 359	-19 953 288	-20 058 656	100,5 %	5,4 %	105 368
Henkilösivukulut						0
KuEl-palkkaperusteinen	-2 756 209	-3 317 564	-2 892 528	87,2 %	4,9 %	-425 036
KuEl-eläkemenuperusteinen	-1 300 290	-1 260 295	-1 300 160	103,2 %	0,0 %	39 865
VaEl-maksu	-450 276	0	-429 386		-4,6 %	429 386
Jaksotetut eläkekulut	-27 645	0	-7 354		-73,4 %	7 354
Eläkekulut	-4 534 419	-4 577 859	-4 629 428	101,1 %	2,1 %	51 569
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	-254 365	-171 728	-302 517	176,2 %	18,9 %	130 789
Työttömyysvakuutusmaksut	-302 162	-337 922	-342 172	101,3 %	13,2 %	4 250
Tapaturmavakuutusmaksut	-210 549	-259 588	-351 665	135,5 %	67,0 %	92 077
Taloudellinen tuki	-6 250	-13 913	-5 014	36,0 %	-19,8 %	-8 899
Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	56 947	0	-41 571		-173,0 %	41 571
Muut henkilösivukulut	-716 379	-783 151	-1 042 939	133,2 %	45,6 %	259 788
Henkilösivukulut yht	-5 250 798	-5 361 010	-5 672 367	105,8 %	8,0 %	311 357
YHTEENSÄ	-24 290 157	-25 314 298	-25 731 023	101,6 %	5,9 %	416 725

Henkilöstökulut olivat yhteensä -25 731 023 €, mikä oli 416 725 € ja 1,6 % arvioitua enemmän. Henkilöstökulut olivat -1 440 866 € ja 5,9 % vuoden 2020 henkilöstökuluja suuremmat. Henkilöstökulujen kasvu ja ylitys johtuu pääosin yleisistä palkankorotuksista sekä henkilötarpeen kasvusta opetuksessa ja muutamien uusien hankkeiden alkamisesta. Palkat ja palkkiot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti mutta suurin ylitys tapahtui sivukulujen osalta.

Palkkojen ja palkkioiden jakautuminen 2021

Palvelujen ostot

	TP2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021/ TP 2021, %	TA 2021- TP 2021, €
Asiakaspalvelujen ostot valtiolta	-160	-600	0	0,0 %	-100,0 %	-600
Asiakaspalvelujen ostot kunnilta	-161 160	-180 000	-245 459	136,4 %	52,3 %	65 459
Asiakaspalvelujen ostot ky:ltä	-150	0			-100,0 %	0
Kotikuntakorvaukset	-370 943	-265 000	-337 410	127,3 %	-9,0 %	72 410
Asiakaspalvelujen ostot muilta	-43 184	-121 170	-69 882	57,7 %	61,8 %	-51 288
Asiakaspalvelujen ostot	-575 598	-566 770	-652 751	115,2 %	13,4 %	85 981
Muut yhteistoimintaosuudet (Kainuun Sote ja Kainuun liitto)	-46 652 746	-46 586 950	-46 171 880	99,1 %	-1,0 %	-415 070
Muiden palvelujen ostot	-6 313 075	-6 731 912	-7 931 610	117,8 %	25,6 %	1 199 698
YHTEENSÄ	-53 541 419	-53 885 632	-54 756 241	101,6 %	2,3 %	870 609

Palvelujen ostot olivat yhteensä -54 756 241 €, mikä on 870 609 € ja 1,6 % arvioitua enemmän. Palvelujen ostot kasvoivat 1 214 822 € ja 2,3 % vuodesta 2020. Kunta teki kesällä 2021 palvelujen ostoihin talousarviomuutoksen, jolla varauduttiin Kainuun soten alijäämäennusteeseen.

Kuntayhtymien yhteistoimintaosuudet koostuivat vuonna 202 seuraavista eristä:

- Sotkamon maksuosuus Kainuun sote-kuntayhtymälle sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista oli -44 399 397 € ja 4 292 €/asukas (TP 2020: -44 704 656 € ja 4 337 €/asukas). Kainuun soten tilikauden 2021 lopullinen alijäämä oli -20,3 milj. euroa, josta Sotkamon kunnalle tuli lisälaskua -3 034 847 €. Maksuosuus väheni yhteensä 305 259 € (0,7 %) vuoden 2020 maksuosuudesta.
- Sotkamon maksuosuus Kainuun liitolle oli -354 608 € (TP 2020: -349 262 €). Maksuosuus nousi 5 346 € (1,5 %) vuoden 2020 maksuosuudesta.

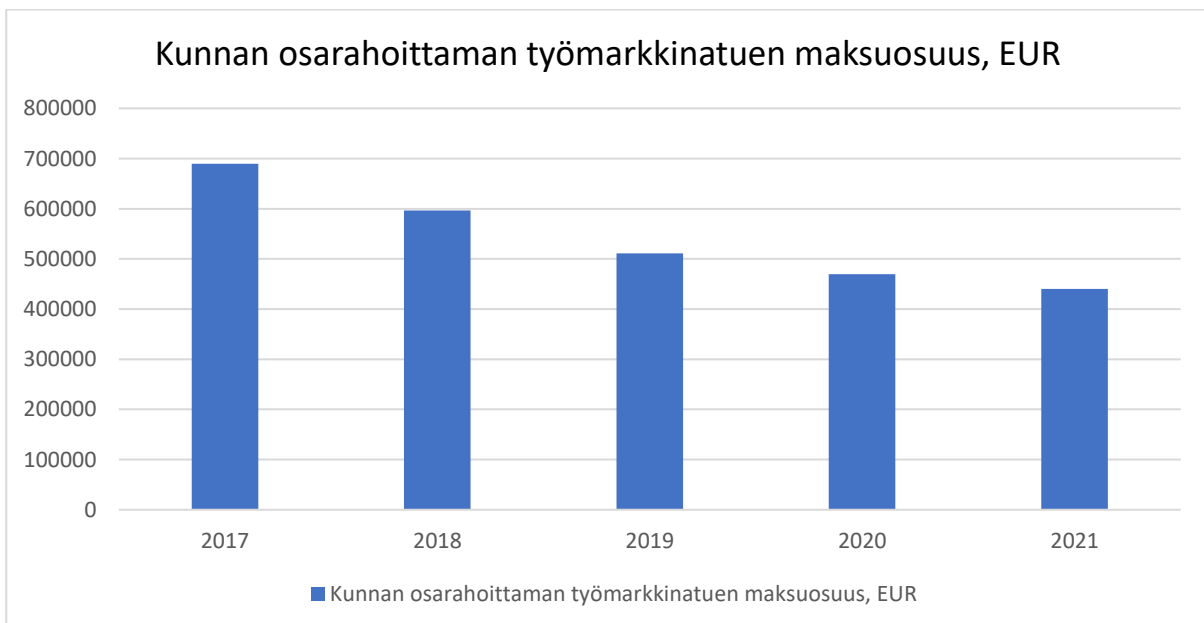
Avustukset

	TP2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021/ TP 2020, %	TA 2021- TP 2021, €
Lasten kotihoidon tuki	-339 494	-436 000	-349 767	80,2 %	3,0 %	-86 233
Yksityisen hoidon tuki	-8 102	-20 000	-5 425	27,1 %	-33,1 %	-14 575
Yks.hoidon kuntalisä	-8 018	0	-5 393		-32,7 %	5 393
Muut palvelusetelimenot	-16 414	0	0		-100,0 %	0
Päivähoidon palveluseteli	-465 533	0	-43 897		-90,6 %	43 897
Muut avustukset kotitalouksille	-25 497	-17 600	-33 767	191,9 %	32,4 %	16 167
Avustukset kotitalouksille	-863 058	-473 600	-438 249	92,5 %	-49,2 %	-35 351
Avustukset yhteisöille	-307 160	-1 196 400	-219 624	18,4 %	-28,5 %	-976 776
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-469 812	-480 000	-440 180	91,7 %	-6,3 %	-39 820
Muut avustukset yhteisöille	-245	0	-21 250		8573,5 %	21 250
Avustukset yhteisöille	-777 217	-1 676 400	-681 054	40,6 %	-12,4 %	-995 346
YHTEENSÄ	-1 640 275	-2 150 000	-1 119 303	52,1 %	-31,8 %	-1 030 697

Avustuksia maksettiin yhteensä -1 119 303 €, mikä on -1 030 697 € ja -47,9 % arvioitua vähemmän. Avustuksia maksettiin kuitenkin -520 972 € ja -31,8 % vuotta 2020 vähemmän. Tämä johtuu siitä, että päivähoiton palvelusesteleistä avustuksiin on kirjattu noin -44 000 € ja palveluiden ostoihin -431 000 €.

Toiminta-avustuksia (yleisavustuksia, kohdeavustuksia ja vuokra-avustuksia) myönnettiin talousarvion ja laadittujen ohjeiden mukaisesti

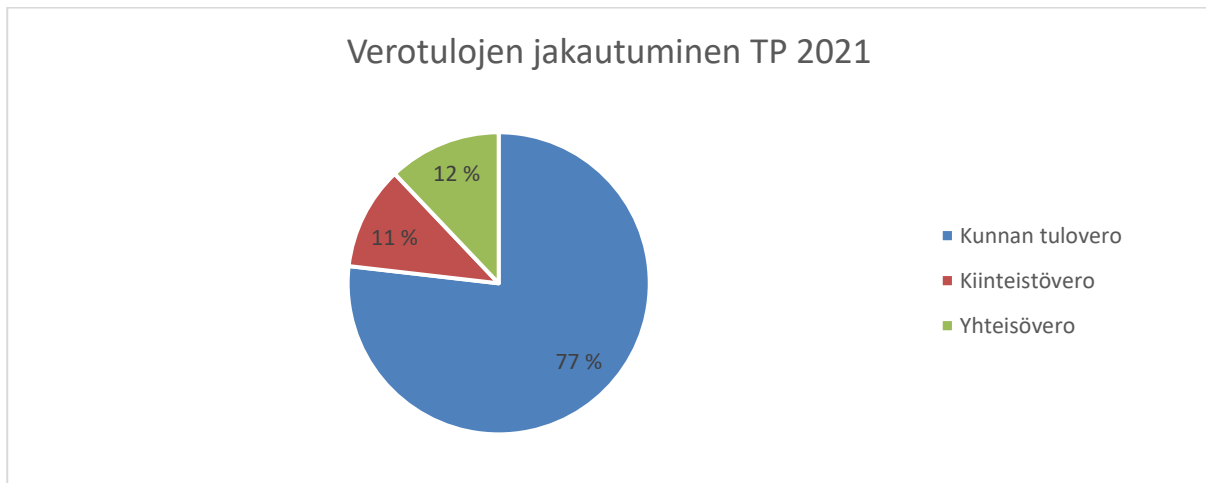
Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen osuutta on saatu pienenemään viidettä vuotta peräkkäin. Vuonna 2021 kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen osuus oli yht. 440 000 €, kun vuonna 2020 osuus oli yht. 470 000 €. Kustannukset vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna noin 30 000 €.

Verotulot

	TP2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP2021/ TP2020, %	TA2021- TP2021, €
Kunnan tulovero	31 996 206	33 432 000	32 569 335	97,4 %	1,8 %	862 665
Kiinteistövero	3 917 376	4 353 426	4 701 276	108,0 %	20,0 %	-347 850
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 446 942	4 102 000	5 124 805	124,9 %	48,7 %	-1 022 805
YHTEENSÄ	39 360 525	41 887 426	42 395 416	101,2 %	7,7 %	-507 990
asukasluku	10 307		10 343			
verotulo, €/asukas	3 819		4 098			
kunnallisvero%	19,75		19,75			
kunnallisvero%, €	1 620 061		1 649 080			

Tilikauden kokonaisverotulokertymä oli yhteensä 42 395 416 €, mikä on 507 990 € ja 1,2 % muutettua talousarviota enemmän. Verotulojen määrä kasvoi 3 034 891 € ja 7,7 % vuodesta 2020. Asukaskohtainen verotulokertymä oli 4 098 €/asukas ja se kasvoi 279 €/asukas vuodesta 2020. Asukasluvun nettomääräinen muutos oli +36 asukasta. Yhden kunnallisveroprosentin tuotto oli 1 649 080 €. Tuotto kasvoi 29 019 € vuodesta 2020.

Veroprosentit	2017	2018	2019	2020	2021
Tulovero	21,25	21,25	21,25	19,75	19,75
Kiinteistöverot					
<i>yleinen kiinteistövero</i>	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
<i>vakituinen asunto</i>	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
<i>muut asuinrakennukset</i>	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20
Erikseen määrätyt prosentit					
<i>rakentamaton rakennuspaikka</i>	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
<i>voimalaitos</i>	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10

Valtionosuudet

	TP2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TP2020, %	TP2021/ TP2020, %	TA2021- TP2021, €
Kunnan peruspalvelujen vo	20 837 057	22 943 650	17 830 555		-14,4 %	5 113 095
Verotulojen tasaus	4 490 244	0	4 877 664		8,6 %	-4 877 664
OKM:n vo	634 916	671 330	586 818	87,4 %	-7,6 %	84 512
Muut valtionosuudet	0	-209 831	0	0,0 %		-209 831
Verotulomen.kompensaatio	5 219 862	5 476 449	5 323 656	97,2 %	2,0 %	152 793
YHTEENSÄ	31 182 079	28 881 598	28 618 693	99,1 %	-8,2 %	262 905
asukasluku	10 307	10 251	10 343		0,3 %	0
valtionosuus, €/asukas	3 025	2 817	2 767		-8,5 %	0

Valtionosuuksia kunta sai yhteensä 28 618 693 €, mikä on -262 905 € ja -0,9 % arvioitua vähemmän. Valtionosuudet vähenivät -2 563 386 € ja -8,2 % vuodesta 2020. Valtionosuuden laskuun on vaikuttanut muun muassa kuntien tehtävien laajennukset.

Rahoitustuotot ja -kulut

	TP2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP2021/ TP2020, %	TA2021- TP2021, €
Korkotuotot	5 436	100 000	1 817	1,8 %	-66,6 %	98 183
Muut rahoitustuotot	2 118 060	3 712 000	4 573 704	123,2 %	115,9 %	-861 704
Korkokulut	-487 023	-124 874	-228 637	183,1 %	-53,1 %	103 763
Muut rahoituskulut	-359 309	-211 191	-445 772	211,1 %	24,1 %	234 581
YHTEENSÄ	1 277 163	3 475 935	3 901 113	112,2 %	205,5 %	-425 178

Rahoitustuottoja ja -kuluja kertyi tilikaudella 2021 yhteensä 3 901 113 €, mikä on 425 178 € yli arvioidun. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 2 623 950 € vuotta 2020 parempana. Muut rahoitustuotot 4,5 milj. euroa koostuvat Loiste Oy:n kunnalle maksamista vuotuisista osinkotuotoista sekä sijoitusvarallisuuden tuloksista.

Yleinen korkotaso jatkui edelleen matalana ja vieraan pääoman korkokulut pysyivät maltillisina.

Vuosikate

	TP2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP2021/ TP2020, %	TA2021- TP2021, €
Vuosikate	-2 191 008	-1 325 371	-458 293	34,6 %	-79,1 %	-867 078

Vuosikate on -458 293 € negatiivinen. Vuosikatteen arvioitiin olevan talousarviossa -1 325 371 € negatiivinen, joten vuosikate parani 867 078 € talousarvioon ja 1 732 715 € vuoden 2020 tilinpäätökseen nähden.

Poistot

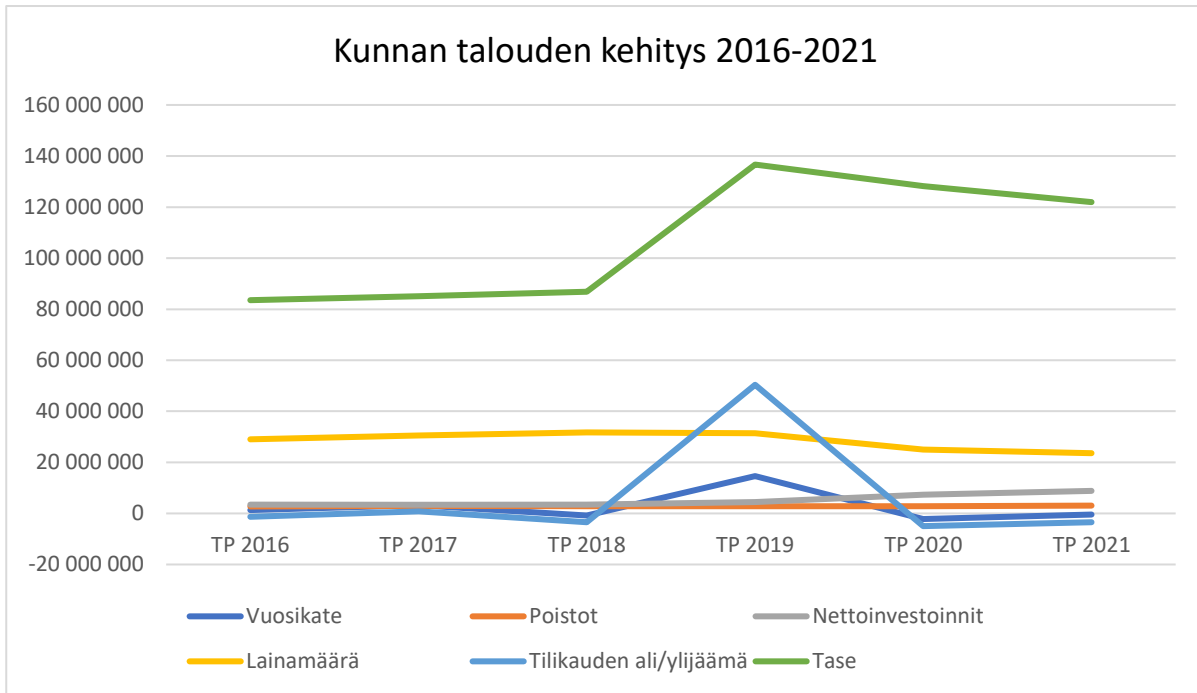
	TP2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP2021/ TP2020, %	TA2021- TP2021, €
Poistot tietokoneohjelmista	-10 515	-4 300	-10 515	244,5 %	0,0 %	6 215
Poistot rakennuksista	-1 421 215	-1 553 397	-1 511 561	97,3 %	6,4 %	-41 836
Poistot kiint.rak. ja laitteista	-1 299 613	-1 455 635	-1 389 223	95,4 %	6,9 %	-66 412
Poistot koneista ja kalustosta	-130 500	-174 962	-154 260	88,2 %	18,2 %	-20 702
YHTEENSÄ	-2 861 843	-3 188 294	-3 065 559	96,2 %	7,1 %	-122 735

Tilikauden poistot olivat yhteensä -3 065 559 €, mikä on -122 735 € ja 3,8 % arvioitua vähemmän. Poistot kuitenkin kasvoivat -203 716 € ja 7,1 % vuodesta 2020.

Tilikauden tulos

	TP2020	Muutettu TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP2021/ TP2020, %	TA2021- TP2021, €
Vuosikate	-2 191 008	-1 325 371	-458 293	34,6 %	-79,1 %	-867 078
Suunn.mukaiset poistot	-2 861 843	-3 188 294	-3 065 559	96,2 %	7,1 %	-122 735
Satunnaiset erät						0
Tilikauden tulos	-5 052 851	-4 513 665	-3 523 852	78,1 %	-30,3 %	-989 813
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	81 780	0	81 780		0,0 %	-81 780
Tilikauden yli- /alijäämä	-4 971 071	-4 513 665	-3 442 072	76,3 %	-30,8 %	-1 071 593

Tilikauden tulos on 3 523 852 € alijäämäinen. Tilikauden tulos parani olennaisesti talousarvioon ja myös vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna. Tilikauden tulokseen suurin vaikuttava tekijä oli muiden rahoitustuotteiden kasvu.

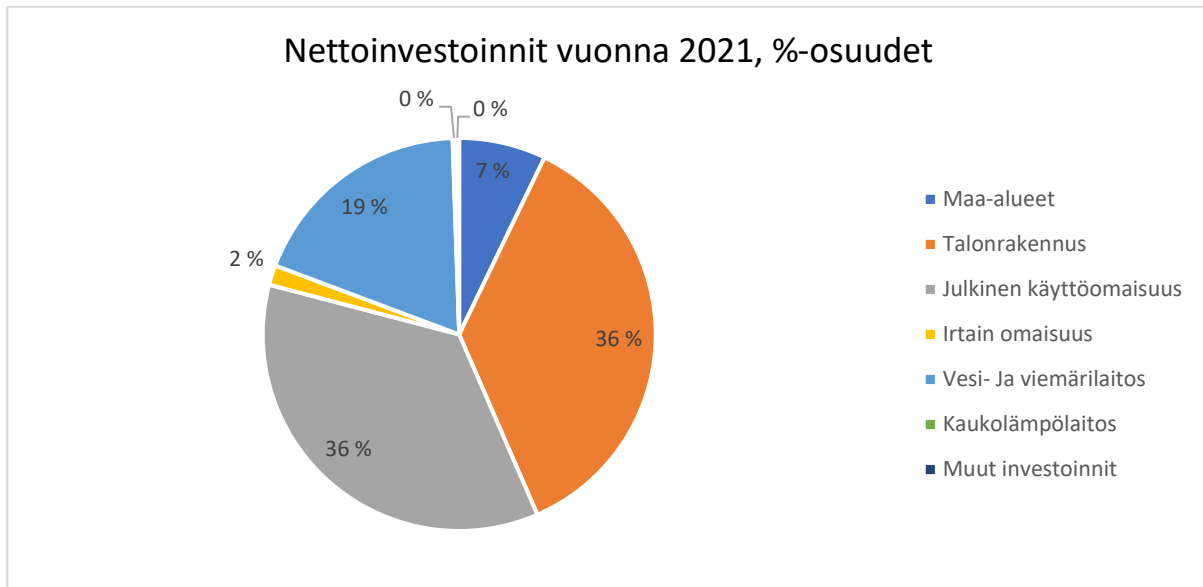
Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen määrän, joka juoksevien käyttötalousmenojen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, lainojen lyhennyksiin ja sijoituksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöömaisuuden poistojen suuruinen. Poistot kuvaavat keskimääräistä vuosittaista korvausinvestointitarvetta. Mikäli vuosikate kattaa poistot, kunnan ei tarvitse velkaantua, realisoida käyttöömaisuuttaan tai pitkäaikaisia sijoituksiaan pitääkseen palvelut toimintakunnossa.

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Edellisten kausien ylijäämä	13 025 212	13 840 152	10 434 862	60 821 303	55 850 232
Tilinpäätös	814 940	-3 405 290	50 386 441	-4 971 071	-3 442 072
Kumulatiivinen ylijäämä 31.12.	13 840 152	10 434 862	60 821 303	55 850 232	52 408 160

Kunnan taseessa on kumulatiivista ylijäämää nyt 52 408 160 €. Kunnan kumulatiivisen ylijäämän määrä on tämän kauden alijäämästä huolimatta vielä hyvällä tasolla.

Rahoituslaskelma

Investoinnit

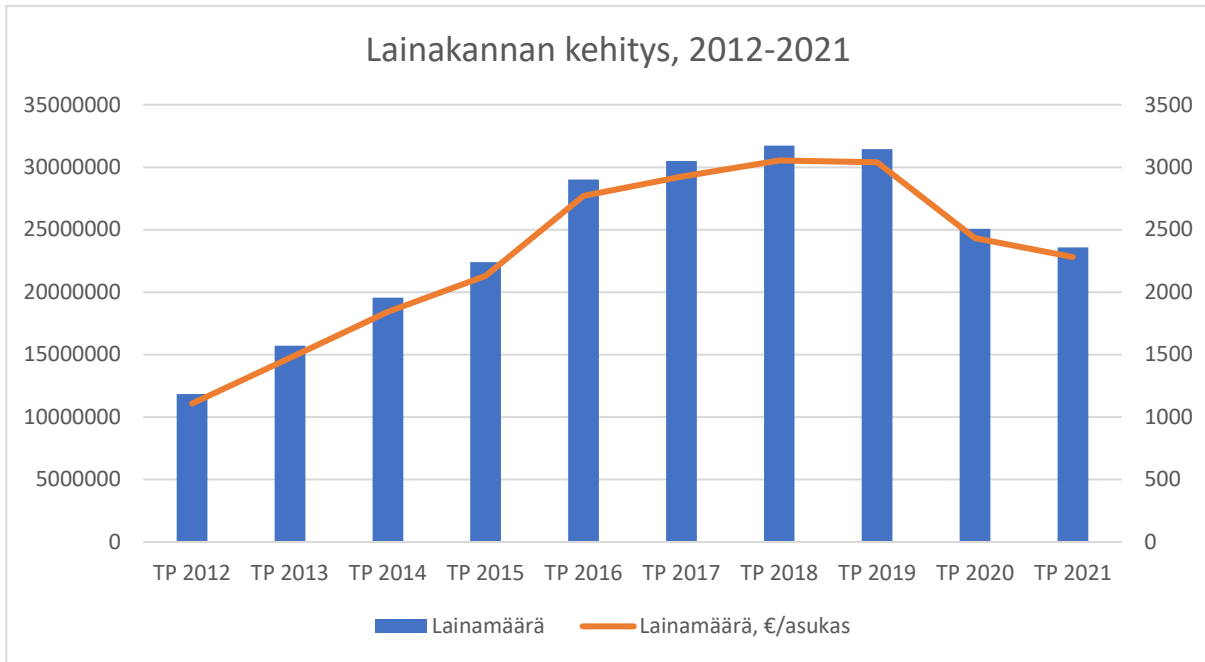
Kunnan investointimenot (brutto) olivat tilikaudella yhteensä -9 584 642 €. Kun investointimenoista vähennetään investointeihin saadut rahoitusosuudet 756 161 € sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus-tuloja 745 709 €, investointien rahavirta on yhteensä -8 042 483 €. Kunta rahoitti investoinnit pitkäaikaisella lainalla sekä vuonna 2019 Loiste-osakekaupasta saaduilla myyntivoitoilla. Investointeja tarkastellaan kohde-ryhmittäin tarkemmin myöhemmin.

Rahoitus

Lainakannan muutokset	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Antolainauksen muutokset	-431 572	30 000	21 714 553	-27 936	26 000	14 387
Pitkäaik. lainojen lisäys	2 500 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	6 000 000	6 000 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-3 260 070	-3 127 000	-3 277 175	-3 377 175	-3 382 398	-3 486 565
<i>Pitkäaik. lainojen muutos</i>	<i>-760 070</i>	<i>-127 000</i>	<i>-277 175</i>	<i>-377 175</i>	<i>2 617 602</i>	<i>2 513 435</i>
Lyhytaik. lainojen muutos	2 000 000	2 000 000	0	-6 000 000	6 617 602	-4 000 000
Lainamäärä 31.12.	31 731 966	31 730 036	31 454 791	25 077 615	27 696 000	23 591 051
Lainat, €/asukas	3 054	3 036	3 041	2 433	2 681	2 281
Asukasluku	10 389	10 450	10 344	10 307	10 330	10 343

Kunnan kokonaislainamäärä oli tilikauden lopussa 23 591 051 €. Kokonaislainamäärä väheni 4 104 949 € ta-lousarviosta ja 1 486 564 € vuodesta 2020. Lyhytaikaista lainaa maksettiin tilikauden 2021 aikana 4 milj. €. Uudelle lyhytaikaiselle lainalle ei ollut tarvetta, koska kunnan maksuvalmius oli erinomainen.

Asukaskohtainen lainamäärä väheni 152 €/asukas vuodesta 2020. Suomen kuntien keskimääräinen asukas-kohtainen lainamäärä oli tilikaudella 3 448 €/asukas, joten Sotkamon kunnan asukaskohtainen lainamäärä on selvästi alle valtakunnan keskiarvon.

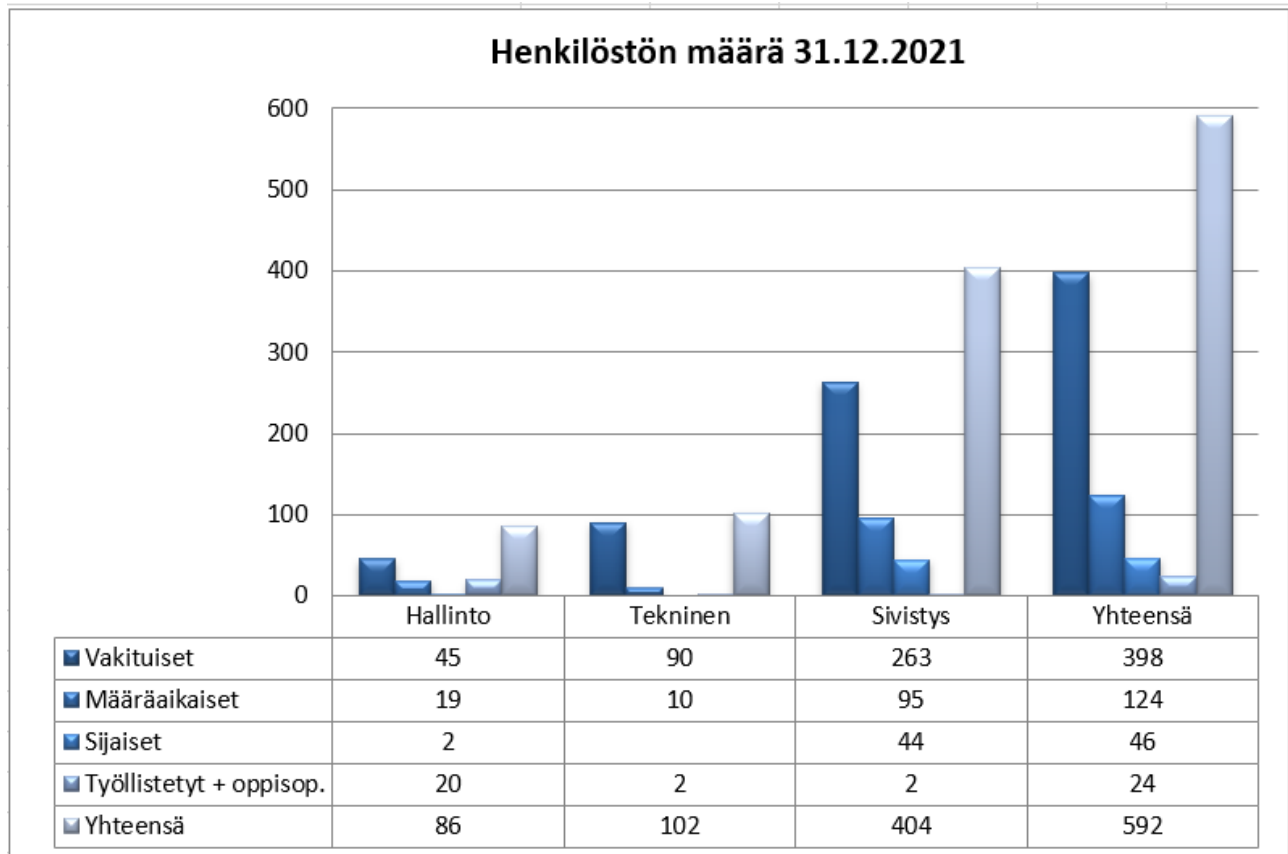
Sotkamon kunnan lainakannan tulevaa kehitystä arvioitaessa on otettava huomioon vuoden 2022 talousarvio ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelma. Kokonaislainamäärän kehitykseen vaikuttavat kunnan tulevat tilikauden tulokset sekä kunnan tuleva investointitaso ml. investointien rahoituspäätökset (oma pääoma vai vieras pääoma).

Sotkamon kunnalla on tuleviin vuosiin isot paineet korjaus- ja ylläpitoinvestointien lisäksi uusinvestointeihin. Tilikaudella 2021 vietiin eteenpäin yläkoulun, lukio-kirjastorakennuksen ja sotekeskuksen suunnittelua ja käynnistettiin Hiukassa pesäpallostadionin uudistus sekä uuden rantarakennuksen rakentaminen. Vuonna 2021 suunnittelussa olleet rakennushankkeet tulevat olemaan investointikustannuksiltaan tulevina vuosina 35-45 miljoonan kokonaisuus. Investointien toteuttaminen on välttämätön palveluiden tuottamisen kannalta ja on syytä muistaa, että koulujen ja sote-keskuksen tuleva elinkaari ulottuu 2100-luvulle saakka.

1.1.4 Henkilöstö

Sotkamon kunnan henkilöstömäärä 31.12.2021 –tilanteessa oli 592 henkilöä. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan palvelusuhteiden lukumäärää. Kansalaisopiston sivutoimiset ja osa-aikaiset tuntiopettajat (yht. 80 hlöä) eivät ole henkilöstömäärässä mukana.

Henkilöstömäärä nousi 31.12.2020 -tilanteeseen verrattuna 27 henkilöllä. Suurimmat ryhmät määräaikaisissa ammattinimikkeissä ovat varhaiskasvatuksen lastenhoitajat (22 hlöä), valmentajat (21 hlöä) ja varhaiskasvatuksen opettajat (5 hlöä). Kansalaisopiston tuntiopettajat (80 hlöä) työskentelevät osan aikaa vuotta.

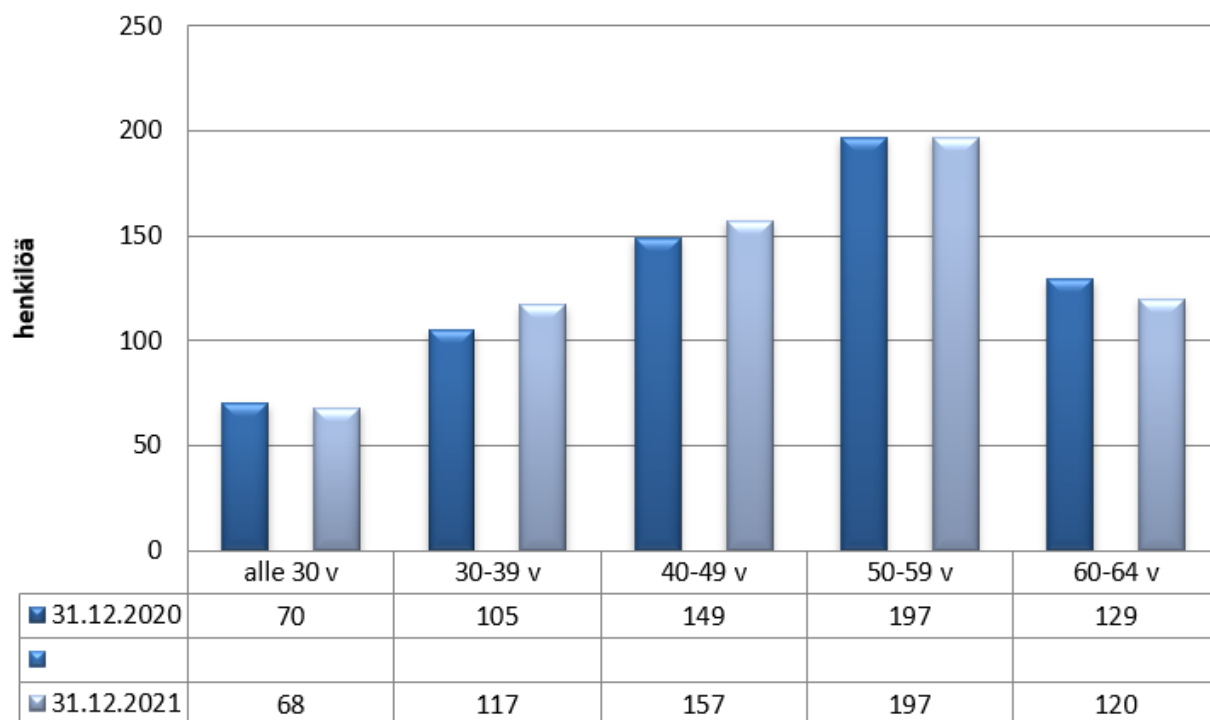

Hallinnon toimialan henkilöstön osuus koko kunnan henkilöstöstä on 15 %, teknisten palvelujen henkilöstön osuus 17 % ja sivistyspalvelujen henkilöstön osuus 68 %.

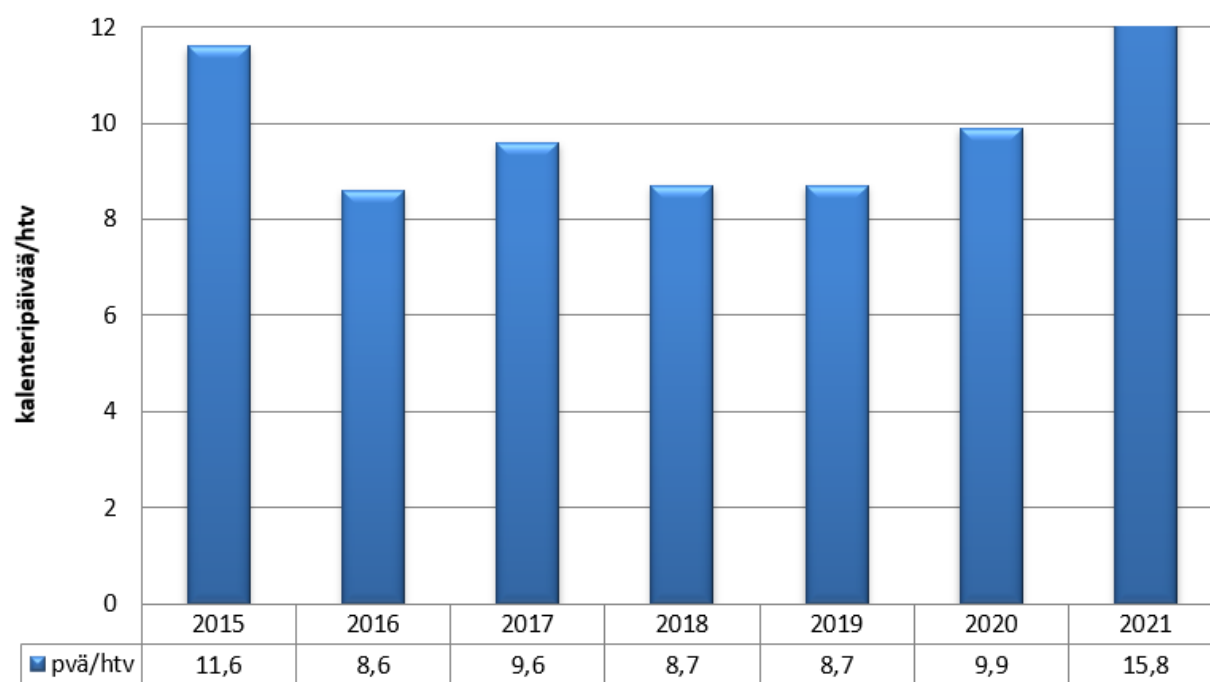
Toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa työskenteli 67 % ja 398 hlöä (TP 2020: 75 % ja 423 hlöä) ja määräaikaisissa palvelussuhteissa 32 % ja 194 hlöä (TP 2020: 25 % ja 142 hlöä).

Henkilöstöstä 72 % on naisia ja 28 % miehiä.

Henkilöstön ikäjakauma 2020-2021

Sairauspoissaolopäivät/htv

Koko henkilöstön keski-ikä 31.12.2021 –tilanteessa oli 47 vuotta (TP 2020: 47 vuotta). Henkilöstömäärässä ovat mukana kansalaisopiston opettajat sekä valmentajat. Henkilökunnasta 50 % on iältään yli 50-vuotiaita.

1.1.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

Hyvinvointialueet aloittavat Suomessa vuonna 2023. Sote-uudistuksen hallituksen esitykseen ei ole tulossa merkittäviä muutoksia. Suomeen muodostetaan 21 hyvinvointialuetta. Sote-uudistuksen tavoitteena on, että se ei parannettaisi eikä heikennettäisi kunnan rahoitusasemaa, mutta parannettaisiin kunnan talouden enustettavuutta ja hallittavuutta. Kunnallisrahoitusveroprosentteja alennetaan 13,26 prosenttiyksikköä ja peruspalveluiden valtionosuuden laskennallisista kustannuksista siirtyy hyvinvointialueelle keskimäärin 70 prosenttia.

Kainuussa alueen kantokyky johtuen mm. väestön määrästä, huoltosuhteesta ja sairastavuudesta on nyt olevalla rahoitusmallilla, kulurakenteella ja palvelutarpeella osoittautunut taloudellisesta näkökulmasta tarkasteltuna kestävämmäksi yhdistelmäksi sekä ennalta arvaamattomaksi. Uudistus tuo kuntien taloussuunnitteluun enemmän ennakoitavuutta ja varmuutta.

Talouden tasapainottaminen

Kunnassa oli voimassaoleva talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2016–2020. Talouden tasapainottamisessa edettiin ohjelman mukaisesti. Kaiken kaikkiaan ohjelmalla tällä säästöohjelmalla saatiin käyttötalouteen n. 3 000 000 euron säästövaikutukset.

Sotkamon kunnanhallitus 26.5.2020 on päättänyt käynnistää kunnan uuden talouden tasapainottamis- ja kehittämishojelman valmistelun vuosille 2021-2025. Kunnanvaltuusto hyväksyi 15.12.2020 Sotkamon kunnan uuden talouden tasapainottamis- ja kehittämishojelman. Uusi ohjelmaehdotus pitää sisällään muun muassa palvelu- ja toimintaprosessien sekä -rakenteiden kehittämistä ja uudistamista, digipalvelujen ja sähköisen asioinnin lisäämistä, sopimusten tarkastelua sekä aktiivista kunnan elinvoimaa vahvistavia toimia. Uuden ohjelmaehdotuksen arvioitu euromääräinen vaikutus on 1 053 000 euroa ja ohjelma sisältää sekä kunnan käyttötalouteen kohdistuvia säästöjä että kunnan tulojen lisäystä. Tasapainoinen talous vaatii jatkuvaa kustannusten seuranta ja elinkeinojen ja kunnan elinvoiman kehittämistä. Investoinneissa huomiota kiinnitetään edelleen korjausvelan lyhentämiseen sekä kunnan elinvoiman lisäämisen rohkeilla, mutta hallituilla toimenpiteillä. Ensimmäisen vuoden osalta on suurimmalta osalta päästy tasapainottamis- ja kehittämishojelman mukaisiin tavoitteisiin. Tasapainottamisohjelmaa tulee kuitenkin jatkuvasti seurata ja tehdä siihen tarvittavat tarkennukset ja korjaukset viimeistään vuonna 2023. Varsinkin kehittämisen osalta

Elinvoima

Joulukuussa 2021 valmistui uusi kuntastrategia ja vuonna 2022 tehdään siihen pohjautuva elinvoimaohjelma. Kuntastrategian ja elinvoimaohjelman tavoitteena on antaa suuntaviivat ja painotukset myös talouden kehittämistyölle. Yhtenä tärkeää asiana on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen käytettävissä olevien resurssein ja keinoin (mm. työllisyyden kuntakokeilu). Vuonna 2021 valmistui Vuokatti Areena ja käynnistyi Hiukan alueen ja stadionin rakentaminen. Työllisyydenhoidossa Sotkamon kunta aloitti osana Kainuun työllisyyden

kuntakokeilua. Vuoden 2021 aikana vietiin eteenpäin yläkoulun, lukio-kirjaston ja sote-keskuksen suunnitelua. Kuntamarkkinointia jatkettiin vuoden 2021 aikana Lomalla 365 teemalla.

Kunta vei vuonna 2021 vahvasti eteenpäin kaavoitusta ja maanhankintaa. Vuonna 2021 tulivat Sotkamon kirkonkylän itäpuolen ja Vuokatin yleiskaavat. Vuoden 2021 aikana toteutettiin maanostoja, joilla pyritään varmistamaan kaavoituksen ja sitä kautta rakentamisen tarpeet tulevaisuudessa.

Kehittämistyötä on pystytty tekemään julkista hankerahoitusta hyödyntämällä, jota halutaan jatkaa myös tulevaisuudessa. Koronasta selviytymiseen on avattu väliaikaisia rahoituksia ja uusi Eu-rahoituskausi käynnistyy vuonna 2022.

Vuoden 2021 maaliskuussa alkoi työllisyyden kuntakokeilun. Kokeilun aloitus siirtyi koronan vaikutuksien vuoksi vuoden 2021 maaliskuuhun. Kuntakokeilun aikana kunta vastaa työnhakijoiden palveluprosessista ja työllisyyttä edistävien palvelujen tarjoamisesta. Tavoitteena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille sekä yhdistää aiemmin osittain hajanaista palvelurakennetta. Työllisyystoimia tukevista palveluista toimintakeskus siirtyi kokonaan kunnan omarahoitteiseksi toiminnaksi vuoden 2022 alussa. Tätä toimintaa kehittämään pyritään löytämään hankekokonaisuuksia.

1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

Koronaepidemia on aiheuttanut viime vuoden aikana akuutin globaalin kriisin, josta on aiheutunut ja aiheutuu koko Suomen yhteiskunnalle valtava määrä erilaisia riskejä. Vuoden 2021 aikana koronatilanteet vaihtelivat, eikä koronanvaikutukset poistu vielä vuonna 2022. Vuoden 2021 täyden rokotesarjan sai hieman yli 80% suomalaisista. Koronaviruksen aiheuttaman kriisin lopullista kestoja tai kokonaisvaikutuksia on tällä hetkellä mahdoton arvioida. valtion myöntämät tukipaketit ovat tukeneet kuntataloutta ja lieventäneet koronan taloudellisia vaikutuksia. Kotimainen kulutus on auttanut yrityksiä ja esimerkiksi kasvanut kotimaanmatkailu on korvannut ulkomaalaisten määrän vähenemisen.

Hyvinvointialueiden aloittaessa vuonna 2023 kuntien tulo- ja menopohjiin tulee isoja muutoksia. Riski on julkisen talouden kiristyminen erityisesti valtion ja kuntien välisessä kustannustenjaon tarkistamisessa jatkuvasti kuntien kannalta epäedulliseen suuntaan. Kustannustenjaon tarkistamisella on vaikutusta kunnalle tillettäviin verotuloihin ja valtionosuuksiin.

Pitkällä tähtäimellä suurimmat haasteet liittyvät väestörakenteen kehitykseen. Ikääntymisestä johtuen kunnan huoltosuhde uhkaa heiketä ja tällä on vaikutusta kunnan asukasmäärään ja verokertymään. Tämä kehitys on hankala myös siksi, että ikääntymisen myötä sairastavuuden voidaan ennakoita lisääntyvän. Toisaalta tie-

tyillä toimialoilla on pula osaavasta työvoimasta ja esim. matkailun ja kaivosalan kehitysnäkymät ja -mahdollisuudet ovat alueella todella positiiviset ja houkuttelevat alueelle työkäistä väestöä. Sotkamo joutuu muiden kuntien tapaan kilpailemaan osaavasta työvoimasta.

Toiminnallisena riskinä voidaan nähdä tulevaisuudessa puute ammattitaitoisesta ja koulutetusta henkilöstöstä. Tiettyihin tehtäviin (mm. varhaiskasvatuksenopettajat) on jo nyt rekrytointihaasteita. Kasuvat osaamisvaatimukset merkitsevät haasteita myös kunnan nykyisen henkilöstön osaamiselle. Eläköityminen ja joidenkin alojen henkilöstön saatavuus voivat vaikuttaa osaamiseen ja tätä kautta palvelutoimintaan. Lisäksi erityisesti pienen kunnan riskinä on riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä ja heidän työsään jaksamisesta.

Digitalisaation hyödyntäminen kunnan palveluprosesseissa voi edistää tuottavuutta ja helpottaa kuntalaisten asiointia. Asian käänttöpuolella ovat toimintavarmat järjestelmät ja tietoturvallisuusriskit.

Suurimmat vahinkoriskit liittyvät lumi- ja myrskyvahinkojen tuomiin riskitekijöihin, jolloin toiminnot joudutaisiin järjestämään poikkeustilanteissa. Esimerkkinä tykkylumen aiheuttama sähkökatko voi vaarantaa monia sähköenergiasta riippuvaisia toimintoja ja kuntalaisten asumista.

Rahoitusriskinä olisi nopea korkotason nousu. Kuntakonsernin lainakanta on toistaiseksi kohtuullisella tasolla ja lisäksi kunta sijoittaa Loiste-kaupan seurauksena saatuja myyntivoittoja, jotka toimivat osaltaan puskurina. Sijoitustoiminta sisältää osaltaan sijoittamiseen liittyviä riskejä, jotka kunta pitää sijoitussuunnitelman mukaisesti maltillisina.

1.1.7 Ympäristötekijät

Kunnan ympäristö- ja tekninen lautakunta toimii alueellaan ympäristöviranomaisena ja valvoo myös muita toimijoita lupa- ja valvontaviranomaisena. Sotkamon kunta on osaomistajana Ekokymppi Oy:ssä, joka osaltaan vastaa jätelain vaatimien vastaanottopisteiden ja jätteenkäsittelyn hoidosta kunnan alueella. Sotkamon kunnan vesihuoltolaitos huolehtii toimialueensa jäteveden puhdistamisesta.

Ympäristövalvontayksiköllä ei ole tiedossa kunnan taloudelliseen tulokseen, asemaan tai toiminnan kehitykseen olennaisesti vaikuttavia ympäristötekijöitä. Ennaltaehkäisevää ympäristövahinkojen ehkäisytyötä tehdään suunnitelmallisesti toteuttamalla neuvontaa ja ennako- ja jälkivalvontaa.

1.1.8 Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Sotkamon kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä seurataan vuosittain mm. hyvinvointikertomustyön vuosisuunnittelun yhteydessä. Kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa on kuvattu kunnanhallituksen 24.11.2020 hyväksymässä Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden vuosisuunnitelmassa vuosille 2020-2021, joka on tiedoksi saatettu kunnanvaltuustolle 15.12.2020. Uusi suunnitelma laaditaan vuonna 2022 ja sen laadinnassa keskeisessä roolissa on uusi hyvinvointijaosto.

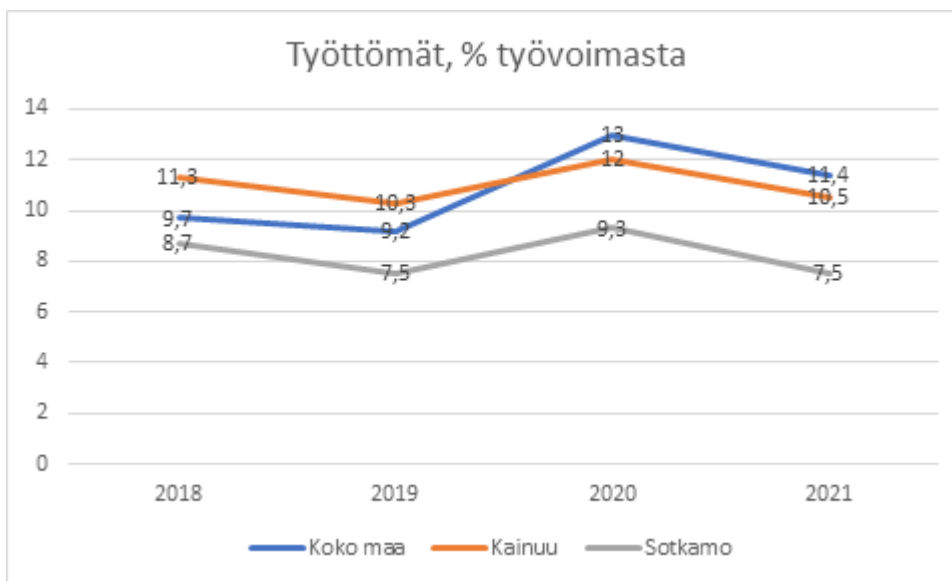
Terveydenhuoltolaki (1326/2010, § 12) velvoittaa kunnat valmistelemaan laajan hyvinvointikertomuksen kerran valtuustokaudessa. Vuoden 2021 valmistui uusi kuntastrategia, joka antaa pohjan myös uudelle laajalle hyvinvointisuunnitelmalle. Seuraavassa laajassa hyvinvointisuunnitelmassa kuvataan kuntalaisten hyvin-

voinnin tilaa, painopisteiden ja toimenpiteiden toteutumista sekä johtopäätöksiä niin menneen valtuustokauden osalta kuin uuden valtuustokauden tulevaisuuden näkymiä. Asiakirja tulee niin ikään kunnanhallituksen ja -valtuuston käsiteltäväksi.

Yleistila lyhyesti

Vuoden 2021 päättyessä Sotkamon väkiluku oli 10 343. Vuoden takaisesta väkiluku oli noussut 40 henkilöä.

Demografisen huoltosuhteen kehitys on Sotkamossa nouseva, joskin Sotkamon osalta hieman hitaampaa kuin koko Kainuussa. Työttömien määrän laski ensimmäisestä covid-19 epidemia vuodesta ja palautui lähes pandemiaa edeltäneen ajan tasolle. Sotkamossa työttömien osuus työvoimasta on koko maata ja Kainuuta selkeästi pienempi.

1.2 Riskien hallinta ja sisäisen valvonnan periaatteet ja menettelytavat

Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan kunnan ja kuntakonsernin toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 29.4.2019 § 34 Sotkamon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja kunnanhallitus hyväksyi 4.6.2019 § 119 Sotkamon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet sovellettavaksi 1.8.2019 alkaen.

Tilikaudella otettiin käyttöön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sähköinen arviointilomake, jolla raportoidaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista toimialoilla ja yksiköissä.

Säännösten määräysten ja päätösten noudattaminen

Lakeja ja säädöksiä noudatettiin pääsääntöisesti hyvin tilikauden aikana.

Kunnanhallitus ja muut toimielimet ovat valvoneet ensisijaisesti saamiensa raporttien ja viranhaltijapäätösten perusteella, että toiminnassa noudatetaan lakeja ja muita säännöksiä sekä toimitaan päätösten mukaisesti. Lainmukaisuuden ja oikeellisuuden varmistamiseksi päätökset on perusteltu. Sisäinen tarkkailu on toteutettu normaalina viranhaltija- ja esimiestyönä, jolla on varmistettu tehtävien hoitaminen oikea-aikaisesti ja hyväksyttävästi.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion mukaiset toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet pääsääntöisesti hyvin. Osa toiminnallisista tavoitteista on ollut jatkoa edelliseltä tilikaudelta ja tai jatkuvat seuraavalla tilikaudella.

Vuosittaisia seuranta- ja raportointikäytäntöjä on noudatettu. Sitovien tavoitteiden strategianmukaisuuteen, arvioitavuuteen ja mitattavuuteen on kiinnitetty edelleen huomiota. Toimialat ovat huomioineet kunnan keskeiset strategiat ja niissä esitetyt toimenpiteet ja tavoitteet. Hyvinvointiohjelman vuosisuunnitelman ja talousarviovalmistelun yhteensovittamiseen tulee kiinnittää huomiota.

Toiminnan tuloksellisuuden arviointi on ollut osa talousarvion ja mahdollisen toimintasuunnitelman toteuttamista. Toimialueiden kokouksissa, johtoryhmän kokouksissa, esimiespalavereissa, työyksöiden palautepalavereissa ja muissa keskusteluissa on seurattu talousarvion tavoitteiden toteutumista ja tuloksellisuutta. Toiminnan tuloksellisuuden arviointia tehdään jatkuvana omiin asetettuihin tavoitteisiin nähden sekä muun muassa valtakunnallisia vertailuja seuraamalla. Tilivelvolliset ovat valvoneet, että toiminnassa noudatetaan talousarviota ja taloussuunnitelmaa sekä niihin liittyviä tavoitteita.

Kainuun sote-kuntayhtymän ja Kainuun liiton tuottamat seuranta-aineistot ovat olleet asianmukaisesti saatavilla. Taloushallinnon järjestelmillä on vastattu siitä, että kirjanpito ja sisäinen laskenta on hoidettu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti ja että kirjanpito on ajan tasalla. Tositteiden tarkastaminen ja hyväksyntä on tehty siten, että vaarallisia työyhdistelmiä ei pääse syntymään. Ostolaskuissa sähköinen tarkastus ja hyväksyminen ovat varmistaneet toimintaketjun.

Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta

Hankinnat on toteutettu hankintalain ja hankintoja koskevan delegoinnin mukaisesti. Hankinnoista on tehty hankintapäätökset Dynasty-tiedonhallintajärjestelmään.

Sopimustoiminta

Sopimusten hallinta ja valvonta on osa toiminnasta vastaavien viranhaltijoiden oman vastualueen johtamista. Pääosa sopimuksin hankittavista palveluista edellyttää viranomaisvalvontaa (esim. palvelutarjoajan hyväksyminen palvelutuottajaksi tai säädöksin määritellyt säännölliset valvontakäynnit). Lautakunnat hallitsevat vastualueensa sopimuksia hyväksymällä itse osan sopimuksista. Sopimuksia on viety sähköisesti Dynasty-tiedonhallintajärjestelmään.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnan sisäinen valvonta on järjestetty tilikaudella hallintosäännön ja siitä johdettujen delegointipäätösten sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden ja ohjeiden mukaisesti.

Hyvä hallintotapa toteutuu pääsääntöisesti kaikessa toiminnassa sekä päätöksenteossa. Tilikaudella sivistyksen toimiala päivitti delegoidun erityispäätäväaltansa.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Vuoden 2021 sisäisen valvonnan arviointi toteutettiin ensimmäistä kertaa sähköisellä arviointilomakkeella. Arviointilomakkeella omaa yksikköään arvioi 12 vastuuhenkilöä. Hallinnon toimialalta arviointeja saatiin neljä, ympäristö- ja teknisen toimialalta viisi ja sivistyksen toimialalta kolme. Arviointien mukaan kunnan yksiköissä tietoisuus sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on yleisesti ottaen melko hyvä. Parannettavaa arvioinnin mukaan on muun muassa riskienhallinnan prosessin tuntemisessa, toteutuksen systemaattisuudessa ja kunnan toiminnan kehittämisessä riskien hallinnan näkökulmasta.

Yksikköjen vastuuhenkilöiden mukaan yksiköissä ei ole vuoden 2021 arvioinnin mukaan tiedossa olennaisia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asioita, jotka pitäisi tuoda toimintakertomuksessa esille.

Taloussuunnittelukaudella sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen arviointia kehitetään edelleen perehdyttämällä vastuuhenkilöstä riskien hallintaan ja arvioimalla sisäistä valvontaa aikaisempaa säännönmukaisemmin osavuosisraportoinnin yhteydessä.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tässä osiossa on esitetty tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma toimintakaudelta. Lisäksi on esitetty edellisen tilikauden vertailu ja tunnusluvut.

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoinen (1 000 €)	2021	2020
Toimintatuotot	12 102	10 818
Valmistus omaan käyttöön	28	25
Toimintakulut	-87 503	-84 854
Toimintakate	-75 373	-74 011
Verotulot	42 395	39 361
Valtionosuudet	28 619	31 182
Rahoitustuotot- ja kulut	3 901	1 277
Korkotuotot	2	5
Muut rahoitustuotot	4 869	2 118
Korkokulut	-229	-487
Muut rahoituskulut	-741	-359
Vuosikate	-458	-2 191
Poistot ja arvonalentumiset	-3 066	-2 862
Satunnaiset tuotot		0
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-3 524	-5 053
Poistoeron kirjaukset	82	82
Tilikauden ali-/ylijäämä	-3 442	-4 971

Tuloslaskelman tunnusluvut	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	-13,8	-12,7
Vuosikate/Poistot, %	-14,9	-76,6
Vuosikate, €/asukas	-44	-213
Asukasluku 31.12.	10 343	10 307

Toimintakate

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus

Toimintatuotot/Toimintakulut, %

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta puolestaan osoittaa mikä osuus toimintakuluista rahoitetaan verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate/Poistot, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, poistoihin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Kun tunnusluvun arvon on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, €/asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyden arvioinnissa. Tunnusluku kertoo tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotuksen. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

1 000 €	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	-458	-2 191
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-738	-131
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-1 196	-2 322
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-9 585	-7 497
Rahoitusosuudet investointimenoihin	796	143
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	746	242
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 042	-7 112
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-9 239	-9 434
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	14	-28
Antolainasaamisten lisäys	14	-45
Antolainasaamisten vähennys	0	18
Lainakannan muutokset	-1 487	-6 377
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000	3 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 487	-3 377
Pitkäaikaisten lainojen nettomuutos +/-	2 513	-377
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 000	-6 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-729	2 002
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-17	0
Saamisten muutos	425	-942
Korottomien velkojen muutos	-1 137	2 944
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 202	-4 403
RAHAVAROJEN MUUTOS	-11 440	-13 837
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-11 440	-13 837
Rahavarat 31.12.	50 534	61 975
Rahavarat 1.1.	61 975	75 811

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, milj. €	28 201	37 524
Investointien tulorahoitus	-6,2 %	-49,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,1	-0,5
Lainanhoitokate	-0,1	-0,6
Kassan riittävyys, pv	186	240
Asukasluku 31.12.	10343	10 307

Toiminnan ja investointien rahavirta kertymä

= Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen 5 vuoden kertymä

Tunnusluku ilmaisee paljonko rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee se, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku ilmaisee, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrän vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kunnan kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvon on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA (1 000 €)	2021	2 020
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	17	29
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	12 265	11 638
2. Rakennukset	27 038	25 026
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 513	15 489
4. Koneet ja kalusto	506	540
5. Muut aineelliset hyödykkeet	96	96
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 166	2 095
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	60 584	54 884
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	8 073	8 047
4. Muut saamiset	113	127
Sijoitukset yhteensä	8 186	8 174
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	68 789	63 087
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	80	133
3. Muut saamiset	70	
Pitkäaik.saamiset yhteensä	150	133
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	805	801
2. Lainasaamiset	108	106
3. Muut saamiset	983	782
4. Siirtosaamiset	623	1 272
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 519	2 961
Saamiset yhteensä	2 669	3 094
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	6 491	6 268
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	26 310	19 325
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 195	4 364
4. Muut arvopaperit	33	38
Rahoitusarvopaperit yhteensä	36 029	29 995
IV Rahat ja pankkisaamiset	14 505	31 980
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	53 203	65 069
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>121 992</u>	<u>128 156</u>

VASTATTAVAA (1 000 €)	2 021	2 020
A OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	-33 833	-33 833
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-55 850	-60 821
Tilikauden yli/alijäämä	3 442	4 971
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-86 241	-89 683
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	-716	-798
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääoma	-13	-30
E VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	-19 938	-17 695
Saadut ennakot	-66	-66
Liittymismaksut ja muut velat	-1 811	-1 740
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-21 815	-19 501
II Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		-4 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-3 653	-3 382
Saadut ennakot	-483	-398
Ostovelat	-2 173	-2 855
Liittymismaks. ja muut vela	-468	-412
Siirtovelat	-6 430	-7 097
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-13 207	-18 144
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-35 022	-37 645
VASTATTAVAA	<u>-121 992</u>	<u>-128 156</u>

Taseen tunnusluvut	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	71,6 %	70,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	41,6 %	45,8 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	51,2 %	47,9 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	52 408	55 850
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	5 067	5 419
Lainakanta 31.12., 1 000 €	23 591	25 078
Lainamäärä 31.12., €/asukas	2 281	2 433
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	31 633	26 821
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 058	2 602
Lainasaamiset, 1 000 €	108	30
Asukasluku	10 343	10 307

Taseen analysointi

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Tunnusluku mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvinä tavoitetasoina voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 65–70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Kertynyt ylijäämä

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä, €/asukas

$$= (\text{Edellisten tilikausien ylijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{asukasluku}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainamäärä 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainamäärällä tarkoitetaan korollista pitkä- ja lyhytaikaista vierasta pääomaa.

Lainamäärä, €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta asukasluvulla.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

= Asukaskohtainen lainojen ja vuokravastuiden määrä saadaan edellä mainittu tunnusluku asukasluvulla.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kunnan kokonaistulot tilikaudella 2021 olivat 94 791 milj. € ja kokonaismenot 105 503 milj. €. Kokonaistulot nousivat 8 054 milj. € vuodesta 2020. Kokonaismenot kasvoivat 2 927 milj. € (2,7 %) vuodesta 2020.

Kokonaistulojen kasvua selittää muut rahoitustuotot, jotka sisältävät Loisteen osinkoja sekä sijoitusvarallisuuden tuloutusta. Kunnan verotulot kasvoivat n. 3 miljoonalla eurolla vuodesta 2020. Verotulojen kasvu johtuu siitä, että kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä määräaikaisesti verovuonna 2021 koronan takia ja lisäksi pysyvästi 2 prosenttiyksiköllä varhaiskasvatusmaksujen alentamisen johdosta. Yhteisöveron suuruuteen vaikuttaa lisäksi jo verovuodelle 2020 tehty jako-osuuden korotus.

Kokonaismenojen kasvua selittää investointimenojen kasvu n. 2 milj. €. Vuonna 2021 otettiin 6 milj. € talousarviolainaa investointien rahoittamiseksi. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 3,5 milj. € ja lyhytaikaisia lainoja 4 milj. €. Vuoden 2021 kokonaislainamäärä väheni näin ollen -1,5 milj. €.

TULOT (1 000 €)	2021	2020	MENOT (1 000 €)	2021	2020
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	12 102	10 818	Toimintakulut	87 503	84 854
Verotulot	42 395	39 361	- Valmistus omaan käyttöön	-28	-25
Valtionosuudet	28 619	31 182	Korkokulut	229	487
Korkotuotot	2	5	Muut rahoituskulut	741	359
Muut rahoitustuotot	4 869	2 118	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjaukset		
Tulorahoituksen korjaukset	-738	-131	Pakollisten varausten muutos		
- Pys.vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-738	-131	- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)		
			- Pys.vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	796	143	Investointimenot	9 585	7 497
Pys.vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	746	242	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	14	28
Antolainasaamisten vähennykset			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 487	3 377
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000	3 000	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	4 000	6 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Oman pääoman vähennykset		
Oman pääoman lisäykset					
Kokonaistulot yhteensä	94 791	86 737	Kokonaismenot yhteensä	105 503	102 576

Täsmäytys:

Tilikausi 2021

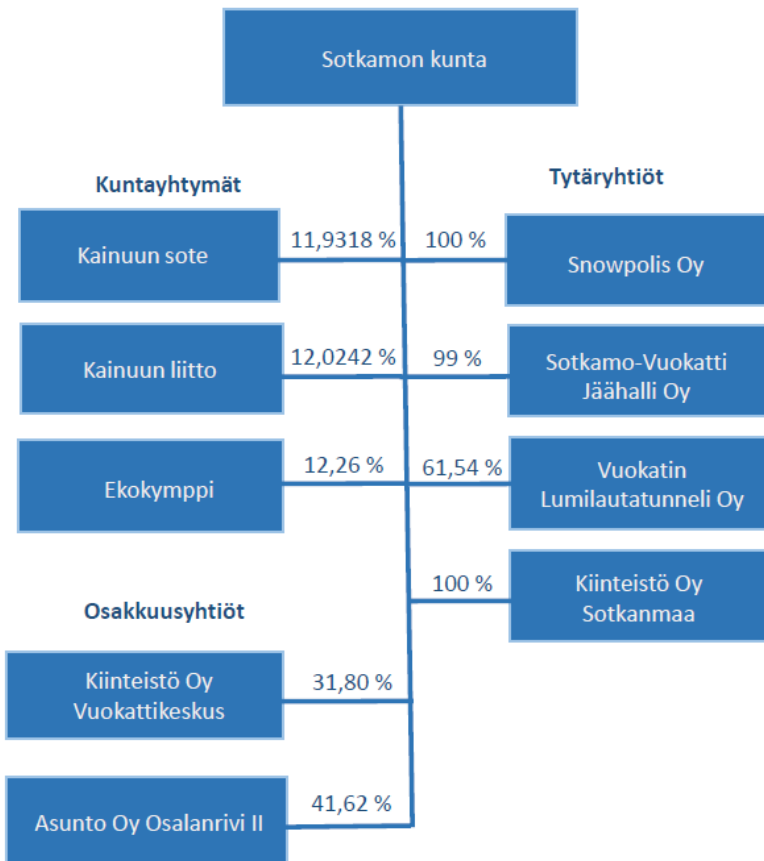
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 94 791 - 105 503 = -10 712

Rahavarojen muutos – Muut maksuvalmiuden muutokset = -11 441 - 729 = -10 712

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä.

1.6.1 Kuntakonsernin rakenne

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhtiöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhtiöiden tilinpäätöksistä Kiinteistö Oy Vuokattikeskus ja Asunto Oy Osalanrivi II on jätetty yhdistelemättä, koska niiden merkitys oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta on vähäinen.

Yhdistelmä kuntakonserniin kuuluvista yhteisöistä	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1	
Muut yhtiöt	3	
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	0	2
YHTEENSÄ	7	2

1.6.2 *Konsernivalvonnan järjestäminen*

Konsernijohto, konsernijohdon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kunnan hallintosäännössä. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja sekä tarvittaessa kunnanhallituksen erikseen määräämät viranhaltijat.

Konsernivalvontaan liittyviä asioita on linjattu hallintosäännön lisäksi Sotkamon kunnan konserniohjeessa (1.8.2019 alkaen) ja hyvä hallinto- ja johtamistapa Sotkamon kuntakonsernissa –ohjeistuksessa (1.10.2019 alkaen).

Tilikaudella on toimittu ym. ohjeistuksen mukaan, myös siltä osin, että kuntayhtymien hallituksissa/valtuustoissa kunnan omistajanvaltaa käyttävien edustajien on tullut hankkia kunnan kanta ennen päätöksentekoa, jos kuntayhtymien hallitukset/valtuustot ovat olleet tekemässä päätöksiä, joista on seurannut kuntakonsernille merkittäviä taloudellisia seuraamuksia (esim. tappio).

1.6.3 *Merkittävimmät tilikauden tapahtumat*

Kuntakonsernin tytäryhtiöiden merkittävimmät tapahtumat tilikaudella olivat:

Snowpolis Oy

Yhtiöllä ei ollut tilikaudella 2021 varsinaista liiketoimintaa.

Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy

Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy:n pääasiallinen tehtävä säilyi samana: yhtiö on vuokrannut 1.4.2014 tehdyllä sopimuksella jäähallirakennuksen ja siihen liittyvät tilat ja kaluston Sotkamon kunnalle, joka vastaa jäähallin varsinaisesta operatiivisesta toiminnasta.

Sotkamon kunta omisti yhtiöstä tilikauden lopussa 99 % (4 394 kpl osakkeita). Yhtiön liikevaihto oli 0 €, tilikauden tappio -12 535 € ja tase 50 969 €. Vuoden 2021 aikana alettiin valmistautua jäähallin toimintojen ja jäähalliyhtiön alas ajoon, joka tehdään Vuokatti Areenan valmistumisen seurauksena.

Vuokatin Lumilautatunneli Oy

Vuokatin Lumilautatunneli Oy perustettiin 20.5.1999. Perustajina olivat Sotkamon kunta ja Huippupaikat Oy. Yhtiö on vuokrannut maapohjan Kiinteistö Oy Kattikeskukselta n. 7 500 m²:n suuruisen alueen. Vuokratulle maa-alueelle on vuonna 2000 valmistunut lumilautatunneli. Lumilautatunneli on vuokrattu kokonaan Huippupaikat Oy:lle. Kaikki tilat ovat olleet vuokrattuina v. 2021 aikana.

Yhtiön maksuvalmius on hyvä ja rahoitusasema on ylijäämäinen. Yhtiön liikevaihto oli 0 €, tilikauden tappio -22 136 € ja tase 85 152 €.

Kiinteistö Oy Sotkanmaa

Yhtiöllä oli tilikauden 2021 lopussa yhteensä 650 asuntoa ja asuntojen käyttöaste oli 97,30 %. Sotkamon ja Vuokatin vuokramarkkinoilla asukkaiden kiinnostus yhtiön asuntoja kohtaan on ollut hyvällä tasolla läpi vuoden. Sotkanmaan kiinteistöjen peruskorjaus- ja kunnossapitotoiminta perustuu systemaattiseen PTS-työhön. PTS:n ylläpitämiseksi huoneistoissa tehdään määräaikaistarkistuksia ja kiinteistöissä tehdään kuntoarviointia säännöllisesti. Yhtiön asuntojen asukasvaihtuvuus laski hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Sotkamon asukasluvusta 8,6 % asuu Sotkanmaan asunnoissa.

Yhtiön taloutta kuvaavat tunnusluvut kehittyivät positiiviseen suuntaan. Yhtiön talous on vakaa ja yhtiön maksuvalmius sekä omarahoitusosuus pysyivät hyvänä. Yhtiön liikevaihto oli 3,47 milj. €, tilikauden tulos 7,67 € ja tase 16,0 milj. €.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntalaki lähtee kokonaisuuksien ohjauksesta, koko konsernin ohjauksesta. Kunnan konsernin toiminnanohjausta ja konsernivalvonnan järjestämistä tulee kehittää erityisesti kuntakonsernin kokonaishallinnan ja tiedolla johtamisen osalta.

Kuntakonsernin tilikauden tulos oli peruskunnan tapaan lähes saman verran alijäämäinen. Konsernin toimintatuotot olivat 57,8 milj. €, jotka olivat kasvaneet 2,1 milj. € edellisvuodesta. Toimintakulut olivat 130,0 milj. € ja jotka olivat nousseet vuoden 2020 tasosta 4,2 milj. €. Konsernin tulos oli 3,5 milj. € alijäämäinen (TP 2020: tulos 4,3 milj. € alijäämäinen).

Konsernin rahoitusasema parani hieman edellisvuoteen nähden. Konsernin lainamäärä oli tilikauden päättyttyä n. 55,4 milj. € ja 5 354 €/asukas (TP 2020: n. 56,1 milj. € ja 5 448 €/asukas). Konsernin lainamäärä väheni tilikaudella n. 0,8 milj. €. Konsernin tase huononi 6 milj. €:lla ollen tilikauden lopussa n. 161,7 milj. €. Kuntakonsernin taseessa oli tilikauden lopussa kumulatiivista ylijäämää yhteensä n. 51,1 milj. € (TP 2020: 54,6 milj. €).

Kuntakonsernin rakenteeseen on tulossa muutos vuoden 2022 aikana, kun EYOF-kisojen jälkeen kunta myy jäähallirakenteet tarpeettomana ja Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy ajetaan alas. Lisäksi lämpöliiketoimintaan liittyvillä päätöksillä voi olla vaikutusta kuntakonsernin rakenteeseen. Uuden kiinteistöyhtiön perustaminen vuokrattavien sote-kiinteistöjen osalta on toteutettava myös vuoden 2022 aikana.

1.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €	2021	2020
Toimintatuotot	57 762	55 749
Toimintakulut	-130 038	-125 786
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/tappiosta	0	0
Toimintakate	-72 276	-70 036
Verotulot	42 296	39 261
Valtionosuudet	28 619	31 182
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10	10
Muut rahoitustuotot	4 903	2 152
Korkokulut	-453	-736
Muut rahoituskulut	-1 006	766
Vuosikate	2 092	1 173
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 568	-5 274
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0
Tilikauden tulos	-3 477	-4 101
Tilinpäätössiirrot	3	2
Tilikauden verot	0	0
Laskennalliset verot	-6	-167
Vähemmistöosuudet	-7	-9
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 486	-4 274

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut		
	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	44,4 %	44,3 %
Vuosikate/Poistot, %	37,6 %	22,2 %
Vuosikate, €/asukas	202	114
Asukasluku 31.12.	10 343	10 307

Toimintakate

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus

Toimintatuotot/Toimintakulut, %

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituotoilla.

Vuosikate/Poistot, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai sitä suurempi, voidaan konsernin tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Konsernin on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate, €/asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Tunnusluku kertoo tilikaudelle jakotettujen tulojen ja menojen erotuksen. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 000 €	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 092	1 173
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-809	-256
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 283	917
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-11 317	-11 361
Rahoitusosuudet investointimenoihin	796	144
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	776	252
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-9 745	-10 964
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 462	-10 047
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	14	-28
Antolainasaamisten lisäykset	-31	-45
Antolainasaamisten vähennykset	45	18
Lainakannan muutokset	-777	-4 378
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 790	6 102
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 487	-4 478
Pitkäaikaisten lainojen nettomuutos	3 303	1 624
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 080	-6 002
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-822	1 026
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	22	-85
Vaihto-omaisuuden muutos	47	-62
Saamisten muutos	874	-1 886
Korottomien velkojen muutos	-1 765	3 059
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 585	-3 380
RAHAVAROJEN MUUTOS	-10 046	-13 427
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-10 046	-13 427
Rahavarat 31.12.	55 883	65 929
Rahavarat 1.1.	65 929	79 356

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	14 850	37 167
Investointien tulorahoitus, %	19,9 %	10,5 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	13,9 %	7,5 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,3	0,2
Lainanhoitokate	0,5	0,4
Kassan riittävyys, pv	138	168
Asukasluku 31.12.	10343	10307

Toiminnan ja investointien rahavirta kertymä

= Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen 5 vuoden kertymä

Toiminnan ja rahavirtojen kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku ilmaisee, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kunnan kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvon on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konsernin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kassan riittävyys kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA (1000 €)		2021	2020
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	98 242	93 334
I	Aineettomat hyödykkeet	528	531
	1. Aineettomat oikeudet	125	138
	2. Muut pitkävaikutteiset menot	398	393
	3. Ennakkomaksut	5	0
II	Aineelliset hyödykkeet	93 050	88 150
	1. Maa- ja vesialueet	12 962	12 347
	2. Rakennukset	55 726	53 553
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 553	16 567
	4. Koneet ja kalusto	2 249	2 443
	5. Muut aineelliset hyödykkeet	246	226
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 314	3 015
III	Sijoitukset	4 664	4 652
	1. Osakkuusyhteisöosuudet	405	405
	2. Muut osakkeet ja osuudet	4 100	4 075
	3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
	4. Muut lainasaamiset	0	0
	5. Muut saamiset	158	172
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	447	487
	1. Valtion toimeksiannot	275	0
	2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	15	15
	3. Muut toimeksiantojen varat	157	472
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	63 069	74 036
I	Vaihto-omaisuus	295	341
	1. Aineet ja tarvikkeet	295	341
	2. Keskeneräiset tuotteet	0	0
	3. Valmiit tuotteet	0	0
	4. Muu vaihto-omaisuus	0	0
	5. Ennakkomaksut	0	0
II	Saamiset	6 892	7 766
	Pitkäaikaiset saamiset	229	218
	1. Myyntisaamiset	80	133
	2. Lainasaamiset	80	86
	3. Laskennalliset verosaamiset	0	0
	4. Muut saamiset	70	0
	5. Siirtosaamiset	0	0
	Lyhytaikaiset saamiset	6 662	7 548
	1. Myyntisaamiset	1 993	1 830
	2. Lainasaamiset	113	115
	3. Laskennalliset verosaamiset	0	0
	4. Muut saamiset	1 406	1 298
	5. Siirtosaamiset	3 150	4 306
III	Rahoitusarvopaperit	36 193	29 994
	1. Osakkeet ja osuudet	6 491	6 268
	2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	26 474	19 363
	3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 195	4 364
	4. Muut arvopaperit	33	0
IV	Rahat ja pankkisaamiset	19 689	35 934
VASTAAVAA YHTEENSÄ		161 758	167 857

VASTATTAVAA (1000 €)		2021	2020
A	OMA PÄÄOMA	85 398	88 888
I	Peruspääoma	33 833	33 833
II	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	0	0
III	Arvonkorotusrahasto	0	0
IV	Muut omat rahastot	414	418
V	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	54 637	58 912
VI	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 486	-4 274
B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	137	129
C	PAKOLLISET VARAUKSET	709	768
	1. Eläkevaraukset	0	0
	2. Muut pakolliset varaukset	709	768
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	678	696
	1. Valtion toimeksiannot	413	487
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	53	71
	3. Muut toimeksiantojen pääomat	211	138
E	VIERAS PÄÄOMA	74 837	77 376
I	Pitkäaikainen	52 515	50 026
	1. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	49 313	46 662
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	674	939
	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
	5. Saadut ennakot	66	66
	6. Ostovelat	0	0
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 843	1 740
	8. Siirtovelat	0	0
	9. Laskennalliset verovelat	617	619
II	Lyhytaikainen	22 322	27 350
	1. Joukkovelkakirjalainat	0	4 000
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 119	4 270
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	265	277
	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
	5. Saadut ennakot	532	441
	6. Ostovelat	4 277	4 922
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 456	1 242
	8. Siirtovelat	10 672	12 197
	9. Laskennalliset verovelat	0	0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		161 758	167 857

Taseen tunnusluvut	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	52,90 %	53,00 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	58,1 %	61,30 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	51 151	54 637
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 945	5 301
Lainakanta 31.12, 1 000 €	55 371	56 149
Lainamäärä 31.12, €/asukas	5 354	5 448
Lainat ja vuokravastuut 31.12, 1000 €	63 413	68 002
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 131	6 357
Lainasaamiset, 1 000 €	193	200
Asukasluku	10343	10 307

Omavaraisuusaste, %

= 100 x (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 x (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt yli-/alijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasluku

Lainamäärä 31.12.

= Vieraspääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainamäärä, €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta asukasluvulla.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

= Asukaskohtainen lainojen ja vuokravastuiden määrä saadaan edellä mainittu tunnusluku asukasluvulla.

Lainasaamiset

= Sijoituksiin merkityt jvk - lainasaamiset ja muut lainasaamiset

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 § mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Tilikauden tulos on -3.523.851,88 €. Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

1. Tehtyjä poistoeroja ja rahastojen muutoksia tuloutetaan suunnitelman mukaan 81 780,13 €.
2. Tilikauden alijäämä -3.442.071,75 € kirjataan taseeseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille kuluvan vuoden kirjanpidossa.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Hallinnon toimiala

Vastuuhenkilö kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen

Toimialan tehtävä

Hallinnon toimiala sisältää vaalien, tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen, kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, yleishallinnon, elinkeinojen kehittämisen, henkilöstöhallinnon, lomatoimen, maatalustoimen sekä asuntotoimen vastualueet.

Yhteenveto tilikaudesta 2021

Talousarvio toteutui toimintatuottojen osalta arvioitua hieman parempana. Toimintakulut toteutuivat tarkasti ollen noin 100 000 euroa talousarviota pienempi.

Hallinnon toimialalla tehtiin kesällä 2021 talousarviomuutos, jolla lisättiin palvelujen ostoihin 3,58 milj. € lisämääräraha sote-kustannusten kattamiseksi. Kainuun soten oli alijäämäinen 20,35 miljoonaa.

Hallinnon toimialalla toteutettiin vuoden 2021 aikana EU-rahoitteisia kehittämishankkeita; mm Vuokatti Destinaatio -matkailuhanke. Lisäksi osallistuttiin EYOF 2021

–kisojen valmisteluun. Kisat siirtyivät covid19-epidemian takia ja järjestetään kahdessa osassa, joulukuussa 2021 ja maaliskuussa 2022. Yhteistyötä jatkettiin Jyväskylän yliopiston Vuokatin yksikön sekä CEMISin kanssa. Vuonna 2021 allekirjoitettiin Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus, jossa mukana ovat Sotkamon kunta, Kajaanin kaupunki ja työ- ja elinkeinoministeriö.

Toimialalla edistettiin edelleen sähköisiä kokouskäytäntöjä ja korona-pandemian vaatimusten mukaisesti valtuusto, kunnanhallitus ja lautakunnat kokoustivat pääosin sähköisesti ja hybridimallilla. Kuntamarkkinointia toteutettiin Lomalla 365-konseptilla.

Sotkamon kunnan rakennuttama Vuokatti Areena otettiin käyttöön keväällä 2021.

Työllisyysasioissa kunta jatkoi aktiivista kehittämistyötä ja vastuullista työllisyydenhoitoa. Maaliskuussa 2021 käynnistyi valtakunnallinen työllisyyden kuntakokeilu.

Koronaan liittyen kunta suoritti maskien jakamista kuntalaisille ja pyrki kaikissa omissa toiminnoissa huomioidaan koronaturvalliset toimintamallit. Yrityspalveluseteleitä jaettiin yritystoiminnan kehittämiseen ja kunnassa aloitti ennätysmäärä uusia yrityksiä vuonna 2021.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	1 627 020	1 579 610	1 361 123	86,2 %	-218 487	-16,3 %
Maksutuotot	174 095	173 290	190 622	110,0 %	17 332	9,5 %
Tuet ja avustukset	423 927	514 114	610 661	118,8 %	96 547	44,0 %
Muut toimintatuotot	430 648	869 000	1 059 188	121,9 %	190 188	146,0 %
Toimintatuotot	2 655 690	3 136 014	3 221 594	102,7 %	85 580	21,3 %
Henkilöstökulut	-3 585 077	-3 992 101	-3 979 469	99,7 %	12 632	11,0 %
Palvelujen ostot	-47 631 503	-46 820 322	-46 719 360	99,8 %	100 962	-1,9 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-173 829	-56 450	-139 661	247,4 %	-83 211	-19,7 %
Avustukset	-652 636	-714 200	-572 249	80,1 %	141 951	-12,3 %
Muut toimintakulut	-365 914	-278 550	-345 389	124,0 %	-66 838	-5,6 %
Toimintakulut	-52 408 959	-51 861 624	-51 756 128	99,8 %	105 496	-1,2 %
Toimintakate	-49 753 269	-48 725 609	-48 534 533	99,6 %	191 076	-2,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-20 437	-31 600	-20 437	64,7 %	11 163	0,0 %
Rahoitustuotot, -kulut, netto	-110		-515	X	-515	366,5 %
Muut laskennalliset erät	268 691		17 564	X	17 564	-93,5 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-49 505 126	-48 757 209	-48 537 921	99,6 %	219 288	-2,0 %

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	1 627 020	1 579 610	1 361 123	86,2 %	-218 487	-16,3 %
Maksutuotot	174 095	173 290	190 622	110,0 %	17 332	9,5 %
Tuet ja avustukset	422 562	514 114	610 661	118,8 %	96 547	44,5 %
Muut toimintatuotot	394 917	869 000	1 032 549	118,8 %	163 549	161,5 %
Toimintatuotot	2 618 594	3 136 014	3 194 955	101,9 %	58 941	22,0 %
Henkilöstökulut	-3 585 077	-3 992 101	-3 979 469	99,7 %	12 632	11,0 %
Palvelujen ostot	-47 623 072	-46 815 988	-46 702 876	99,8 %	113 112	-1,9 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-170 522	-56 450	-135 245	239,6 %	-78 795	-20,7 %
Avustukset	-652 636	-714 200	-572 249	80,1 %	141 951	-12,3 %
Muut toimintakulut	-298 840	-210 237	-267 667	127,3 %	-57 430	-10,4 %
Toimintakulut	-52 330 148	-51 788 976	-51 657 505	99,7 %	131 471	-1,3 %
Toimintakate	-49 711 553	-48 652 962	-48 462 550	99,6 %	190 412	-2,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-20 437	-31 600	-20 437	64,7 %	11 163	0,0 %
Rahoitustuotot, -kulut, netto	-110		-515	X	-515	366,5 %
Tehtävän kokonaiskustannukset	-49 732 101	-48 684 562	-48 483 502	99,6 %	201 060	-2,5 %

Hallinnon toimialan toiminnalliset tavoitteet vuonna 2021

Kuntastrategian tavoite	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Talousarviota tavoite vuodelle 2021	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Kasvava elinvoima	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Kunnan strategioiden päivittäminen ja uusiminen	Uusi kuntastrategia sekä uusi elinvoimaohjelma	Hyväksytty uusi kuntastrategia sekä hyväksytty uusi elinvoimaohjelma	Valtuusto hyväksyi Kultamunien kotipesä -kuntastrategia 2025 15.12.2021 § 96. Osana uuden kuntastrategian toimeenpanoa valmistellaan elinvoimaohjelma vuonna 2022.
Kasvava elinvoima	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Sotkamon alueen työllisyydenhoidon kehittäminen	Kainuun työllisyyden kuntakokeilun käynnistyminen 1.1.2021	Kuntakokeilun tulokset vuodelta 2021, muutos työmarkkinatukimaksuissa, työllisyysaste, työttömyysaste	Työllisyyden kuntakokeilu käynnistyi 1.3.2021. Työttömyys väheni tarkastelujaksolla n. 15 %:a (376>318). Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni (66> 47) lähes 29 %. Työttömyysprosentti oli vuoden 2021 lopussa 6,9 %. Työllisyyden kuntakokeilun osalta työttömien määrä laski (171>143) 16,37 % ensimmäisen toimintavuoden aikana. Työmarkkinatuen maksuosuus pieneni 6,31 % (469 812€> 440 180€).
Asukkaiden hyvinvointi	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Sotkamon alueen työllisyydenhoidon kehittäminen	Matalan kynnyksen työ- ja toimintapaikkojen mahdollistaminen	Yhdistysten talotoiminnan käynnistäminen Sotkamossa, Toimintakeskuksen resursointi, palkkatuki työllistämisen vahvistaminen kunnassa	Järjestötoiminnan kehittämiseksi käynnistyi hanke, joka selvittää järjestöjen toiminnan ja yhdistystalotoiminnan edellytyksiä. Yhdistystalotoiminta ei alkanut vielä vuoden 2021 aikana. Tokkua tukea ja osallisuutta Sotkamossa -hanke päättyi ja siinä kehitetty toiminta juurtui osaksi kunnan

					perustoimintaa. Palkkatuella työllistettiin 30 henkilöä.
Kasvava elinvoima	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Yritysten toiminta-edellytysten tukeminen sekä uusien yritysten sijoittumisen edistämisen kunnan alueelle, kunnan asukasluvun vahvistaminen	Kuntamarkkinointi, tonttitarjonta, kampanjat, kunnan ja yritysten välinen yhteistyö, yhteiset hankkeet, Etenijä-palveluseteli	Myydyt/vuokratut tontit, yritysten määrän kehittyminen, kunnan asukasmäärän kehitys, Etenijä-palvelusetelipäätösten määrä	Omakotitalotontteja myytiin 6. Lomarakennustontteja myytiin 2 ja vuokrattiin 1. Emäntäkoulun alueelta myytiin maa-alue elokuvatuotantoa varten. Kunnan asukasmäärä kasvoi 2021 vuonna 42 henkeä. Etenijä-palveluseteleitä myönnettiin 16. Kunnan yritysmäärän nettokasvu oli 52 ja uusia yrityksiä aloitti 72.
Resurssien järkevä käyttö	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Sotkamon kunnan terveen talouden kantokyvyn varmistaminen tulevina vuosina	Uuden talouden tasapainottamis- ja kehittämissuunnitelman (v.2021-2025) käynnistäminen	Talouden tasapainottamis- ja kehittämissuunnitelman tulokset vuodelta 2021	Tasapainottamis- ja kehittämissuunnitelman toimenpiteitä on toteutettu ja käynnistetty suunnitelman mukaisesti.
Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Kehitetään johtajuutta, esimiestaitoja ja työyhteisötaitoja	Toteutetaan työyhteisöhanke (KEVA, kesto 1,5 v.)	Hankkeelle asetetut tavoitteet toteutuvat	Ismo hankkeen toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti vuonna 2021. Hanke jatkuu 31.5.2022 saakka, jonka jälkeen hankkeen kokonaistavoitteiden toteutumisesta arvioidaan.

Kuntastrategian tavoite	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Talousarviota tavoite vuodelle 2021	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Huolehditaan henkilöstön hyvinvoinnista	E-passi on edelleen käytössä; järjestetään tyky- ja tyhytoimintaa; tehdään työhyvinvointikysely (Par-Ty)	Työhyvinvointikyselyn tulokset ovat parantuneet edellisistä tuloksista	E-passi käyttö vakiintui. Työhyvinvointikysely toteutui Ismo hankkeen alkukartoituksena tammikuussa 2021. Ismo hankkeen vaikutuksia työhyvinvointiin arvioidaan seurantakyselyn avulla hankkeen lopussa keväällä 2022.
Kasvava elinvoima	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Viljelijöiden osaamisen kehittäminen	Viljelijöiden aktivoiminen eri kehittämistoimenpiteisiin, esim. koulutuksiin	Koulutuksiin (pienryhmät ja KAO) osallistuneiden määrä ja Neuvo 2020 palveluiden käyttäjien määrä	20 viljelijää osallistui pienryhmiin ja Webinaareihin ja 25 % tiloista käytti Neuvo 2020 palvelua.
Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Lomituspalvelujen järjestäminen kysyntää vastaavasti paikallisyksikön alueella. Lomittajien ammatitaidon kehittäminen ja työhön motivoitunut henkilöstö.	Tehokas ja taloudellinen työvuorosuunnittelu, koulutukset sekä yhteiset palaverit	Lomituspäivän hinta vrt. koko Suomi, koulutuspäivät ja sairauspoissaolot	Lomituspv-hinta oli n. 220 €, mikä vastaa valtakunnallista keskiarvoa. Koulutuksia toteutui vain 1 pv Korona takia. Palkallisia poissaoloja 737 pv, koska yksi odotti eläkeratkaisua. Työtapa-turmia 1, josta 1 pv sairauslomaa
Resurssien järjevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Lomituspalvelujen järjestäminen taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti	Paikallisyksiköiden yhdistymisen käynnistäminen	Yksiköt laativat esityksen yhteisistä toimintaperiaatteista ja resurssitarpeista	Mela valitsi Muhoksen lomituspalvelujen järjestäjäkunnaksi ja irtisanoi lomituspalvelujen järjestämissopimuksen Sotkamon kunnan kanssa. Henkilöstö siirtyy liikkeen luovutuksella Muhoksen paikallisyksikköön 1.1.2023 alkaen.

VAALIT

Vastuuhenkilöt maaseutupäällikkö Jari Korhonen ja toimistopäällikkö Päivi Huotari

Tehtävä

Vaalit sisältää EU-vaalien, presidentin vaalien, eduskuntavaalien ja kuntavaalien järjestämisen.

Kunnan keskusvaalilautakunta vastaa vaalien järjestämisestä kunnassa. Sen päätehtävänä on valtiollisissa vaaleissa suorittaa vaalien toimittamiseksi tarpeelliset valmistelutoimenpiteet, järjestää ennakoäänestys ja siihen tarvittava henkilökunta, tarkastaa ennakoäänestysasiakirjat, suorittaa vaalilautakuntien ja vaalitoimistijoiden koulutus sekä järjestää alustavan äänten laskennan tiedottaminen.

Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunnan tehtävänä on edellä mainittujen lisäksi ehdokashakemusten käsittely, ehdokaslistojen yhdistelmän laadinta, vaalien tuloslaskennan suorittaminen ja vaalien tuloksen vahvistaminen.

Vuonna 2021 järjestettiin kuntavaalit. Kuntavaalit siirrettiin Koronavirusepidemiasta johtuen huhtikuulta kesäkuulle. Kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 13. kesäkuuta 2021.

Keskusvaalilautakunnan jäsenet 1.1.-31.7.2021

Jäsen	Varajäsen
Risto Virkkunen (pj.)	Oiva Korhonen
Merja Korhonen (varapj.)	Tero Viholainen 2.3.2021 saakka
Markku Kemppainen 22.2.2021 saakka, Marika Lamminmäki	Kirsi Leppävuori
Susanne Niskanen-Ferahkaya 16.2.2021 saakka	Jukka Liljedahl 2.3.2021 saakka
Ilmari Viholainen 2.3.2021 saakka	Marja-Terttu Salminen 2.3.2021 saakka

Väliaikaiset varajäsenet kutsumisjärjestyksessä:

Anne Karjalainen 16.2-23.3.2021

Päivi Korhonen 2.-23.3.2021

Hannu Härkönen 2.3.2021 alkaen

Ari Määttä 2.3.2021 alkaen

Vesa Niskanen 2.3.2021 alkaen

Kirsi-Maria Ikola 23.3.2021 alkaen

Aki Vola 23.3.2021 alkaen

Keskusvaalilautakunnan jäsenet 1.8.-31.12.2021

Jäsen	Varajäsen
Risto Virkkunen (pj.)	Markku Kemppainen
Merja Korhonen (varapj.)	Aila Tervonen
Ilmari Viholainen	Oiva Korhonen
Sirpa Mustonen	Tarja Rissanen
Kalervo Liuski	Tero Viholainen

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	74		12 634	X	12 634	16973,0 %
Maksutuotot				0,0 %	0	0,0 %
Tuet ja avustukset				X	0	X
Muut toimintatuotot				0,0 %	0	0,0 %
Toimintatuotot	74	0	12 634	X	12 634	16973,0 %
Henkilöstökulut	-873	-35 743	-20 075	56,2 %	15 669	2200,0 %
Palvelujen ostot	-216	-4 300	-5 224	121,5 %	-924	2324,3 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-22	-2 700	-3 637	134,7 %	-937	16372,1 %
Avustukset				0,0 %	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-335		-724	X	-724	116,0 %
Toimintakulut	-1 445	-42 743	-29 659	69,4 %	13 084	1951,9 %
Toimintakate	-1 371	-42 743	-17 025	39,8 %	25 718	1141,4 %
Poistot ja arvonalentumiset				0,0 %	0	0,0 %
Rahoitustuoto ja -kulut, netto						
Muut laskennalliset erät	-12		-14	X	-14	18,8 %
Tilikauden tulos	-1 383	-42 743	-17 039	39,9 %	25 704	1132,1 %

TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TILINTARKASTUS

Vastuuhenkilö talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö

Tehtävä

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään kuntalaissa. Lautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista ja vastaa sidonnaisuusilmoituksista.

Tilintarkastajan tehtävistä säännellään myös kuntalaissa. Tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tarkastuslautakunnan jäsenet 1.1.-31.7.2021

Jäsen	Varajäsen
Yrjö Sorvari (pj.)	Kalervo Liuski
Ella Mustakangas (varapj.)	Helena Aaltonen
Viljo Tuhkanen	Ari Karppanen
Jouni Heikkinen	Markku Piirainen
Outi Penttinen	Irene Laitinen
Paavo Tervonen	Jouko Viholainen
Mirja-Maija Hakolampi	Merja Korhonen

Tarkastuslautakunnan jäsenet 1.8.-31.12.2021

Jäsen	Varajäsen
Kaisu Rimpiläinen (pj.)	Pauliinan Räisänen
Yrjö Sorvari (varapj.)	Matti Korhonen
Sari Alakurtti	Maija Lipponen
Ari Korhonen	Kai Karjalainen
Petri Makkonen	Merja Korhonen
Anssi Rautio	Antero Pasanen
Tuula Rossi-Määttä	Marika Lamminmäki

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot				0,00 %	0	0,00 %
Maksutuotot				0,00 %	0	0,00 %
Tuet ja avustukset				0,00 %	0	0,00 %
Muut toimintatuotot				0,00 %	0	0,00 %
Toimintatuotot	0	0	0	0,00 %	0	0,00 %
Henkilöstökulut	-5 960	-8 173	-6 157	75,30 %	2 016	3,30 %

Palvelujen ostot	-13 651	-16 000	-11 698	73,10 %	4 302	-14,30 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-97		0	X	0	-100,00 %
Avustukset			0	0,00 %	0	0,00 %
Muut toimintakulut		-1 000	0	0,00 %	1 000	0,00 %
Toimintakulut	-19 708	-25 173	-17 855	70,90 %	7 318	-9,40 %
Toimintakate	-19 708	-25 173	-17 855	70,90 %	7 318	-9,40 %
Poistot ja arvonalentumiset				X	0	X
Rahoitustuotot ja -kulut, netto				X	0	X
Muut laskennalliset erät	19 431		2 033	X	2 033	-89,50 %
Tilikauden tulos	-277	-25 173	-15 822	62,90 %	9 351	5621,00 %

KUNNANVALTUUSTO

Vastuullisena kunnanhallitus sekä vastuuhenkilö kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen

Tehtävä

Kunnanvaltuusto vastaa kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista. Kunnanvaltuusto asettaa vuosittain talousarviossa toimielimille tulostavoitteet, joilla se ohjaa määrärahojen käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää ja laatua sekä toiminnan kehittämisuuntaa.

Kunnanvaltuuston jäsenet 1.1.-31.7.2021

Jäsen	Puolue	Jäsen	Puolue
Jouko Korhonen (pj.)	VAS	Juho Lukkari	KESK
Anne Lukkari (1 varapj.)	KESK	Petri Makkonen	KOK
Unto Väisänen (2 varapj.)	KOK	Ella Mustakangas	KESK
Reija Heikkinen	VAS	Piia Määttä	KESK
Jarmo Huttunen	KESK	Osmo Polvinen	VAS
Janne Hyvönen	KESK	Tuula Rossi-Määttä	SDP
Antti Kela	KESK	Sakari Seppänen	KESK
Jani Komulainen	KESK	Yrjö Sorvari	KD
Aimo Korhonen	KESK	Pinja Toivanen	VAS
Ari Korhonen	KOK	Vesa Tolonen	PS
Hannu Korhonen	PS	Tiina Tuohimaa	VAS
Marja-Leena Korhonen	KESK	Kalevi Valtanen	KESK
Timo Korhonen	KESK	Pentti Vihanto	KOK
Heidi Kotilainen	KD		

Kunnanvaltuuston jäsenet 1.8.-31.12.2021

Jäsen	Puolue	Jäsen	Puolue
Anne Lukkari (pj.)	KESK	Vesa Mäkipää	KOK
Unto Väisänen (1 varapj.)	KOK	Määttä Piia	KESK
Jouko Korhonen (2 varapj.)	VAS	Osmo Polvinen	VAS
Sami Kilpeläinen (3 varapj.)	KP	Kari Pääkkönen	KESK
Riikka Huotari	KOK	Kaisu Rimpiläinen	KESK
Jarmo Huttunen	KESK	Nina Repo	KOK
Janne Hyvönen	KESK	Sakari Seppänen	KESK
Antti Kela	KESK	Anna Shevchenko	PS
Jani Komulainen	KESK	Mervi Sirviö	VAS
Hannu Korhonen	PS	Yrjö Sorvari	KD
Marja-Leena Korhonen	KESK	Pinja Toivanen	VAS
Jouko Lipponen	PS	Viljo Tuhkanen	PS
Sami Mähönen	KOK	Pentti Vihanto	KOK
Juho Lukkari	KESK		

Esimerkkejä kunnanvaltuuston vuonna 2021 tekemistä päätöksistä, jotka tukevat Sotkamon kuntastrategiaa:

Elinvoima

- Joulukuussa 2021 hyväksytty kuntastrategia
- Sotokeskuksen rakentamispäätös
- Kaavoitus päätökset

Palvelut

- Valtuutettujen aloitteet
- Kuntalaisten aloitteet

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot				0,00 %	0	0,00 %
Maksutuotot				0,00 %	0	0,00 %
Tuet ja avustukset				0,00 %	0	0,00 %
Muut toimintatuotot				0,00 %	0	0,00 %
Toimintatuotot	0	0	0	0,00 %	0	0,00 %
Henkilöstökulut	-32 015	-25 540	-49 155	192,50 %	-23 615	53,50 %
Palvelujen ostot	-5 706	-10 000	-12 147	121,50 %	-2 147	112,90 %
Aineet, tarv. ja tavarat		0	-956	X	-956	0,00 %
Avustukset	0		0	0,00 %	0	0,00 %
Muut toimintakulut	-922	-1 000	-904	90,40 %	96	-2,00 %
Toimintakulut	-38 643	-36 540	-63 162	172,90 %	-26 622	63,40 %
Toimintakate	-38 643	-36 540	-63 162	172,90 %	-26 622	63,40 %
Poistot ja arvonalentumiset				X	0	X
Rahoitustuotot ja -kulut, netto				X	0	X
Muut laskennalliset erät	-311		-30	X	-30	-90,30 %
Tilikauden tulos	-38 954	-36 540	-63 192	172,90 %	-26 652	62,20 %

KUNNANHALLITUS

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö ja toimistopäällikkö Päivi Huotari

Tehtävä

Kunnanhallitus sisältää hallintopalvelut, kansainvälisen toiminnan, maakunnallisen yhteistoiminnan (Kainuun sote ja Kainuun liitto), käyttövaraukset (veteraanitoiminta, vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto) sekä asuntotoimen.

Kunnanhallitus vastaa mm. strategisesta suunnittelusta, kunnan taloudesta, henkilöstöpolitiikan johtamisesta, hallinnon, organisaation ja johtamisen kehittämistä, maakunnallisesta yhteistyöstä, asunto-, elinkeino- ja maankäyttöpolitiikasta sekä palvelutoimintojen kehittamisestä ja yhteensovittamisesta.

Kunnanhallituksen jäsenet 1.1.-31.7.2021

Jäsen	Puolue	Varajäsen	Puolue
Sakari Seppänen (pj.)	KESK	Juhani Klemetti	KESK
Pentti Vihanto (varapj.)	KOK	Vesa-Pekka Sarparanta	KOK
Jani Komulainen	KESK	Matti Lukkari	KESK
Aimo Korhonen	KESK	Kalevi Valtanen	KESK
Marja-Leena Korhonen	KESK	Maija Matero	KESK
Anna Shevchenko	PS	Heidi Kotilainen	KD
Piia Määttä	KESK	Arja Roivainen	KESK
Osmo Polvinen	VAS	Veijo Tossavainen	VAS
Pinja Toivanen	VAS	Reija Heikkinen	VAS

Kunnanhallituksen jäsenet 1.8.-31.12.2021

Jäsen	Puolue	Varajäsen	Puolue
Sakari Seppänen (pj.)	KESK	Erno Paavola	KESK
Pentti Vihanto (varapj.)	KOK	Vesa Mäkipää	KOK
Piia Määttä	KESK	Elisa Tolonen	KESK
Janne Hyvönen	KESK	Matti Lukkari	KESK
Jani Komulainen	KESK	Jarmo Huttunen	KESK
Riikka Huotari	KOK	Pia Kuittinen	KOK
Pinja Toivanen	VAS	Tiina Tuohimaa	VAS
Anna Shevchenko	PS	Heidi Kotilainen	KD
Hannu Korhonen	PS	Viljo Tuhkanen	PS

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	14 960	0	1 133	0,00 %	1 133	-92,40 %
Maksutuotot	0	0	0	0,00 %	0	0,00 %
Tuet ja avustukset	0	0	-620	0,00 %	-620	0,00 %
Muut toimintatuotot	365 556	803 000	934 151	116,30 %	131 151	155,50 %
Toimintatuotot	380 516	803 000	934 664	116,40 %	131 664	145,60 %
Henkilöstökulut	-1 289 327	-1 521 209	-1 398 458	91,90 %	122 751	8,50 %
Palvelujen ostot	-45 537 121	-45 055 234	-44 603 819	99,00 %	451 415	-2,00 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-129 181	-34 200	-46 775	136,80 %	-12 575	-63,80 %
Avustukset	-448 303	-500 000	-438 298	87,70 %	61 702	-2,20 %
Muut toimintakulut	-131 758	-57 835	-82 952	143,40 %	-25 117	-37,00 %
Toimintakulut	-47 535 689	-47 168 478	-46 570 302	98,70 %	598 176	-2,00 %
Toimintakate	-47 155 173	-46 365 478	-45 635 638	98,40 %	729 840	-3,20 %
Poistot ja arvonalentumiset	-20 437	-31 600	-20 437	64,70 %	11 163	0,00 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-21	0	-94	0,00 %	-94	341,40 %
Muut laskennalliset erät	238 655	0	14 741	0,00 %	14 741	-93,80 %
Tilikauden tulos	-46 936 976	-46 397 078	-45 641 428	98,40 %	755 650	-2,80 %

ELINKEINOT

Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö ja toimistopäällikkö Päivi Huotari

Tehtävä

Elinkeinopalveluihin kuuluu yleiset elinkeinopalvelut, matkailumarkkinointi, yhteistyösopimukset, työllisyysdenhoito, joukkoliikenne, yritysten toimitilat, muu kehittäminen sekä elinkeinopalveluiden projektit.

Elinkeinopalvelut on tämän sisältöisenä uusi hallinnon toimialan kokonaisuus.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	350		627	X	627	79,20 %
Maksutuotot				0,00 %	0	0,00 %
Tuet ja avustukset	256 109	384 114	387 638	100,90 %	3 524	51,40 %
Muut toimintatuotot	54 847	50 000	109 159	218,30 %	59 159	99,00 %
Toimintatuotot	311 306	434 114	497 425	114,60 %	63 311	59,80 %
Henkilöstökulut	-615 967	-709 369	-855 427	120,60 %	-146 058	38,90 %
Palvelujen ostot	-1 593 786	-1 141 808	-1 451 295	127,10 %	-309 486	-8,90 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-24 574	-5 000	-67 059	1341,20 %	-62 059	172,90 %
Avustukset	-195 692	-193 000	-111 976	58,00 %	81 024	-42,80 %
Muut toimintakulut	-197 052	-191 536	-214 097	111,80 %	-22 561	8,70 %
Toimintakulut	-2 627 072	-2 240 713	-2 699 853	120,50 %	-459 140	2,80 %
Toimintakate	-2 315 766	-1 806 599	-2 202 428	121,90 %	-395 829	-4,90 %
Poistot ja arvonalentumiset				X	0	X
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-89		-22	X	-22	-75,40 %
Muut laskennalliset erät	-35 251		-1 326	X	-1 326	-96,20 %
Tilikauden tulos	-2 351 106	-1 806 599	-2 203 777	122,00 %	-397 177	-6,30 %

HENKILÖSTÖ

Vastuuhenkilöt sivistysjohtaja Merja Ojalampi ja toimialasihteeri Kaarina Leinonen

Tehtävä

Henkilöstö sisältää kunnan henkilöstöhallinnon (ml. työterveyshuolto sekä vuosille 2020–2022 henkilökunnan tyhy-setelit). Kunnan henkilöstöstrategiassa hyväksytyt kunnan tavoitteet ja toimintalinjat ovat: johtaminen, osaaminen, työhyvinvointi, rekrytointi ja palkkaus.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot			3	X	3	X
Maksutuotot				0,00 %	0	0,00 %
Tuet ja avustukset	166 454	130 000	223 644	172,00 %	93 644	34,40 %
Muut toimintatuotot	9 479	10 000	5 486	54,90 %	-4 514	-42,10 %
Toimintatuotot	175 933	140 000	229 132	163,70 %	89 132	30,20 %
Henkilöstökulut	-60 986	-64 088	-107 058	167,00 %	-42 970	75,50 %
Palvelujen ostot	-305 800	-398 500	-483 412	121,30 %	-84 912	58,10 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-5 628	-5 100	-4 768	93,50 %	332	-15,30 %
Avustukset	14 995	-1 200	-16 872	1406,00 %	-15 672	-212,50 %
Muut toimintakulut	-32 377	-21 400	-42 553	198,80 %	-21 153	31,40 %
Toimintakulut	-389 796	-490 288	-654 663	133,50 %	-164 375	68,00 %
Toimintakate	-213 863	-350 288	-425 530	121,50 %	-75 242	99,00 %
Poistot ja arvonalentumiset				X	0	X
Rahoitustuotot ja -kulut, netto			-399	X	-399	X
Muut laskennalliset erät	60 986		2 288	X	2 288	-96,20 %
Tilikauden tulos	-152 877	-350 288	-423 641	120,90 %	-73 353	177,10 %

LOMATOIMI

Vastuuhenkilö lomituspäällikkö Eeva Halonen

Tehtävä

Lomatoimi vastaa maatalousyrittäjien lomituspalveluiden (vuosiloma, sijaisapu ja maksullinen lomitus) järjestämisestä Sotkamo-Kajaani-Kuhmo yhteistoiminta-alueella. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) on tehnyt lomituspalvelujen paikallisyksikkörakenteen uudistamista sosiaali- ja terveysministeriöltä (STM) saamiensa linjausten perusteella. Taustalla on maatalouden rakennemuutos, jonka seurauksena lomituspalvelun käyttäjien ja lomituspäivien määrän ennustetaan edelleen laskevan.

Mela on tehnyt päätökset uudesta maatalouslomituksen paikallisyksikkörakenteesta kuntien ilmoittaman kiinnostuksen ja STM:n asettamien kriteerien perusteella. Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakunnissa Mela on päätenyt ratkaisuun, missä Muhos valittiin lomituspalvelujen järjestäjäkunnaksi. Muut paikallisyksiköt yhdistyvät ja henkilöstö siirtyy liikkeen luovutuksella Muhoksen paikallisyksikköön. Mela irtisanoi Sotkamon kunnan kanssa voimassa olevan toimeksiantosopimuksen päättymään vuoden 2022 loppuun. Yhteistoimintamenettely on aloitettu maaliskuussa 2022.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	1 611 636	1 579 610	1 346 726	85,30 %	-232 884	-16,40 %
Maksutuotot	174 095	173 290	190 622	110,00 %	17 332	9,50 %
Tuet ja avustukset	1 365	0	0	0,00 %	0	-100,00 %
Muut toimintatuotot	766	0	0	0,00 %	0	-100,00 %
Toimintatuotot	1 787 861	1 752 900	1 537 348	87,70 %	-215 552	-14,00 %
Henkilöstökulut	-1 473 243	-1 524 695	-1 433 893	94,00 %	90 802	-2,70 %
Palvelujen ostot	-172 720	-190 680	-149 523	78,40 %	41 157	-13,40 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-12 969	-8 950	-15 311	171,10 %	-6 361	18,10 %
Avustukset	-19 798	0	0	0,00 %	0	-100,00 %
Muut toimintakulut	-2 709	-5 020	-3 346	66,70 %	1 674	23,50 %
Toimintakulut	-1 681 440	-1 729 345	-1 602 074	92,60 %	127 271	-4,70 %
Toimintakate	106 422	23 556	-64 725	-274,80 %	-88 281	-160,80 %
Poistot ja arvonalentumiset				0,00 %	0	0,00 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto				0,00 %	0	0,00 %
Muut laskennalliset erät	-13 862		-70	0,00 %	-70	-99,50 %
Tilikauden tulos	92 560	23 556	-64 795	-275,10 %	-88 351	-170,00 %

MAATALOUSTOIMI

Vastuuhenkilö maaseutupäällikkö Jari Korhonen

Tehtävä

Maataloustoimi vastaa maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluvista lakisääteisistä tehtävistä ja maaseudun kehittämisestä. Sotkamon maataloushallinto vastaa EU-maksajavirasto-tehtävistä Kajaanin, Kuhmon ja Sotkamon muodostamalla yhteistoiminta-alueella.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot				X	0	X
Maksutuotot				X	0	X
Tuet ja avustukset				X	0	X
Muut toimintatuotot		6 000	10 391	X	4 391	X
Toimintatuotot	0	6 000	10 391	X	4 391	X
Henkilöstökulut	-106 706	-103 284	-109 247	105,80 %	-5 963	2,40 %
Palvelujen ostot	-2 503	-3 800	-2 241	59,00 %	1 559	-10,50 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 359	-500	-1 156	231,20 %	-656	-14,90 %
Avustukset	-3 838	-20 000	-5 103	25,50 %	14 897	33,00 %
Muut toimintakulut	-761	-760	-813	107,00 %	-53	6,90 %
Toimintakulut	-115 166	-128 344	-118 560	92,40 %	9 783	2,90 %
Toimintakate	-115 166	-122 344	-108 169	88,40 %	14 174	-6,10 %
Poistot ja arvonalentumiset				X	0	X
Rahoitustuotot ja -kulut, netto				X	0	X
Muut laskennalliset erät	-946		-58	X	-58	-93,90 %
Tilikauden tulos	-116 112	-122 344	-108 227	88,50 %	14 116	-6,80 %

2.2 Ympäristö- ja tekninen toimiala

Vastuhenkilö tekninen johtaja Harri Helenius

Toimialan tehtävä

Ympäristö- ja tekninen toimiala vastaa kunnallisteknisistä palveluista, liikennealueista, kiinteistöjen kunnossapidosta, ateria- ja puhtaanapitopalveluista, ympäristötoimesta sekä vesi- ja viemärihuollosta. Palvelut tuotetaan itse yhteistoiminnassa lähikuntien kanssa tai ostopalveluina.

Yhteenveto tilikaudesta 2021

Ympäristö- ja teknisen toimialan vuosi 2021 toteutui hyvin talousarvion puitteissa. Esimerkiksi ulkoisilla erillä mitattuna toimialan toteuma oli n. 98% budjetoidusta. Myös toiminnalliset tavoitteet toteutuivat lähes kaikilta osin. Toimialan strateginen kehittäminen aloitettiin ja jatketaan vuoden 2022 aikana. Jatkuneen pandemian vaikutukset eivät näkyneet juurikaan toimialalla, vaan lähes kaikki suunnitellut toimenpiteet saatiin toteutettua tavoitteiden mukaisesti. Kuitenkin pandemia aiheutti monenlaista varautumista eri tulosyksiköissä ja mm. huoli työvoiman riittävydestä ja toimintojen sujumisesta oli jatkuvaa. Investointihankkeet toteutuivat kokonaisuudessaan varatun määrärahan puitteissa. Myös aikataulullisesti edettiin esim. suurempien (Tenetin yläkoulun, kirjasto-lukio, Sotekeskus 1) investointihankkeiden osalta vuoden 2021 aikana vahvistettujen hankesuunnitelmien alustavien aikataulujen mukaisesti. Hiukan hankkeet etenivät vuoden 2021 arvioitua nopeammin, jolloin varattuihin määrärahoihin tuli ylitystä. Kuitenkin hankkeet oli toteutumassa kustannusarvion raameissa.

Ympäristö- ja teknisen lautakunnan jäsenet 1.1.-31.7.2021:

Jäsen	Varajäsen
Juho Lukkari (pj.)	Matti Lukkari
Pinja Toivainen (varapj.)	Arja Tampio
Pentti Vihanto	Matti Piirainen
Anna Shevchenko	Yana Kulyaeva
Maija Matero	Sarianne Kokkonen
Arja Roivainen	Annikki Hakkarainen
Kalevi Valtanen	Ari Hakkarainen
Tuula Rossi-Määttä	Anna Grip
Antero Pasanen	Esko Rönkkö

Ympäristö- ja teknisen lautakunnan jäsenet 1.8.-31.12.2021:

Jäsen	Varajäsen
Juho Lukkari (pj.)	Kari Pääkkönen
Jouko Viholainen (varapj.)	Veijo Tossavainen
Pentti Huttunen	Erno Paavola
Elisa Tolonen	Minna Heikkinen
Tarja Lukkari	Riikka Hautalampi

Niina Piirainen	Pia Kuittinen
Vesa Mäkipää	Kimmo Laasonen
Pia Härkönen	Saara Lukkari
Jouko Lipponen	Marko Mustonen

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	6 998 837	6 021 272	7 075 914	117,52 %	1 054 642	1,10 %
Maksutuotot	220 271	181 000	293 940	162,40 %	112 940	33,44 %
Tuet ja avustukset	1 593	192 500	116 304	60,42 %	-76 196	7200,94 %
Muut toimintatuotot	3 090 642	3 744 099	3 564 302	95,20 %	-179 797	15,33 %
Toimintatuotot	10 311 343	10 138 871	11 050 460	108,99 %	911 589	7,17 %
Valmistus omaan käyttöön	25 285		28 190			11,49 %
Henkilöstökulut	-4 012 452	-4 337 607	-4 251 775	98,02 %	-85 832	5,96 %
Palvelujen ostot	-3 368 719	-3 925 114	-4 358 912	111,05 %	433 798	29,39 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-3 725 244	-3 699 800	-3 830 110	103,52 %	130 310	2,82 %
Avustukset	-110 936	-786 300	-94 136	11,97 %	-692 164	-15,14 %
Muut toimintakulut	-1 259 546	-739 999	-1 697 797	229,43 %	957 798	34,79 %
Toimintakulut	-12 476 897	-13 488 820	-14 232 730	105,52 %	743 910	14,07 %
Toimintakate	-2 140 268	-3 349 949	-3 154 080	94,15 %	-195 869	47,37 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 802 495	-3 073 172	-2 998 029	97,55 %	-75 143	6,98 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	4 574		5 719			25,03 %
Muut rahoituskulut			-147 705			
Muut laskennalliset erät	-93 163		-6 279			-93,26 %
Tilikauden tulos	-5 031 352	-6 423 121	-6 300 373	98,09 %	-122 748	25,22 %

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	5 017 424	3 835 465	4 975 778	129,73 %	1 140 313	-0,83 %
Maksutuotot	220 271	181 000	293 940	162,40 %	112 940	33,44 %
Tuet ja avustukset	1 593	192 500	102 130	53,05 %	-90 370	6311,17 %
Muut toimintatuotot	655 254	1 785 487	779 200	43,64 %	-1 006 287	18,92 %
Toimintatuotot	5 894 542	5 994 452	6 151 049	102,61 %	156 597	4,35 %
Valmistus omaan käyttöön	25 285		28 190			11,49 %
Henkilöstökulut	-4 012 452	-4 337 614	-4 251 775	98,02 %	85 839	5,96 %
Palvelujen ostot	-3 331 261	-3 873 657	-4 316 139	111,42 %	-442 482	29,56 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-3 581 056	-3 581 150	-3 683 305	102,85 %	-102 155	2,86 %
Avustukset	-110 936	-786 300	-94 136	11,97 %	692 164	-15,14 %
Muut toimintakulut	-257 879	-265 760	-486 587	183,09 %	-220 827	88,69 %
Toimintakulut	-11 293 584	-12 844 481	-12 831 942	99,90 %	12 539	13,62 %
Toimintakate	-5 373 757	-6 850 029	-6 652 703	97,12 %	197 326	23,80 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 802 495	-3 073 172	-2 998 029	97,55 %	75 143	6,98 %
Muut rahoitustuotot			5 719			
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	4 574		-147 705			-3329,23 %
Tilikauden tulos	-8 171 678	-9 923 201	-9 792 718	98,69 %	130 483	19,84 %

Ympäristö- ja teknisen toimialan toiminnalliset tavoitteet vuonna 2021

Kuntastrategian tavoite	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Talousarviota tavoite 2021	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Resurssien järkevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Organisaation osittainen uudistaminen	Uudistetaan palvelurakennetta vastaamaan muuttuneita tarpeita	Uudistusten täytäntöönpano	Päätös strategian laadinnasta tehty. Varsinainen strategian laadinta 2022-2023
Resurssien järkevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Hiljaisen tiedon siirtymisen varmistaminen	Rekrytoidaan uudet henkilöt työskentelemään yhdessä eläköityvien kanssa	Riittävän varhaiset rekrytoinnit (väh. 6kk ennen) eläköitymistä	Esimiestasolla toteutunut ja hyvät kokemukset asiaan liittyen. Pyritään jatkamaan ko. mallia jatkossakin.
Resurssien järkevä käyttö	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Jätevesilaitoksen kehittämisen	Lieteen kuivatuksen tehostaminen	Uusi kuivatusmenetelmä käyttöönotettu	Toteutunut eli ko. järjestelmä otettu käyttöön.

Resurssien järkevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Kunnallistekniikan korjausvelan hallinta	Katu- vesi- ja viemäriverkon saneeraukset	Saneerausinvestointien määrä väh. 0,8 milj. euroa/vuosi	Toteutunut yli 1milj. euroa.
Resurssien järkevä käyttö	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Ateriapalvelujen kehittäminen	Ruokahävikin minimointi (alle 10%) ja toimintamallin kehittäminen ylijäämäruuan jatkokäytön näkökulmasta	Ruokahävikin määrä sekä ylijäämäruuan jatkokäytön toimintamallin käyttöönotto	Lukiolla otettiin käyttöön biovaaka 8/2021. Lautashävikin määrä on mitausten mukaan ollut alle 5 %. Koronan vuoksi ylijäämäruuan osalta kehitystyö ei ole toteutunut.
Asukkaiden hyvinvointi	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Eri-ikäisten kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	Terveellisten aterioiden tuottaminen	Sydänmerkkiaterioiden määrä väh. 98 %.	Sydänmerkkikriteerit täyttyviä aterioita on ruokalistalla 99 % tarjottavista aterioista
Resurssien järkevä käyttö	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Varikon toiminnan kehittäminen	Korjaamotoiminnan yhdistäminen	Korjaamotoiminnan yhdistäminen toteutettu	Tehtiin 2 vaiheisena. Yhdistäminen toteutuu 2022.
Asukkaiden hyvinvointi	Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edesauttaminen	Liikunta-alueiden olosuhteiden kehittäminen	Liikuntapaikkaselvityksen tekeminen	Selvitys toteutettu	Käytännössä valmis, lopullinen hyväksyntäkäsittely keväällä 2022.
Asukkaiden hyvinvointi	Ikäihmisten toimintakyvyn ja hyvinvoinnin ylläpito	Parannetaan ikäihmisten liikukumismahdollisuuksia	Rakennetaan senioripuisto	Valmistunut senioripuisto	Tehtiin kesällä 2021, joten tavoite toteutunut.
Asukkaiden hyvinvointi	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Liikunta-alueiden olosuhteiden kehittäminen	Ulkoilu/pyöräilyreittien parantaminen	Parannustoimpiteitä toteutettu ts. toteutuneet hankkeet	Toteutunut mm. tour de kainuu- ja lähireittilyreitti hankkeet.

KUNNALLISTEKNISET PALVELUT

Vastuuhenkilöt tekninen johtaja Harri Helenius

Tehtävä

Tekniseen hallintoon kuuluu operatiivisen toiminnan johtaminen sekä teknisen palvelualueen keskitetyt henkilöstö-, talous- ja hallintopalvelut. Tehtävänä on huolehtia lautakuntavalmistelusta, päätösten täytäntöönpanosta, toiminnan kehittämisestä ja talouden suunnittelusta ja seurannasta sekä laskutuksesta, perinnästä, palvelualueen arkistoinnista, yksityisteiden avustuksiin, rakennuslupiin, ympäristötoimen lupiin ja asiakaspalveluun liittyvistä tehtävistä sisäisille ja ulkoisille asiakkaille.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot			270		-270	
Maksutuotot					0	
Tuet ja avustukset					0	
Muut toimintatuotot			235		-235	
Toimintatuotot			504		-504	
Henkilöstökulut	-223 426	-176 406	-194 400	110,20 %	17 994	-12,99 %
Palvelujen ostot	-43 607	-34 900	-65 828	188,62 %	30 928	50,96 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-8 808	-2 900	-1 827	63,01 %	-1 073	-79,26 %
Avustukset					0	
Muut toimintakulut	-12 173	-10 348	-12 761	123,32 %	2 413	4,83 %
Toimintakulut	-288 014	-224 554	-274 816	122,38 %	50 262	-4,58 %
Toimintakate	-288 014	-224 554	-274 312	122,16 %	49 758	-4,76 %
Poistot ja arvonalentumiset					0	
Rahoitustuotot ja -kulut, netto					0	
Muut laskennalliset erät	-2 279		-131		131	-94,25 %
Tilikauden tulos	-290 294	-224 554	-274 443	122,22 %	49 889	-5,46 %

LIIKENNEALUEET

Vastuuhenkilö tekninen johtaja Harri Helenius , tiensinööri Erkki Tervo, kiinteistömestari Hannu Tervonen ja työnjohtaja Hannu Järvinen

Tehtävä

Liikennealueet sisältävät kaavatiet, yksityistiet, puistotoimen, varikon, liikunta-alueiden kunnossapidon, liikunta-alueiden projektit, latu- ja kelkkapoolin, lämpölaitoksen, satamalaitoksen, jätehuollon, maa- ja metsätilat sekä pelastustoimen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	397 066	207 550	220 801	106,38 %	13 251	-44,39 %
Maksutuotot		30 000	9 318	31,06 %	-20 682	
Tuet ja avustukset		190 000	109 217	57,48 %	-80 783	
Muut toimintatuotot	275 674	271 546	388 512	143,07 %	116 966	40,93 %
Toimintatuotot	672 740	699 096	727 849	104,11 %	28 753	8,19 %
Valmistus omaan käyttöön	21 751		28 190		28 190	29,60 %
Henkilöstökulut	-809 555	-816 135	-838 449	102,73 %	-22 314	3,57 %
Palvelujen ostot	-2 091 569	-2 368 137	-2 788 500	117,75 %	-420 363	33,32 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-400 169	-278 230	-317 322	114,05 %	-39 092	-20,70 %
Avustukset	-110 936	-786 300	-94 136	11,97 %	692 164	-15,14 %
Muut toimintakulut	-280 975	-343 479	-627 895	182,80 %	-284 417	123,47 %
Toimintakulut	-3 693 203	-4 592 280	-4 666 302	101,61 %	-74 022	26,35 %
Toimintakate	-2 998 712	-3 893 184	-3 910 263	2	-17 079	30,40 %
Poistot ja arvonalentumiset	-982 020	-1 103 184	-1 075 968	97,53 %	27 216	9,57 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-20		-2		-2	-90,00 %
Muut laskennalliset erät	-28 250		-1 995		-1 995	-92,94 %
Tilikauden tulos	-4 009 002	-4 996 368	-4 988 228	99,84 %	8 140	24,43 %

KIINTEISTÖJEN KUNNOSSAPITO

Vastuuhenkilö kiinteistömestari Hannu Tervonen

Tehtävä

Kiinteistöjen kunnossapito sisältää kunnan omistamien kiinteistöjen sekä kiinteistöjen, joissa kunta on vuokralla, kunnossapidon talouden sekä toiminnalliset tavoitteet.

Kiinteistötoimi huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen rakennuttamisesta, kunnossapidosta ja ylläpidosta. Kiinteistötoimi huolehtii lisäksi kunnalle hankituista osakkeista ja vuokrahuoneistoista.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	1 228 013		1 171 559		-1 171 559	-4,60 %
Maksutuotot	-60		310		-310	-616,67 %
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot	2 784 774	3 467 618	3 128 454	90,22 %	339 164	12,34 %
Toimintatuotot	4 012 728	3 467 618	4 300 323	124,01 %	-832 705	7,17 %
Valmistus omaan käyttöön	3 535					
Henkilöstökulut	-636 871	-641 344	-652 142	101,68 %	10 797	2,40 %
Palvelujen ostot	-596 310	-700 253	-745 364	106,44 %	45 111	25,00 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 877 209	-1 889 750	-1 879 082	99,44 %	-10 668	0,10 %
Avustukset						
Muut toimintakulut	-683 357	-150 828	-749 832	497,14 %	599 004	9,73 %
Toimintakulut	-3 793 746	-3 382 175	-4 026 419	119,05 %	644 244	6,13 %
Toimintakate	222 516	85 443	273 904	320,57 %	-188 461	23,09 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 404 467	-1 522 187	-1 495 997	98,28 %	-26 190	6,52 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-34		-5		5	-85,29 %
Muut laskennalliset erät	-25 337		-1 702		1 702	-93,28 %
Tilikauden tulos	-1 207 322	-1 436 744	-1 223 800	85,18 %	-212 944	1,36 %

ATERIA- JA PUHTAANAPITOPALVELUT

Vastuuhenkilö ateria- ja siivouspalvelujohtaja Airi Hyvönen

Tehtävä

Ateria- ja siivouspalvelut tuottavat palveluja kestävän kehityksen mukaisesti kuntaorganisaation sisäisille yksiköille kuin myös ulkoisille asiakkaille. Asiakkaiden ateria- ja siivouspalvelujen tuottamisesta vastataan myös poikkeusoloissa.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	3 409 645	3 836 986	3 587 576	93,50 %	-249 410	5,22 %
Maksutuotot					0	
Tuet ja avustukset	1 593	2 500	7 088	283,47 %	4 587	344,93 %
Muut toimintatuotot	1 949		466,26		466	-76,08 %
Toimintatuotot	3 413 187	3 839 486	3 595 130	93,64 %	-244 357	5,33 %
Valmistus omaan käyttöön					0	
Henkilöstökulut	-1 657 039	-1 909 121	-1 693 502	88,71 %	215 620	2,20 %
Palvelujen ostot	-245 969	-318 250	-291 357	91,55 %	26 893	18,45 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 028 690	-1 157 100	-1 114 035	96,28 %	43 065	8,30 %
Avustukset					0	
Muut toimintakulut	-181 786	-125 886	-173 921	138,16 %	-48 035	-4,33 %
Toimintakulut	-3 113 484	-3 510 357	-3 272 815	93,23 %	237 543	5,12 %
Toimintakate	299 703	329 129	322 315	97,93 %	-6 814	7,54 %
Poistot ja arvonalentumiset	-24 716	-26 300	-24 716	93,98 %	1 584	0,00 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto						
Muut laskennalliset erät	-24 593		-1 541		-1 541	-93,73 %
Tilikauden tulos	250 394	302 829	296 058	97,76 %	-6 774	18,24 %

YMPÄRISTÖTOIMI

Vastuuhenkilöt kaavoittaja Juha Kaaresvirta, rakennustarkastaja Vesa Hakkarainen ja ympäristötarkastaja Taina Huttunen

Tehtävä

Kaavoitus- ja ympäristötoimi sisältää mittaustoimen, kaavoitustoimen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun.

Ympäristötoimi huolehtii lainsäädännössä rakennetulle ympäristölle asetettujen tavoitteiden, kuten hyvän kuntakuvan, turvallisuuden, terveellisyyden ja tarkoituksenmukaisuuden vaatimusten huomioimisesta. Tähän kuuluvat kaavoituksen, mittauksen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun edistäminen, kehittäminen ja valvonta ja ekologisesti kestävä luonnonympäristön säilyttäminen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	6 011	900	6 694	743,80 %	5 794	11,36 %
Maksutuotot	220 331	151 000	284 312		133 312	29,04 %
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot	2 758		2 500		2 500	-9,35 %
Toimintatuotot	229 100	151 900	293 507	193,22 %	141 607	28,11 %
Henkilöstökulut	-354 953	-447 243	-504 380	112,78 %	-57 137	42,10 %
Palvelujen ostot	-101 136	-115 800	-83 808	72,37 %	31 992	-17,13 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-3 463	-2 600	-5 856	225,24 %	-3 256	69,10 %
Avustukset						
Muut toimintakulut	-40 325	-42 646	-86 451	202,72 %	-43 804	114,39 %
Toimintakulut	-499 877	-608 290	-680 495	111,87 %	-72 206	36,13 %
Toimintakate	-270 777	-456 390	-386 989	84,79 %	69 401	42,92 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 795	-10 695	-6 795	63,53 %	3 900	0,00 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto						
Muut laskennalliset erät	-3 963		-323		-323	-91,85 %
Tilikauden tulos	-281 535	-467 085	-394 106	84,38 %	72 978	39,98 %

VESIHUOLTOLAITOS

Vastuhenkilö insinööri Aarno Konka

Tehtävä

Vesihuoltolaitos huolehtii kuntalaisten vedensaannista sekä jäte- ja sadevesien poisjohtamisesta toiminta-alueellaan. Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta ja jakelusta vesilaitoksen ja siihen liittyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi laitos vastaanottaa ja puhdistaa viemärlaitoksen ja vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden laitoksen viemäriverkostoon toimittaman jäteveden vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon. Vesihuoltolaitos toimii kirjanpidollisena taseyksikkönä.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	1 958 102	1 975 836	2 086 237	105,59 %	-110 401	6,54 %
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot	25 486	4 935	44 134	894,31 %	-39 199	73,17 %
Toimintatuotot	1 983 588	1 980 771	2 130 372	107,55 %	-149 601	7,40 %
Valmistus omaan käyttöön						
Henkilöstökulut	-330 708	-347 357	-368 903	106,20 %	21 545	11,55 %
Palvelujen ostot	-290 128	-387 774	-384 055	99,04 %	-3 719	32,37 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-406 905	-369 220	-511 824	138,62 %	142 604	25,78 %
Avustukset						
Muut toimintakulut	-60 930	-66 811	-46 937	70,25 %	-19 875	-22,97 %
Toimintakulut	-1 088 671	-1 171 163	-1 311 719	112,00 %	140 556	20,49 %
Toimintakate	894 917	809 608	818 653	101,12 %	-9 045	-8,52 %
Poistot ja arvonalentumiset	-384 497	-410 806	-394 553	96,04 %	-16 253	2,62 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	4 628		5 719		-5 719	23,57 %
Muut rahoituskulut			-147 697		147 697	
Muut laskennalliset erät	-8 742		-587		587	-93,29 %
Tilikauden tulos	506 306	398 802	281 535	70,60 %	117 267	-44,39 %

2.3 Sivistyksen toimiala

Vastuhenkilö sivistysjohtaja Merja Ojalampi

Tehtävä

Sivistyksen toimiala sisältää yleishallinnon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukion, Olympiavalmennuskeskuksen, liikuntapalvelut, kansalaisopiston, kirjaston, musiikkiopistotoiminnan, kulttuuri- ja museotoimen sekä nuorisotoimen toiminnan.

Yhteenveto tilikaudesta 2021

Ulkoisilla erillä tarkasteltuna toimintatuotot ovat toteutuneet hyvin, paremmin kuin talousarviossa on arvioitu. Toimintakulut ovat ylittyneet hieman johtuen pääosin henkilöstökulujen noususta (palkankorotukset, osa paikallisesta erästä) ja palvelujen ostoista (mm. oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyvistä kuluista). Muut kulut ovat toteutuneet maltillisesti, alle talousarvion. Ulkoisilla ja sisäisillä erillä tarkasteltuna ero näkyy palvelujen ostoissa ja muissa toimintakuluissa; tähän sisältyvät atpu-palvelut ja kiinteistökustannukset. Toimintakatteen muutos oli vain 1 % talousarvioon verrattuna. Edelliseen tilinpäätökseen verrattuna on tapahtunut kasvua tuotoissa ja kuluissa.

Koronapandemian vaikutukset näkyivät edelleen koko vuoden ajan kuten edellisenä vuotena, mutta siitä huolimatta tavoitteita ja toimintaa saatiin toteutetuksi hyvin. Tosin kulttuuritoimen palvelut olivat pysähdyksissä koko vuoden muutamaa striimattua tapahtumaa lukuunottamatta. Erillisiä korona-avustuksia oli haettavissa ja niitä saatiin myös yksiköihin.

Varhaiskasvatuksessa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu alkoi syksyllä 2021. Kaksivuotisen esiopetuksen opetussuunnitelma laadittiin ja hyväksyttiin. Lapsia aloitti kokeilussa 34 ja sitä toteutetaan Tiilikankaan ja Käpymetsän päiväkodeissa.

Perusopetuksessa päivitettiin yläkoulun osalta opetussuunnitelmaa ja sen osaksi tarkoitettua kulttuurikasvatussuunnitelmatyötä jatkettiin. Oppivelvollisuuden laajentumiseen liittyen sovittiin rakenteista ja toimintamalleista.

Lukiossa keskeistä oli oppivelvollisuuden laajentuminen toiselle asteelle, uuden opetussuunnitelman laatiminen, tehostettu markkinointityö, vireä kansainvälisyystoiminta sekä opetuksen ja valmennuksen yhteistyön tiivistäminen. Olympiavalmennuskeskuksen osalta valmistauduttiin Pekingin olympialaisiin (kansallinen tehtävä lumilajien osalta).

Uuden yläkoulun sekä lukio- ja kirjastorakennuksen rakentamishankkeissa oltiin tiiviisti yhteistyössä teknisen toimialan kanssa. Edellisen kohdalla jatkettiin jo aloitettua suunnittelua ja jälkimmäisen kohdalla aloitettiin suunnittelu.

Nuorisotoimi osallistui Kainuun yhteisen toimintasuunnitelman (Kanups) laatimiseen. Ev.lut. seurakunnan kanssa lisättiin yhteistyötä ja digitaalista osaamista vahvistettiin. Väliasema ja Etsivä nuorisotyö vahvistivat moniammatillista yhteistyötä. Rakenteellisten muutosten valmistelua jatkettiin aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä nuorisotoimen osalta.

Kansalaisopisto oli mukana useissa kehittämishankkeissa ja etäkursseja toteutettiin edelleen, osin koronapandemiasta johtuen, osin osallistujaryhmien laajentamiseksi. Onno-hankkeella aloitettiin opinnollistamistyö ja osaamisperusteisten kurssien laadintatyö niiden siirtämiseksi Koski-varantoon v. 2022. Järjestettiin jokavuotiseksi tarkoitettu Lasten oikeuksien päivän tapahtuma.

Kirjastossa valmisteltiin omatoimiaikaa ja osallistuttiin uuden rakennuksen suunnitteluun. Musiikkiopiston

toiminta jatkui yhteistyössä Kuhmon kaupungin kanssa.

Kulttuuri- ja museotoimen palvelujen syventämistä ja laajentamista suunniteltiin seuraaville vuosille, valmistauduttiin Sotkamon pitäjän juhlavuoteen ja palkattiin tähän työhön kulttuurituottaja.

Toimiala oli mukana myös kuntastrategian valmistelussa, bussilinjojen kilpailutuksen myötä paikallisliikenteen kehittämässä ja osaltaan matkailun edistämässä. Unicefin Lapsiystävällinen kunta - malliin mukaan pääsemisen myötä tehtiin kartoitustyö nykytilanteesta ja perustettiin työryhmä työstämään tavoitteita.

Sivistystoimen lautakunnan jäsenet 1.1.-31.7.2021:

Jäsen	Varajäsen
Hannu Korhonen (pj.)	Jouni Niskanen
Jaana Lappalainen (varapj.)	Merja Korhonen
Teemu Korhonen	Riitta Pääkkönen
Tarja Lukkari	Natalia Khakhulina
Johanna Härkönen	Sirpa Lukkari
Janne Hyvönen	Juhani Klemetti
Ari Hakkarainen	Pekka Oikarinen
Veijo Tossavainen	Pertti Sirviö
Tiina Tuohimaa	Päivi Korhonen

Sivistystoimen lautakunnan jäsenet 1.8.-31.12.2021:

Jäsen	Varajäsen
Sami Mähönen (pj.)	Olli Korhonen
Marja-Leena Korhonen (varapj.)	Helena Aaltonen
Ari Hakkarainen	Antti Heikkinen
Anja Juntunen	Laura Rajala
Mika Karjalainen	Mauno Heikkinen
Nina Repo	Ella Vihanto
Mervi Sirviö	Elina Lehtimäki
Pekka Malinen	Paavo Tervonen
Heidi Kotilainen	Mirva Heikkinen

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	653 579	891 732	793 695	89,0 %	-98 037	21,4 %
Maksutuotot	588 032	571 500	615 454	107,7 %	43 954	4,7 %
Tuet ja avustukset	855 030	879 895	1 162 154	132,1 %	282 259	35,9 %
Muut toimintatuotot	208 581	20 800	184 344	886,3 %	163 544	-11,6 %
Toimintatuotot	2 305 222	2 363 927	2 755 647	116,6 %	391 720	19,5 %
Henkilöstökulut	-16 692 628	-16 927 744	-17 499 779	103,4 %	-572 035	4,8 %
Palvelujen ostot	-4 390 365	-5 357 885	-5 647 363	105,4 %	-289 478	28,6 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-548 418	-625 570	-520 480	83,2 %	105 090	-5,1 %
Avustukset	-876 703	-649 500	-452 918	69,7 %	196 582	-48,3 %
Muut toimintakulut	-1 914 346	-2 241 154	-2 318 987	103,5 %	-77 833	21,1 %
Toimintakulut	-24 422 460	-25 801 853	-26 439 526	102,5 %	-637 674	8,3 %
Toimintakate	-22 117 238	-23 437 926	-23 683 879	101,0 %	-245 953	7,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-38 911	-83 522	-47 093	56,4 %	36 429	21,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-258		-22	0,0 %	-22	-91,4 %
Muut laskennalliset erät	-175 527		-11 285	0,0 %	-11 285	-93,6 %
Tilikauden tulos	-22 331 935	-23 521 448	-23 742 279	100,9 %	-220 831	6,3 %

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	653 593	741 200	793 695	107,1 %	52 495	21,4 %
Maksutuotot	588 032	571 500	615 454	107,7 %	43 954	4,7 %
Tuet ja avustukset	855 030	879 895	1 162 154	132,1 %	282 259	35,9 %
Muut toimintatuotot	207 885	20 800	184 344	886,3 %	163 544	-11,3 %
Toimintatuotot	2 304 540	2 213 395	2 755 647	124,5 %	542 252	19,6 %
Henkilöstökulut	-16 692 628	-16 927 744	-17 499 779	103,4 %	-572 035	4,8 %
Palvelujen ostot	-2 587 085	-3 195 987	-3 736 206	116,9 %	-540 219	44,4 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-537 220	-625 570	-515 756	82,4 %	109 814	-4,0 %
Avustukset	-876 703	-649 500	-452 918	69,7 %	196 582	-48,3 %
Muut toimintakulut	-536 369	-825 094	-808 227	98,0 %	16 867	50,7 %
Toimintakulut	-21 230 005	-22 223 895	-23 012 886	103,6 %	-788 991	8,4 %
Toimintakate	-18 925 465	-20 010 500	-20 257 239	101,2 %	-246 739	7,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-38 911	-83 522	-47 093	56,4 %	36 429	21,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-258		-22	0,0 %	-22	-91,4 %
Tilikauden tulos	-18 964 634	-20 094 022	-20 304 353	101,0 %	-210 332	7,1 %

Sivistyksen toimialan toiminnalliset tavoitteet vuonna 2021

Kuntastrategian tavoite	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Sivistyksen toimialan ohjelma 2017-2021	Talousarviotavoite 2021	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Resurssien järjestyvä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Resurssien järjestyvä käyttö	Toteutetaan oppivelvollisuuden laajentaminen valtakunnallisten lakien, säästöjen ja ohjeiden mukaan.	Kehitetään nivelvaiheiden ohjausta, perusopetuksen ja toisen asteen yhteistyötä sekä huolehditaan käytännön toteutuksesta kustannustehokkaasti. Huomioidaan koko toimialan mahdollisuudet.	Tehostettua opinto-ohjausta saaneiden oppilaiden määrä yläkoulussa. Kaikki sotkamolaiset nuoret hakevat ja otavat vastaan toisen asteen opiskelupaikan syksyllä 2021.	Tehostettua opinto-ohjausta on annettu 15 oppilaalle. Kaikki sotkamolaiset nuoret saivat toisen asteen opiskelupaikan kevään 2021 yhteishaussa.
Asukkaiden hyvinvointi	Asukkaiden hyvinvointia tukevien toimien lisääminen ja pahoinvoinnin ennaltaehkäisy	Asukkaiden hyvinvointi	Lievennetään koronaepidemian rajoitteista aiheutuvia haittoja lasten ja nuorten, työikäisten sekä ikäihmistien kohdalla.	Kohdennetaan saadut koronaavustukset tarvittaviin tukitoimiin ja henkilöresursseihin. Haetaan uusia avustuksia niiden ollessa tarjolla. Kehitetään digitaalisia palveluita koko toimialalla. Kehitetään etäpalveluita vapaa-aikapalveluissa.	Haettujen avustusten lukumäärät, euromäärät ja kohteet. Uudet digitaaliset palvelut ja entisten kehittämistoimet. Etäpalveluiden määrä vapaa-aikapalveluissa.	Kansalaisopistolle myönnettiin 18 000 euroa korvaamaan kurssimaksutuottojen alenemista. Varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen myönnettiin 53 000 euroa koronaepidemian vaikutusten tasoittamisen vuosille 2021-2022. Lukiolle myönnettiin avustusta 16387 euroa koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseen vuosille 2021-2022. Nuorisotoimi on mukana Kainuun yhteisessä Discord-palvelussa. Kansalaisopisto on lisännyt etäopetusta. Kansalaisopisto ja kulttuuripalvelut on tarjonnut tapahtumastriimauksia.

Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Asukkaiden hyvinvointi	Aloitetaan strukturoidun lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisen malli, ns. Sotkamon malli, yhteistyössä Kainuun soten kanssa.	Työryhmätyökentely on aloitettu ja kehitetty yhteistyössä mallia. On toteutettu käytännön toimenpiteitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi. Haetaan hanke- rahoitusta.	Hankehakemus on jätetty (euro- määrä). Toteutettujen käytännön toimenpiteiden määrä.	<p>Hanketta on valmisteltu yhdessä Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa, mutta EU-ohjelmärahoituskauden alku on viivästynyt vuodelle 2022.</p> <p>Kouluyhteisötyön kehittämiseen on myönnetty rahoitusta kahteen erilliseen hankkeeseen vuosille 2021-2023. Hanketta on haettu yhdessä Kainuun ja Koillismaan kuntien kanssa. Sotkamon osuus yhteishankerahoituksesta on 128683 euroa.</p> <p>Harrastamisen Suomen mallin rahoitusta on haettu yhdessä Kainuun kuntien kanssa. Sotkamon osuus yhteishankkeesta on 92 000 euroa.</p> <p>Ehkäisevän yhteisöllisen oppilashuollon kehittämiseen on saatu hanke- rahoitus 25 000 euroa vuosille 2021-2022.</p> <p>Nuorisotoimi on mukana koko Kainuun hankkeessa Yhdessä tuetusti tarpeisiin ymmärtäen - nostetta nuorille - hanke.</p> <p>Lapsiystävällinen kunta - mallissa on tehty nykytilan kartoitus.</p>
-------------------	--	------------------------	---	--	--	--

Kuntastrategian tavoite	Laajan hyvinvointikertomuksen tavoite	Sivistyksen toimialan ohjelma 2017-2021	Talousarviotavoite 2021	Toimenpide	Mittari	Toteuma
Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Kasvava elinvoima	Osallistutaan aktiivisesti yläkoulun suunnittelun seuraaviin vaiheisiin.	Osallistutaan työryhmiin ja asiantuntijatiimeihin sekä toteutetaan tarvittavia työtehtäviä.	Yläkoulun suunnittelutyöt ovat sivistyksen toimialan osalta valmiina vuoden loppuun mennessä.	Syksyllä 2021 on aloitettu arkkitehtisuunnittelu uuden yläkoulun osalta.
Kasvava elinvoima	Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edesauttaminen	Kasvava elinvoima	Edistetään uuden lukio- ja kirjastorakennuksen suunnittelutyötä.	Osallistutaan suunnittelutyöryhmään ja toteutetaan tarvittavia työtehtäviä. Toteutetaan kuntalaiskysely kokonaisuuteen liittyen. Viestitään työn edistymisestä säännöllisesti.	Hankesuunnitelma on sivistyksen toimialan osalta valmis vuoden loppuun mennessä. Kuntalaiskyselyn tulokset on käytettävissä hankesuunnitelmaa valmisteltaessa. Viestinnän suunnitelma on tehty ja se on toteutunut suunnitellusti.	Lukion ja kirjaston hankesuunnitelma on hyväksytty kesällä 2021. Arkkitehtisuunnittelu on aloitettu syksyn 2021 aikana. Kirjaston osalta on tehty vaikuttajaryhmäkysely keväällä 2021. Laajempi kysely kuntalaisille toteutetaan vuoden 2022 aikana. Nuorisotoimi toteutti kyselyn nuorille keväällä 2021. Hankesuunnitteluryhmä on sopinut viestinnän käytännöistä ja projekteista on viestitetty sosiaalisessa mediassa ja Sotkamo-lehdessä.

Kasvava elinvoima	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Kasvava elinvoima	Jatketaan toimialan rakenteellista kehittämistä.	Rakennetaan toimivat mallit käytännön toimintaan ja työskentelyyn.	Henkilökunnan työtehtävät ja vastuut on määritetty.	Tenetin kouluun on rekrytoitu apulaisrehtori. Lukion apulaisrehtorin työnkuvaa on tarkasteltu. Kulttuuri- ja museotoimen palveluita on vahvistettu rekrytoimalla kulttuurituottaja. Aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä nuorisotoimen rakenteellista kehittämistä on jatkettu. Kehittämiskeskustelut on käyty ja niissä on tarkasteltu työnkuvia.
Resurssien järkevä käyttö	Toimivat, monipuoliset ja houkuttelevat palvelut	Resurssien järkevä käyttö	Kehitetään palveluita erilaisella hankkeisiin liittyvällä yhteistyöllä.	Haetaan rahoituksia kuntana ja osallistutaan hankehakuihin yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa.	Hankkeiden määrät, euromäärät, yhteistyötahojen määrä, saavutetut tulokset (palvelut).	Hankkeita oli yht. 27: vaka 5, perusopetus 7, lukio 6, ovk 3, nuorisotoimi 3, kansalaisopisto 3 (+4 laskennallista); 1190489€. Hankkeet liittyvät opettajien koulutukseen, digitalisaatioon ja opinnollistamiseen, koronapandemian haittojen lieventämiseen, oppilashuollon kehittämiseen, harrastamiseen ja kerhotoimintaan. Yhteistyökumppaneita yht. 17. Hankkeilla on mm. palkattu oppilashuollon henkilökuntaa ja resurssiopettajia, järjestetty harrasteita, tarjottu opettajille koulutuksia, järjestetty etäopetusta.
Kasvava elinvoima	Elinvoimainen ja vahva Sotkamo	Kasvava elinvoima	Lisätään toimialan näkyvyyttä viestinnällä.	Aloitetaan toimialan viestintä- ja markkinointisuunnitelman laatiminen kunnan viestintä- ja markkinointistrategian pohjalta. Toteutetaan viestintä-	Viestintä ja markkinointisuunnitelman laatiminen on aloitettu. Viestintä- ja markkinointitoimet	Toimialan viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen on aloitettu päivittämällä lukion ja OVK:n viestintä- ja markkinointisuunnitelmat.

				nän ja markkinoinnin toimenpiteitä.	sekä vastuut on määritelty.	
--	--	--	--	-------------------------------------	-----------------------------	--

SIVISTYKSEN HALLINTO

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Merja Ojalampi

Tehtävä

Sisältää sivistyksen toimialan yhteisen toiminnan (ml. laite- ja ohjelmakulut, koulutukset yms.)

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Henkilöstökulut	-47 007	-58 091	-65 608	112,9 %	-7 517	39,6 %
Palvelujen ostot	-47 700	-108 450	-63 361	58,4 %	45 089	32,8 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-9 985	-4 600	-4 341	94,4 %	259	-56,5 %
Avustukset			0	0,0 %	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-4 698	-7 500	-49 972	666,3 %	-42 472	963,7 %
Toimintakulut	-109 390	-178 641	-183 282	102,6 %	-4 640	67,5 %
Toimintakate	-109 390	-178 641	-183 282	102,6 %	-4 640	67,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-12 293		-21 452	0,0 %	-21 452	74,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto				0,0 %	0	0,0 %
Muut laskennalliset erät	-849		-88	0,0 %	-88	-89,6 %
Tilikauden tulos	-122 532	-178 641	-204 822	114,7 %	-26 181	67,2 %

VARHAISKASVATUS

Vastuuhenkilö kasvatusjohtaja Ville Manninen

Tehtävä

Varhaiskasvatus sisältää varhaiskasvatuksen hallinnon, päiväkotihoidon, esiopetuksen, perhepäivähoidon ja lastenhoidon tuen. Päiväkodit toimintakaudella 2020-2021 ovat: Kontinjoen päiväkotipäiväkodin johtaja Eeva-Liisa Sirviö, Leivolan päiväkotipäiväkodin johtaja Jorma Parviainen, Päiväkotipäiväkodin johtaja Heikki Niskanen, Tiilikankaan päiväkotipäiväkodin johtaja Minna Piirainen, Käpymetsän vuoropäiväkotipäiväkodin johtaja Reeta Niskanen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	50 533	41 700	41 912	100,5 %	212	-17,1 %
Maksutuotot	386 407	342 500	394 894	115,3 %	52 394	2,2 %
Tuet ja avustukset	23 494	0	49 410	0,0 %	49 410	110,3 %
Muut toimintatuotot	978	800	3 107	388,3 %	2 307	217,5 %
Toimintatuotot	461 412	385 000	489 323	127,1 %	104 323	6,0 %
Henkilöstökulut	-5 568 977	-5 641 496	-5 558 598	98,5 %	82 898	-0,2 %
Palvelujen ostot	-1 021 313	-1 479 723	-1 571 736	106,2 %	-92 013	53,9 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-71 742	-100 000	-83 946	83,9 %	16 054	17,0 %
Avustukset	-821 147	-430 000	-404 482	94,1 %	25 518	-50,7 %
Muut toimintakulut	-387 467	-464 814	-399 307	85,9 %	65 507	3,1 %
Toimintakulut	-7 870 646	-8 116 033	-8 018 069	98,8 %	97 964	1,9 %
Toimintakate	-7 409 235	-7 731 033	-7 528 746	97,4 %	202 287	1,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-11 996	-20 200	-11 996	59,4 %	8 204	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto				0,0 %	0	0,0 %
Muut laskennalliset erät	-57 536		-3 440	0,0 %	-3 440	-94,0 %
Tilikauden tulos	-7 478 767	-7 751 233	-7 544 182	97,3 %	207 051	0,9 %

PERUSOPETUS

Vastuuhenkilö kasvatusjohtaja Ville Manninen

Tehtävä

Perusopetus sisältää 1-9 luokkien opetus- ja hanketoiminnan sekä kirjanpidollisesti aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan. Perusopetusta järjestetään lukuvuonna 2020–2021 seuraavissa kouluissa; vastuuhenkilöt on mainittu koulun jälkeen: Salmelan koulu, rehtori Janne Huotari; Vuokatin koulu, koulunjohtaja Jani Komulainen; Leivolan koulu, koulunjohtaja Elisa Komulainen; Naapurivaaran koulu, koulunjohtaja Päivi Korhonen; Kontinjoen koulu, koulunjohtaja Anu Rautiainen; Pohjavaaran koulu, koulunjohtaja Juha Lukkari; Tenetin koulu, rehtori Riitta Lankinen.

Kouluille on laadittu vuodesta 2020 alkaen koulukohtaiset budjetit.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	167 609	150 500	131 154	87,1 %	-19 346	-21,7 %
Maksutuotot	66 500	90 000	82 687	91,9 %	-7 314	24,3 %
Tuet ja avustukset	129 032	0	229 616	0,0 %	229 616	78,0 %
Muut toimintatuotot	2 697	4 300	36 433	847,3 %	32 133	1250,7 %
Toimintatuotot	365 839	244 800	479 890	196,0 %	235 090	31,2 %
Henkilöstökulut	-7 006 519	-6 992 403	-7 400 244	105,8 %	-407 841	5,6 %
Palvelujen ostot	-2 417 403	-2 749 900	-2 928 679	106,5 %	-178 779	21,1 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-222 402	-269 010	-231 135	85,9 %	37 875	3,9 %
Avustukset	0		0	0,0 %	0	0,0 %
Muut toimintakulut	-1 076 901	-1 211 836	-1 178 170	97,2 %	33 665	9,4 %
Toimintakulut	-10 723 225	-11 223 148	-11 738 228	104,6 %	-515 080	9,5 %
Toimintakate	-10 357 386	-10 978 348	-11 258 338	102,6 %	-279 990	8,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-14 622	-63 322	-13 644	21,5 %	49 678	-6,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	0			0,0 %	0	-100,0 %
Muut laskennalliset erät	-74 995		-4 891	0,0 %	-4 891	-93,5 %
Tilikauden tulos	-10 447 003	-11 041 670	-11 276 874	102,1 %	-235 203	7,9 %

LUKIO

Vastuuhenkilö rehtori Mauri Reinikka

Tehtävä

Sotkamon lukio toteuttaa lukion opetussuunnitelman mukaista yleislinjan lukiokoulutusta. Lukiolla on myös opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä urheilun erityistehtävälupa. Lukioon kuuluu lukio-opetuksen lisäksi lukion hallinto sekä lukio projektit.

Vuokatti-Ruka Urheiluakatemia (nyk. Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus) on irrotettu lukiosta omaksi kokonaisuudeksi ja esitellään talousarviokirjassa lukion jälkeen.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	1 440	49 000	0	0,0 %	-49 000	-100,0 %
Maksutuotot				0,0 %	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	16 509	85 008	64 653	76,1 %	-20 355	291,6 %
Muut toimintatuotot	46 974	12 000	54 868	457,2 %	42 868	16,8 %
Toimintatuotot	64 923	146 008	119 521	81,9 %	-26 487	84,1 %
Henkilöstökulut	-1 443 346	-1 545 906	-1 672 070	108,2 %	-126 165	15,8 %
Palvelujen ostot	-322 439	-490 940	-287 309	58,5 %	203 631	-10,9 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-17 469	-63 950	-60 925	95,3 %	3 025	248,8 %
Avustukset	-5 300	0	-600	0,0 %	-600	-88,7 %
Muut toimintakulut	-196 227	-236 773	-243 113	102,7 %	-6 340	23,9 %
Toimintakulut	-1 984 782	-2 337 569	-2 264 018	96,9 %	73 551	14,1 %
Toimintakate	-1 919 859	-2 191 561	-2 144 497	97,9 %	47 064	11,7 %
Poistot ja arvonalentumiset				0,0 %	0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-247		0	0,0 %	0	-99,9 %
Muut laskennalliset erät	-13 263		-911	0,0 %	-911	-93,1 %
Tilikauden tulos	-1 933 369	-2 191 561	-2 145 409	97,9 %	46 152	11,0 %

VUOKATTI-RUKA OLYMPIAVALMENNUSKESKUS

Vastuuhenkilöt kasvatusjohtaja Ville Manninen ja olympiavalmennuskeskuksen johtaja Janne Vuorinen

Tehtävä

Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus on toinen Suomen valtakunnallisista Olympiavalmennuskeskuksesta, joka rakennetaan yhteistyössä Olympiakomitean kanssa.

Olympiavalmennuskeskusten toiminnan tavoitteena on varmistaa ja vauhdittaa suomalaisten kärkiurheilijoiden kansainvälistä menestystä takaamalla heille kilpailukykyinen päivittäisvalmentautuminen ja asiantuntijatoiminta. Tehtävänä on kasvattaa Suomelle maailman parhaita huippu-urheilijoita ja pitää näin Suomi kansainvälisesti menestyvänä urheilumaana. Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskuksen painopisteenä ovat talvilajit.

Vuokatti-Ruka Olympiavalmennuskeskus on oma yksikkönsä Sotkamon kuntaorganisaatiossa. Aiemmin Olympiavalmennuskeskus on toiminut osana Sotkamon urheilulukiota.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	403 417	553 532	542 684	98,0 %	-10 848	34,5 %
Maksutuotot				0,0 %	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	572 578	679 487	699 545	103,0 %	20 058	22,2 %
Muut toimintatuotot	133 764	0	88 074	0,0 %	88 074	-34,2 %
Toimintatuotot	1 109 760	1 233 019	1 330 303	107,9 %	97 284	19,9 %
Henkilöstökulut	-1 192 438	-1 268 038	-1 344 280	106,0 %	-76 242	12,7 %
Palvelujen ostot	-302 311	-226 270	-473 244	209,2 %	-246 974	56,5 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-92 504	-54 700	-26 200	47,9 %	28 500	-71,7 %
Avustukset	0	-165 000	0	X	165 000	X
Muut toimintakulut	-59 036	-104 674	-188 972	180,5 %	-84 298	220,1 %
Toimintakulut	-1 646 289	-1 818 682	-2 032 696	111,8 %	-214 014	23,5 %
Toimintakate	-536 529	-585 663	-702 393	119,9 %	-116 729	30,9 %
Poistot ja arvonalentumiset				0,0 %	0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto			-22	0,0 %	-22	0,0 %
Muut laskennalliset erät	-13 280		-970	X	-970	X
Tilikauden tulos	-549 809	-585 663	-703 384	120,1 %	-117 721	27,9 %

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Merja Ojalampi

Tehtävä

Vapaa-aikapalvelut sisältää liikuntapalvelut, kansalaisopiston, kirjaston, musiikkiopiston, kulttuuri- ja museotoimen sekä nuorisotoimen toiminnan.

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Myyntituotot	30 579	97 000	77 944	80,4 %	-19 056	154,9 %
Maksutuotot	135 125	139 000	137 873	99,2 %	-1 127	2,0 %
Tuet ja avustukset	113 418	115 400	118 930	103,1 %	3 530	4,9 %
Muut toimintatuotot	24 166	3 700	1 862	50,3 %	-1 838	-92,3 %
Toimintatuotot	303 288	355 100	336 610	94,8 %	-18 490	11,0 %
Henkilöstökulut	-1 434 341	-1 421 810	-1 458 979	102,6 %	-37 169	1,7 %
Palvelujen ostot	-279 198	-302 602	-323 033	106,8 %	-20 431	15,7 %
Aineet, tarv. ja tavarat	-134 315	-133 310	-113 934	85,5 %	19 376	-15,2 %
Avustukset	-50 256	-54 500	-47 835	87,8 %	6 665	-4,8 %
Muut toimintakulut	-190 018	-215 557	-259 453	120,4 %	-43 896	36,5 %
Toimintakulut	-2 088 128	-2 127 779	-2 203 234	103,5 %	-75 455	5,5 %
Toimintakate	-1 784 839	-1 772 679	-1 866 623	105,3 %	-93 945	4,6 %
Poistot ja arvonalentumiset				0,0 %	0	0,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-11		0	X	0	X
Muut laskennalliset erät	-15 605		-985	X	-985	X
Tilikauden tulos	-1 800 455	-1 772 679	-1 867 608	105,4 %	-94 929	3,7 %

2.4 TULOSLASKELMA

Ulkoiset tuotot ja kulut

	TA 2021	TP 2021	Toteutuma, %	Poikkema, €
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	6 156 274	7 116 423	116 %	181 614
Maksutuotot	925 791	1 100 017	119 %	-117 619
Tuet ja avustukset	1 586 509	1 889 119	119 %	-609 934
Muut toimintatuotot	2 675 287	1 996 092	75 %	-738 037
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	11 343 861	12 101 651	107 %	-1 283 974
Valmistus omaan käyttöön	0	28 190		-2 905
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-19 953 288	-20 058 656	101 %	1 019 297
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 577 859	-4 629 428	101 %	95 009
Muut henkilösivukulut	-783 151	-1 042 939	133 %	326 560
Palvelujen ostot	-53 885 632	-54 756 241	102 %	1 214 822
Aineet, tarvikkeet ja tav	-4 263 170	-4 334 306	102 %	45 507
Avustukset	-2 150 000	-1 119 303	52 %	-520 972
Muut toimintakulut	-1 301 091	-1 562 484	120 %	469 396
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-86 914 191	-87 503 357	101 %	2 649 619
TOIMINTAKATE	-75 570 330	-75 373 515	100 %	1 362 740
Verotulot	41 887 426	42 395 416	101 %	-3 034 891
Valtionosuudet	28 881 598	28 618 693	99 %	2 563 386
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	100 000	1 817	2 %	3 619
Muut rahoitustuotot	3 712 000	4 573 704	123 %	-2 455 644
Korkokulut	-124 874	-228 637	183 %	-258 387
Muut rahoituskulut	-211 191	-445 772	211 %	86 463
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	3 475 935	3 901 113	112 %	-2 623 949
VUOSIKATE	-1 325 371	-458 293	35 %	-1 732 715
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiiset poistot	-3 188 294	-3 065 559	96 %	203 716
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS	-4 513 665	-3 523 852	78 %	-1 528 999
Poistoeron lis.(-) tai vähennys (+)	0	81 780		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-4 513 665	-3 442 072	76 %	-1 528 999

Verotulot

Verotulot	Talousarvio, €	Toteutuma, €	Poikkeama, €
Kunnan tulovero	33 432 000	32 569 335	-862 665
Kiinteistövero	4 353 426	4 701 276	347 850
Yhteisövero	4 102 000	5 124 805	1 022 805
Yhteensä	41 887 426	42 395 416	507 990

Valtionosuudet

Valtionosuudet	Talousarvio, €	Toteutuma, €	Poikkeama, €
Kunnan peruspalv. vo	22 943 650	17 830 555	-5 113 095
Verotulojen tasaus	0	4 877 664	4 877 664
Opetus- ja kultt. vo	671 330	586 818	-84 512
Muut valtionosuudet	-209 831	0	209 831
Verotulomen. kompensatio	5 476 449	5 323 656	-152 793
Yhteensä	28 881 598	28 618 693	-262 905

2.5 INVESTOINNIT

SOTKAMON KUNTA INVESTOINTIEN TOTEUTUMA	Alku- peräinen TA 2021	TA- muutokset	TA 2021 muu- tosten jäl- keen	Toteutuma 1 - 12 2021	Poikkeama €	TA/Tot %
KIINTEÄ OMAISUUS	230 000	0	230 000	-626 246	-396 246	-272
Maa- ja vesialueet					0	
tulot	630 000		630 000	36 086	593 914	6
menot	-400 000		-400 000	-662 333	262 333	166
netto	230 000		230 000	-626 246	856 246	-272

Maanostoja tehtiin tilikaudella 2021 arvioitua enemmän kuin talousarviossa oli varauduttu. Maanostot painottuivat Vuokatin matkailualueelle ja sen välittömään läheisyyteen.

SOTKAMON KUNTA INVESTOINTIEN TOTEUTUMA	Alku- peräinen TA 2021	TA- muutok- set	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma 1 - 12 2021	Poikkeama €	TA/Tot %
TALONRAKENNUS	-7 065 000	-200 000	-7 265 000	-3 181 659	-10 446 659	45
Kiinteistöjen korjaus (erikseen määriteltävät kohteet)						
tulot						
menot	-400 000		-400 000	-434 261	34 261	109
netto	-400 000		-400 000	-434 261	34 261	109
Himmelin vesikaton uusiminen						
tulot						
menot	-300 000		-300 000	-206 796	-93 204	69
netto	-300 000		-300 000	-206 796	-93 204	69
Leivolan autokatoksen vesikaton uusiminen						
tulot						
menot	-50 000		-50 000	-34 612	-15 388	69
netto	-50 000		-50 000	-34 612	-15 388	69
Suunnitelmavuosien investointien suunnittelu						
tulot						
menot	-40 000		-40 000	-33 440	-6 560	84
netto	-40 000		-40 000	-33 440	-6 560	84
Rakennusten kuntoarviot						
tulot						
menot	-50 000		-50 000	-15 585	-34 415	31
netto	-50 000		-50 000	-15 585	-34 415	31
Kontinjoen päiväkodin suunnittelu						
tulot						
menot	-70 000		-70 000	-4 827	-65 173	7
netto	-70 000		-70 000	-4 827	-65 173	7
Lukion ja kirjaston suunnittelu						
tulot						
menot	-500 000		-500 000	-21 829	-478 171	4

netto	-500 000		-500 000	-21 829	-478 171	4
Sotekeskus 1 -suunnittelu						
tulot						
menot	-400 000		-400 000	-7 047	-392 953	2
netto	-400 000		-400 000	-7 047	-392 953	2
VuokattiAreena						
tulot				171 000	-171 000	
menot				-299 854	299 854	
netto	0		0	-128 854	128 854	
Yläkoulun suunnittelu						
tulot						
menot	-1 000 000		-1 000 000	-53 375	-946 625	5
netto	-1 000 000		-1 000 000	-53 375	-946 625	5
Yläkoulun rakentaminen					0	
tulot					0	
menot	-2 000 000		-2 000 000		-2 000 000	0
netto	-2 000 000		-2 000 000	0	-2 000 000	0
Uimahallin remontti						
tulot				229 000	-229 000	
menot				-5 969	5 969	
netto				223 031	-223 031	
Hiukan huoltorakennuksen purkaminen						
tulot						
menot	-60 000		-60 000		-60 000	0
netto	-60 000		-60 000	0	-60 000	0
Hiukan huoltorakennuksen rakentaminen						
tulot	280 000		280 000		280 000	0
menot	-400 000		-400 000	-172 034	-227 966	43
netto	-120 000		-120 000	-172 034	52 034	143
Hiukan stadionin rakentaminen aluerakenteineen						
tulot						
menot	-1 000 000		-1 000 000	-1 515 112	515 112	152
netto	-1 000 000		-1 000 000	-1 515 112	515 112	152
Satuvakan vesikatton saneeraus						
tulot						
menot	-50 000		-50 000	-40 734	-9 266	81
netto	-50 000		-50 000	-40 734	-9 266	81
Aatoksen peruskorjauksen suunnittelu						
tulot						
menot	-20 000		-20 000		-20 000	0
netto	-20 000		-20 000	0	-20 000	0
Aatoksen vesikatton saneeraus						
tulot	45 000		45 000		45 000	0
menot	-90 000		-90 000	-90 753	753	101
netto	-45 000		-45 000	-90 753	45 753	202
Varikon varasto/huoltotilat						
tulot						
menot	-120 000		-120 000	-114 587	-5 413	95
netto	-120 000		-120 000	-114 587	-5 413	95

Uimahallin 2-vaiheen suunnittelu/re-						
montti						
tulot						
menot	-120 000		-120 000	-2 660	-117 340	2
netto	-120 000		-120 000	-2 660	-117 340	2
Opetus- ja työkeskuksen suunnittelu						
tulot						
menot	-50 000		-50 000	-28 263	-21 737	57
netto	-50 000		-50 000	-28 263	-21 737	57
Hiekoitushiekkavarasto						
tulot						
menot	-200 000		-200 000	-5 621	-194 379	3
netto	-200 000		-200 000	-5 621	-194 379	3
Lukion B-osan saneeraus						
tulot						
menot	-200 000		-200 000	-124 003	-75 997	62
netto	-200 000		-200 000	-124 003	-75 997	62
Tenetin koulun purku, 1. vaihe						
tulot						
menot	-100 000		-100 000	-182 175	82 175	182
netto	-100 000		-100 000	-182 175	82 175	182
Kiulutien rakennuksen purkaminen						
tulot						
menot	0	-100 000	-100 000	-65 286	-34 714	65
netto	0	-100 000	-100 000	-65 286	-34 714	65
Emäntäkoulun purku						
tulot						
menot	-70 000		-70 000	-99 868	29 868	143
netto	-70 000		-70 000	-99 868	29 868	143
Jäähallin purkaminen						
tulot						
menot				-19 288	19 288	
netto	0		0	-19 288	19 288	
Taimitarhan purkaminen						
tulot						
menot	0	-100 000	-100 000		-100 000	0
netto		-100 000	-100 000	0	-100 000	0
Virastotalon julkisivut						
tulot						
menot	-100 000		-100 000	-3 682	-96 319	4
netto	-100 000		-100 000	-3 682	-96 319	4

Talonrakennushankkeet toteutuivat pääosin suunnitelman mukaisesti. Suurimmatkin hankkeet (Tentin yläkoulu, kirjasto-lukio ja Sotekeskus 1) etenivät vuoden 2021 aikana vahvistettujen hankesuunnitelmien aikataulujen mukaisesti, jolloin varauksena olleita suunnittelumäärärahoja ei juurikaan käytetty. Lisäksi Tenetin yläkoulun rakentamiseen oli myös toteutuksen varattu määräraha, mutta sitäkään ei luonnollisesti käytetty. Tenetin yläkoulun suunnittelussa on toki myöhemmin myös suunnitelman mukaiseen aikatauluun viivästystä, koska hankkeen laajuus on kasvamassa merkittävästi.

	Alku- peräinen TA 2021	TA- muutok- set	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma 1 - 12 2021	Poikkeama €	TA/Tot %
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS	-3 483 400	0	-3 483 400	-3 116 775	-294 441	89
Hirvenniemen tankkauslaituri						
tulot	70 000		70 000	47 172	22 828	67
menot	-100 000		-100 000	-67 596	-32 404	68
netto	-30 000		-30 000	-20 424	-9 576	68
Rauramonrannan laituri						
tulot						
menot	-15 000		-15 000	-10 445	-4 555	70
netto	-15 000		-15 000	-10 445	-4 555	70
Kontinjoen koulun monitoimikaukalo						
tulot	15 000		15 000	22 500	-7 500	150
menot	-50 000		-50 000	-71 295	21 295	143
netto	-35 000		-35 000	-48 795	13 795	139
Salmelan senioripuisto						
tulot	39 600		39 600	39 000	600	98
menot	-132 000		-132 000	-118 772	-13 228	90
netto	-92 400		-92 400	-79 772	-12 628	86
Lähiliikunta-alueiden kunnostaminen						
tulot						
menot	-30 000		-30 000	-34 666	4 666	116
netto	-30 000		-30 000	-34 666	4 666	116
Kainuun moottorikelkkareittihanke (KA-MORE)						
tulot	30 000		30 000	143 845	-113 845	479
menot	-70 000		-70 000	-111 766	41 766	160
netto	-40 000		-40 000	32 079	-72 079	-80
Reittien kunnostaminen						
tulot						
menot	-100 000		-100 000	-33 229	-66 771	33
netto	-100 000		-100 000	-33 229	-66 771	33
Lähiretkelyreittien kunnostus						
tulot				23 200	23 200	23 200
menot	0		0	-62 608	-62 608	-62 608
netto	0		0	-39 408	-39 408	-39 408
Hiukan hiekkarinteen ennallistaminen-hanke						
tulot						
menot	-36 000		-36 000		-36 000	0
netto	-36 000		-36 000	0	-36 000	0
Sataman laiturin uusiminen						
tulot						
menot	-40 000		-40 000	-46 505	6 505	116
netto	-40 000		-40 000	-46 505	6 505	116
Tenetin laituri						
tulot						
menot	-15 000		-15 000	-19 449	4 449	130
netto	-15 000		-15 000	-19 449	4 449	130

Kanoottilaiturit						
tulot	15 000		15 000	19 234	-4 234	128
menot	-30 000		-30 000	-38 682	8 682	129
netto	-15 000		-15 000	-19 448	4 448	130
Skeittipuiston suunnittelu ja toteutus						
tulot						
menot	-30 000		-30 000	-9 870	-20 130	33
netto	-30 000		-30 000	-9 870	-20 130	33
Katu-, vesi- ja viemäriverkon saneerausten esisuunnittelu						
tulot						
menot	-50 000		-50 000	-57 990	7 990	116
netto	-50 000		-50 000	-57 990	7 990	116
Liikenneturvallisuuoshankkeet (erikseen määriteltävät kohteet)						
tulot						
menot	-20 000		-20 000	-19 300	-700	97
netto	-20 000		-20 000	-19 300	-700	97
Uimahallin P-paikka						
tulot						
menot	-100 000		-100 000		-100 000	0
netto	-100 000		-100 000	0	-100 000	0
Pohjavaarankoulun pihan päällystys						
tulot						
menot	-30 000		-30 000	-13 749	-16 251	46
netto	-30 000		-30 000	-13 749	-16 251	46
Kaavateiden päällystäminen						
tulot						
menot	-100 000		-100 000	-81 189	-18 811	81
netto	-100 000		-100 000	-81 189	-18 811	81
Kaavateiden valaistus						
tulot						
menot	-50 000		-50 000	-69 843	19 843	140
netto	-50 000		-50 000	-69 843	19 843	140
Aluevalaistuksen uusiminen						
tulot						
menot	-50 000		-50 000	-26 151	-23 849	52
netto	-50 000		-50 000	-26 151	-23 849	52
Hiukan rinteen valaistus						
tulot						
menot				-86 739	86 739	
netto	0		0	-86 739	86 739	
Tuottajantien jatke, Jataniemen yksityistie						
tulot						
menot	-180 000		-180 000	-137 076	-42 924	76
netto	-180 000		-180 000	-137 076	-42 924	76
Saaritie, Kärkitie, Karitie, Savitie, Rantatie, Pirttijärventie						
tulot						
menot	-750 000		-750 000	-562 393	-187 607	75
netto	-750 000		-750 000	-562 393	-187 607	75
Kantatie 76 väistötila, sataman liittymä						

tulot	35 000		35 000		35 000	0
menot	-70 000		-70 000	-35 843	-34 157	51
netto	-35 000		-35 000	-35 843	843	102
Raamattuopisto-Jäätiönlahden reitti						
tulot				101 500	-101 500	
menot						
netto	0		0	101 500	-101 500	
Kantatie 76 väistötila Emäntäkouluntien liittymä						
tulot						
menot	-60 000		-60 000	-38 937	-21 063	65
netto	-60 000		-60 000	-38 937	-21 063	65
Emäntäkouluntie						
tulot						
menot	-450 000		-450 000	-787 845	337 845	175
netto	-450 000		-450 000	-787 845	337 845	175
Ollinpellonkatu						
tulot					0	
menot	-450 000		-450 000	-262 295	-187 705	58
netto	-450 000		-450 000	-262 295	-187 705	58
Vasikkahaankatu, Kaarnakuja, Naavakuja						
tulot						
menot	-300 000		-300 000	-380 363	80 363	127
netto	-300 000		-300 000	-380 363	80 363	127
Teollisuusalueen kadut, Pöllikuja, Tukki- kuja, Parrukuja						
tulot						
menot	-210 000		-210 000	-196 205	-13 795	93
netto	-210 000		-210 000	-196 205	-13 795	93
Satuvakan kääntöpaikka ja paikoitusalue						
tulot						
menot	-10 000		-10 000	-1 488	-8 512	15
netto	-10 000		-10 000		-10 000	0
Haja-alueen osoiteviitat						
tulot						
menot	-10 000		-10 000	-11 609	1 609	116
netto	-10 000		-10 000	-11 609	1 609	116
Raunilantien perusparannus						
tulot						
menot	-150 000		-150 000	-140 265	-9 735	94
netto	-150 000		-150 000	-140 265	-9 735	94

Julkisen käyttöomaisuuden hankkeet toteutuivat kokonaisuudessaan talousarvion puitteissa hyvin. Varatun määrärahan käyttöaste oli noin 89 %. Useisiin hankkeeseen saatiin ulkopuolista rahoitusta ja rahoitusten "hakurytmi" saattaa vääristää toteumaa, koska avustuksen kirjautumiset siirtyvät hakuvuotta seuraavalle vuodelle. Merkittävää oli mm. Kamore-hankkeen valmistuminen vuoden 2021 lopussa, jonka markkinointi jatkuu kuntien toimesta myös vuosina 2022-23. Emäntäkouluntien määrärahan ylitystä selittää varautuminen ko. alueen rakentamisiin, jolloin alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen uusittiin mm. koko runkovesijohto.

SOTKAMON KUNTA INVESTOINTIEN TOTEUTUMA	Alku- peräinen TA 2021	TA- muutokset	TA 2021 muu- tosten jäl- keen	Toteutuma 1 - 12 2021	Poikkeama €	TA/Tot %
IRTAIN OMAISUUS	-140 000	0	-140 000	-142 891	2 891	102
Hallinnon toimiala						
tulot						
menot	-15 000		-15 000		-15 000	0
netto	-15 000		-15 000	0	-15 000	0
Sivistyksen toimiala						
tulot						
menot	-30 000		-30 000	-11 375	-18 625	38
netto	-30 000		-30 000	-11 375	-18 625	38
Ympäristö- ja tekninen toimiala						
tulot						
menot	-95 000		-95 000	-131 515	36 515	138
netto	-95 000		-95 000	-131 515	36 515	138

Ympäristö- teknisellä toimialalla jatkettiin suunnitelmallista toiminnan kehittämistä myös kaluston uusimisen muodossa. Toteumaa nostaa loppuvuodesta hankitun tapahtumavaunun (n. 44te) kustannukset, josta kirjautui vuodelle 2021 puolet kustannuksista. Lisäksi hankkeelle saadaan 60% avustus ja myös omavastuuosuus jaetaan urheiluopiston ja Sotkamon kunnan kesken. Edellä mainitut kirjautuu vuodelle 2022.

SOTKAMON KUNTA INVESTOINTIEN TOTEUTUMA	Alku- peräinen TA 2021	TA- muutokset	TA 2021 muu- tosten jäl- keen	Toteutuma 1 - 12 2021	Poikkeama €	TA/Tot %
KAUKOLÄMPÖLAITOS	-80 000		-80 000	-21 547	-58 453	27
Rantatie, Savitie, Pirttijärventie					0	
tulot					0	
menot	-80 000		-80 000	-21 547	-58 453	27
netto	-80 000		-80 000	-21 547	-58 453	27

Kaukolämpöverkoston korjauksia tehtiin kunnallisteknisen saneeraushankkeen yhteydessä ja sopimukseen mukaan kustannuksista vastaa Sotkamon kunta.

SOTKAMON KUNTA INVESTOINTIEN TOTEUTUMA	Alku- peräinen TA 2021	TA- muutok- set	TA 2021 muutos- ten jäl- keen	Toteu- tuma 1 - 12 2021	Poik- keama €	TA/Tot %
VESIHUOLTOLAITOS	-1 891 000	0	-1 891 000	-1 642 052	-248 948	87
Kankaalan vedenottamon koepumppaus ja tutkimuk- set						
tulot	24 000		24 000		24 000	0
menot	-200 000		-200 000	-120 919	-79 081	60
netto	-176 000		-176 000	-120 919	-55 081	69
Jätevedenpuhdistamon saneeraus						
tulot						
menot	-450 000		-450 000	-425 666	-24 334	95
netto	-450 000		-450 000	-425 666	-24 334	95
Vesimittareiden uusiminen						
tulot						
menot	-120 000		-120 000	-111 868	-8 132	93
netto	-120 000		-120 000	-111 868	-8 132	93
Jätevedenpumppaamoiden saneeraukset						
tulot						
menot	-60 000		-60 000	-65 031	5 031	108
netto	-60 000		-60 000	-65 031	5 031	108
Viemäriputkien sujutukset						
tulot						
menot	-60 000		-60 000	-63 680	3 680	106
netto	-60 000		-60 000	-63 680	3 680	106
Raunilantien vesijohtoputken muutostyöt						
tulot						
menot	-60 000		-60 000	-36 422	-23 578	61
netto	-60 000		-60 000	-36 422	-23 578	61
Saaritie, Kärkitie, Karitie, Savitie, Rantatie, Pirttijärven- tie						
tulot						
menot	-450 000		-450 000	-454 422	4 422	101
netto	-450 000		-450 000	-454 422	4 422	101
Ollinpellonkatu						
tulot						
menot	-200 000		-200 000	-174 023	-25 977	87
netto	-200 000		-200 000	-174 023	-25 977	87
Vasikkahaankatu, Kaarnakuja, Naavakuja						
tulot						
menot	-230 000		-230 000	-150 953	-79 047	66
netto	-230 000		-230 000	-150 953	-79 047	66
Talolinjojen rakentaminen						
tulot						
menot	-75 000		-75 000	-39 068	-35 932	52
netto	-75 000		-75 000	-39 068	-35 932	52
Matonpesupaikan vedenottoputki						
tulot						
menot	-10 000		-10 000		-10 000	0
netto	-10 000		-10 000	0	-10 000	0

Vesihuoltolaitoksen hankkeet toteutuivat niin lukujen kuin hankkeiden tavoitteiden osalta hyvin. Uusien vesimittareiden asentajia ei saatu kilpailutuksista huolimatta ja näin ollen päädyttiin hankkimaan mittareita ns. varastoon ja asennukset siirrettiin pääosin vuodelle 2022. Sotkamon kunnalle erittäin tärkeän Kancaalan vedenottaman käyttöönottoon tähtääviä toimenpiteitä jatkettiin mm. koepumppauksien muodossa.

SOTKAMON KUNTA INVESTOINTIEN TOTEUTUMA	Alku- peräinen TA 2021	TA- muutokset	TA 2021 muu- tosten jäl- keen	Toteutuma 1 - 12 2021	Poikkeama €	TA/Tot %
ARVOPAPERIT	0		0	-25 710	25 710	
KAIKKI INVESTOINNIT	TA 2021	TA- muu- tokset	TA 2021	TS 2022	Poikkeama €	TA/Tot %
INVESTOINTITULOT	1 183 600		1 183 600	783 627	399 973	66
INVESTOINTIMENOT	-13 613 000	-200 000	-13 813 000	-9 522 035	-4 290 965	70
NETTO	-12 429 400		-12 629 400	-8 756 879	-3 872 521	70

2.6 RAHOITUSLASKELMA

	TA 2021	TP 2021	Toteutuma %	Poikkeama €
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	-1 325 371,00	-458 292,87	34,6	-867 078
Tulorahoituksen korjauserät	-527 000,00	-738 108,89	140,1	-211 109
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-1 852 371,00	-1 196 401,86	64,6	655 969
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-13 813 000,00	-9 584 642,33	69,4	4 228 358
Rah.osuudet investointimeno	553 600,00	796 450,22	143,9	242 850
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	630 000,00	745 709,00	118,4	115 709
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-12 629 400,00	-8 042 483,11	63,7	4 586 917
				0
Toiminnan ja invest. rahavirta	-14 481 771,00	-9 238 884,97	63,8	5 242 886
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaam.lisäykset	0,00	14 387,42		14 387
Antolainasaam.vähennykset	26 000,00	0,00	0,0	-26 000
Antolainauksen muutokset	26 000,00	14 387,42	55,3	-11 613
Lainakannan muutokset				0
Pitkäaik.lainojen lisäys	6 000 000,00	6 000 000,00	100,0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	-3 382 398,00	-3 486 564,76	103,1	-104 167
Lyhytaik.lainojen muutos	4 000 000,00	-4 000 000,00	-100,0	-8 000 000
Lainakannan muutokset	6 617 602,00	-1 486 564,76	-22,5	-8 104 167
Muut maksuvalmiuden muutokset				0
Toimeksiant.var.ja po:n muut	0,00	-16 927,14		-16 927
Saamisten muutos	0,00	424 674,19		424 674
Korottomien velkojen muutos	0,00	-1 137 150,54		-1 137 151
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	-729 403,49		-729 403
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	6 643 602,00	-2 201 580,83	-33,1	-8 845 183
				0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-7 838 169,00	-11 440 465,80	146,0	-3 602 297
Rahavarojen muutos	0,00	11 440 465,80		11 440 466
Rahavarat 31.12.	31 000 000	50 534 316	163,0	19 534 316
Rahavarat 1.1.	22 271 830	61 974 782	278,3	39 702 952

2.7 YHTENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN SITOVIIEN ERIEN TOTEUTUMISESTA

2.7.1 Yhteenvedo sitovuustasoin

	Sitovuus N/B	Menoarvot					Tuloarvot				
		Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Hallinnon toimiala											
Vaalit	N	-42 744		-42 744	-27 895	-14 849				12 634	-12 634
Tarkastuslautakunta	N	-25 173		-25 173	-17 745	-7 428					
Kunnanvaltuusto	N	-36 540		-36 540	-61 285	24 745					
Kunnanhallitus	N	-1 937 330		-1 937 330	-1 779 599	-157 731	630 000		630 000	732 815	-102 815
Hallintopalvelut	N	-41 690 370	-3 500 000	-45 190 370	-44 729 750	-460 620	173 000		173 000	190 034	-17 034
Elinkeinopalvelut	N	-2 128 842	-80 000	-2 208 842	-2 667 966	459 124	434 114		434 114	482 600	-48 486
Henkilöstö	N	-490 288		-490 288	-654 655	164 367	140 000		140 000	228 734	-88 734
Lomatoimi	N	-1 729 347		-1 729 347	-1 601 038	-128 309	1 752 901		1 752 901	1 537 348	215 553
Maataloustoimi	N	-128 343		-128 343	-117 689	-10 654	6 000		6 000	10 391	-4 391
Ympäristö- ja tekninen toimiala											
Kunnallistekniset palvelut	N	-219 906		-219 906	-267 671	47 765				270	-270
Liikennealueet	N	-4 300 854		-4 300 854	-4 096 324	-204 530	566 084		566 084	576 210	-10 126
Kiinteistöjen kunnossapito	N	-3 198 340		-3 198 340	-3 470 235	271 895	1 642 018		1 642 018	1 669 872	-27 854
Ateria- ja puhtaanapito	N	-3 406 476		-3 406 476	-3 143 161	-263 315	1 766 830		1 766 830	1 627 305	139 525
Ympäristötoimi	N	-590 645		-590 645	-658 486	67 841	151 900		151 900	290 867	-138 967
Vesi- ja viemärlaitos	N	-1 128 260		-1 128 260	-1 344 888	216 628	1 867 620		1 867 620	1 992 246	-124 626
Sivistyksen toimiala											
Sivistyspalveluiden hallinto	N	-178 641		-178 641	-182 129	3 488					
Varhaiskasvatus	N	-7 131 294		-7 131 294	-7 015 331	-115 963	384 999		384 999	489 323	-104 324
Perusopetus	N	-9 384 138		-9 384 138	-9 974 564	590 426	244 800		244 800	479 890	-235 090
lukio	N	-1 784 106		-1 784 106	-1 858 745	74 639	146 008		146 008	119 521	26 487
Vuokatti-Ruka urheilukaatemia	N	-1 789 728		-1 789 728	-1 978 170	188 442	1 082 487		1 082 487	1 330 303	-247 816
Vapaa-aikapalvelut	N	-1 955 980		-1 955 980	-2 003 969	47 989	355 100		355 100	336 610	18 490
Hallinnon toimiala yhteensä		-48 208 977	-3 580 000	-51 788 977	-51 657 622	-131 355	3 136 015		3 136 015	3 194 556	-58 541
Ympäristö- ja tekninen toimiala yhteensä		-12 844 481		-12 844 481	-12 980 765	136 284	5 994 452		5 994 452	6 156 770	-162 318
Sivistyksen toimiala yhteensä		-22 223 887		-22 223 887	-23 012 908	789 021	2 213 394		2 213 394	2 755 647	-333 650
KÄYTTÖTALOUS YHT.		-83 277 345	-3 580 000	-86 857 345	-87 651 295	793 950	11 343 861		11 343 861	12 106 973	-554 509

	Sitovuus N/B	Menoarvot					Tuloarvot				
		Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						40 587 426	1 300 000	41 887 426	42 395 416	-507 990
Valtionosuudet	B						28 881 598		28 881 598	28 618 693	262 905
Korkotuotot	B						100 000		100 000	1 817	98 183
Muut rahoitustuotot	B						3 712 000		3 712 000	4 716 081	-1 004 081
Korkokulut	B	-124 874		-124 874	-228 542	103 668					
Muut rahoituskulut	B	-211 191		-211 191	-592 804	381 613					
Satunnaiset erät	N										
TULOSLASKELMA YHT.		-336 065	0	-336 065	-821 346	485 281	73 281 024	1 300 000	74 581 024	75 732 007	-1 150 983

	Menoarviot						Tuloarviot				
	Sitovuus N/B	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
INVESTOINTIOSA											
Kiinteä omaisuus		-400 000	0	-400 000	-662 333	262 333	630 000	0	630 000	36 086	593 914
<i>Kunnanhallitus</i>											0
Maa-alueet	N	-400 000		-400 000	-662 333	262 333	630 000		630 000	36 086	593 914
Talonrakennus		-7 390 000	-200 000	-7 590 000	-3 581 659	-4 008 341	325 000	0	325 000	400 000	-75 000
<i>Tekniset palvelut</i>											0
Kiinteistöjen korjaus	N	-400 000	0	-400 000	-434 261	34 261					0
Himmelin vesikaton uusiminen	N	-300 000	0	-300 000	-206 796	-93 204					0
Varikon laajennus	N	-120 000		-120 000	0	-120 000					0
Suunnitelma vuosien investointi- kohteiden suunnittelu	N	-40 000		-40 000	-33 440	-6 560					0
Rakennusten kuntoarviot ja muut se	N	-50 000		-50 000	-15 585	-34 415					0
Kontinjoen päiväkodin rakentaminen	N	-70 000		-70 000	-4 827	-65 173					0
Uimahallin remontti	N	0	0	0	-5 969	5 969			229 000		-229 000
Uimahallin 2-vaiheen suunnittelu	N	-120 000		-120 000	-2 660	-117 340					0
Hiukan rantarakennus	N	-400 000		-400 000	-172 034	-227 966	280 000		280 000	0	280 000
Hiukan pesäpallostadion	N	-1 000 000		-1 000 000	-1 515 112	515 112					0
Lukion ja kirjaston suunnittel	N	-50 000	0	-50 000	-21 829	-28 171					0
Sotekeskus 1 -suunnittelu	N	-400 000	0	-400 000	-7 047	-392 953					0
Tenetin yläkoulun suunnittelu	N	-1 000 000	0	-1 000 000	-53 375	-946 625					0
Tenetin yläkoulun rakentaminen	N	-2 000 000	0	-2 000 000	0	-2 000 000					0
Satuvakan vesikaton saneeraus	N	-50 000		-50 000	-40 734	-9 266					0
Aatoksen peruskorjauksen suunn	N	-20 000		-20 000	0	-20 000					0
Aatoksen vesikaton saneeraus	N	-90 000		-90 000	-90 753	753	45 000		45 000	0	45 000
Opetus- ja työkeskuksen suunnittelu	N	-50 000		-50 000	-28 263	-21 737					0
Virastotalon julkisivut	N	-100 000		-100 000	-3 682	-96 319					0
Hiukan rakennusten purkutyöt	N	-60 000		-60 000	0	-60 000					0
Leivolan autokatoksen vesikat	N	-500 000		-500 000	-34 612	-465 388					0
Varikon varasto/huoltilat	N	0		0	-114 587	114 587					0
Hiekoitushiekkavarasto	N	-200 000		-200 000	-5 621	-194 379					0
Lukion B-osan saneeraus	N	-200 000		-200 000	-124 003	-75 997					0
Tenetin koulun purkam.1 vaihe	N	-100 000		-100 000	-182 175	82 175					0
Emäntäkoulun navetan	N	-70 000		-70 000	-99 868	29 868					0
Vuokatti Areena	N	0		0	-299 854	299 854			0	171 000	-171 000
Kiulutien rakennuksen purkaminen	N		-100 000	-100 000	-65 286	-34 714					0
Taimitarhan purkaminen	N		-100 000	-100 000	0	-100 000					0
Jäähallin purkaminen	N	0		0	-19 288	19 288					0
Julkinen käyttöomaisuus		-3 618 000	0	-3 618 000	-3 422 396	-320 820	174 600	0	174 600	252 605	-78 005
Kaavateiden päällystäminen	N	-100 000		-100 000	-81 189	-18 811			0		0
Liikenneturvallisuushankkeet	N	-20 000		-20 000	-19 300	-700			0		0
Kaavateiden valaistus	N	-50 000		-50 000	-69 843	19 843			0		0
Katu-, vesi- ja viemäriverkon	N	-50 000	0	-50 000	-57 990	7 990			0		0
Sataman laituriin uusiminen	N	-40 000		-40 000	-46 505	6 505			0		0
Haja-asutusalueen osoiteviitat	N	-10 000		-10 000	-11 609	1 609			0		0
Hiukanrinteen valaistus	N	0		0	-86 739	86 739			0		0
Hirvenniemen tankkauslaituri	N	-100 000		-100 000	-67 596	-32 404	70 000		70 000	47 172	22 828
Rauramonrannan laituri	N	-15 000		-15 000	-10 445	-4 555			0		0
Hiukan hiekkarinteen ennallistaminen	N	-36 000	0	-36 000	0	-36 000			0		0
Skeittipuisto	N	-30 000		-30 000	-9 870	-20 130			0		0
Uimahallin P-paikka	N	-100 000	0	-100 000	0	-100 000			0		0
Pohjavaaran koulun pihan	N	-30 000	0	-30 000	-13 749	-16 251			0		0
Aluevalaistuksen uusiminen	N	-50 000		-50 000	-26 151	-23 849			0		0
Tuottajantien jatke, Jatanieme	N	-180 000		-180 000	-137 076	-42 924			0		0
Saari-, Kärki-, Kari-, Savitie	N	-750 000		-750 000	-562 393	-187 607			0		0
Emäntäkouluntie	N	-450 000		-450 000	-787 845	337 845			0		0
Ollinpellonkatu	N	-450 000		-450 000	-262 295	-187 705			0		0
Vasikkahaankatu, Kaarankuja, Naavakuja	N	-300 000		-300 000	-380 363	80 363			0		0
Teollisuusalueen kadut, Pöllikatu	N	-210 000		-210 000	-196 205	-13 795			0		0
Satuvakan kääntöpaikka	N	-10 000		-10 000	-1 488	-8 512			0		0
Raunilantien perusparannus	N	-150 000		-150 000	-140 265	-9 735			0		0
monitoimikaukalo	N	-50 000		-50 000	-71 295	21 295	15 000		15 000	22 500	-7 500
Tenetin laituri	N	-15 000		-15 000	-19 449	4 449			0		0
Kanoottilaiturit	N	-30 000		-30 000	-38 682	8 682	15 000		15 000	19 234	-4 234
Kantatie 76 väistötila											0
Emäntäkouluntie	N	-60 000		-60 000	-38 937	-21 063					0
Kantatie76,Väistöt,Sataman	N	-70 000		-70 000	-35 843	-34 157	35 000		35 000		35 000
Salmelan senioripuisto	N	-132 000		-132 000	-118 772	-13 228	39 600		39 600	39 000	600
Reittien kunnostus	N	-100 000		-100 000	-33 229	-66 771	0		0	23 200	-23 200
Lähiliikunta-alueiden kunnostus	N	-30 000		-30 000	-34 666	4 666					0
Lähiretkelyreittien kunnostus	N				-62 608	-62 608					0
Raamattuopisto - Jäätiönlahden rannan reitti	N	0		0	0	0	0		0	101 500	-101 500

Irtain omaisuus		-140 000	0	-140 000	-142 891	2 891	0	0	0	0	0
Hallinnon toimiala	N	-15 000		-15 000	0	-15 000					
Sivistyksen toimiala	N	-30 000		-30 000	-11 375	-18 625					
Teknisen irtaimisto	N	-95 000		-95 000	-131 515	36 515					
Kaukolämpölaitos		-80 000	0	-80 000	-21 547	-58 453					
Kaukolämpö: Ranta-, Savi- ja Pittijärventie	N	-80 000		-80 000	-21 547	-58 453			0		0
Vesihuoltolaitos		-1 915 000	0	-1 915 000	-1 642 052	-272 948,1	24 000	0	24 000	0	24 000
Jätevesipuhdistamon saneeraus	N	-450 000	0	-450 000	-425 666	-24 334					
Jätevesipumppaamoiden saneeraus	N	-60 000	0	-60 000	-65 031	5 031					
Viemäriputkien sujutukset	N	-60 000		-60 000	-63 680	3 680					
Raunilantien vesijohtoputken m	N	-60 000		-60 000	-36 422	-23 578					
Vesi: Saari-, Kärki-, Kari-, Savitie	N	-450 000	0	-450 000	-454 422	4 422					
Vesi: Ollinpellonkatu	N	-200 000	0	-200 000	-174 023	-25 977					
Vesi: Vasikkahaankatu, Kaarnakuja	N	-230 000	0	-230 000	-150 953	-79 047					
Kankaalan vedenottamon tutkimukset	N	-200 000	0	-200 000	-120 919	-79 081	24 000		24 000	0	24 000
Talolinjojen rakentaminen	N	-75 000	0	-75 000	-39 068	-35 932					
Vesimittareiden vaihto	N	-120 000		-120 000	-111 868	-8 132					0
Matonpesupaikan vedenottoputki	N	-10 000		-10 000	0	-10 000			0		0
Arvopaperit		0	0	0	0	0	0	0	0	-25 709	25 709
Arvopaperit	N			0	0	0	0	0		-25 709	25 709
Hankkeet		-70 000	0	-70 000	-111 766	41 766	30 000	0	30 000	143 845	0
Kelkkareittihanke (Kamore)	N	-70 000		-70 000	-111 766	41 766	30 000		30 000	143 845	
Investoinnit yhteensä		-13 613 000	-200 000	-13 813 000	-9 584 643	-4 353 573	1 183 600	0	1 183 600	806 827	490 617

	Sitovuus N/B	Menoarvot					Tuloarvot				
		Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset	B							0			0
Antolainasaamisten lisäys	B				14 387	-14 387		0			0
Antolainasaamisten vähennys	B						26 000	26 000			26 000
Lainakannan muutokset	B										
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	B						6 000 000	6 000 000	6 000 000		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-3 382 398		-3 382 398	-3 486 565						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B				-4 000 000			4 000 000	4 000 000		4 000 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	B					0		0			0
Rahoitus yhteensä		-3 382 398	0	-3 382 398	-7 472 178	-14 387	6 026 000	4 000 000	10 026 000	6 000 000	4 026 000

	Sitovuus N/B	Menoarvot					Tuloarvot				
		Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama	Alkuperäinen TA	TA- muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
YHTEENSÄ		-100 608 808	-3 780 000	-104 388 808	-96 370 485	1 240 510	90 650 885	5 300 000	95 950 885	93 867 170	2 320 508

N= nettomääräraha/-tuloarvio B = bruttomääräraha/-tuloarvio

2.7.2 Yhteenvedo nettoeroista poikkeamittain

KÄYTTÖTALOUS	Muutettu TA 2021			TP 2021				
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto	Poikkeama, €	Käyttö, %
Ulkoiset ja sisäiset								
Hallinnon toimiala	51 861 625	3 136 015	48 725 610	51 756 128	3 221 594	48 534 533	191 077	99,6
Ympäristö- ja tekninen toimiala	13 488 826	10 138 871	3 349 955	14 232 730	11 078 651	3 154 080	195 875	94,2
Sivistyksen toimiala	25 801 846	2 363 926	23 437 920	26 439 526	2 755 647	23 683 879	-245 959	101,0
YHTEENSÄ	91 152 297	15 638 812	75 513 485	92 428 384	17 055 892	75 372 492	140 993	100

TULOSLASKELMA	TA 2021	TP 2021	Poikkeama, €	Käyttö, %
Verotulot	41 887 426	42 395 416	507 990	101,2
Valtionosuudet	28 881 598	28 618 693	-262 905	99,1
Korkotuotot	100 000	1 817	-98 183	1,8
Muut rahoitustuotot	3 712 000	4 869 100	1 157 100	131,2
Korkokulut	124 874	228 637	103 763	183,1
Muut rahoituskulut	211 191	741 167	529 976	350,9

INVESTOINNIT	TA 2021			TP 2021				
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto	Poikkeama, €	Käyttö, %
Maa-alueet	400 000	630 000	-230 000	662 333	36 086	626 246	-856 246	-272,3
Kiinteistöjen korjaus	400 000		400 000	434 261		434 261	-34 261	108,6
Himmelin vesikaton uusiminen	300 000		300 000	206 796		206 796	93 204	68,9
Varikon laajennus	120 000		120 000			0	120 000	0,0
Suunnitelmavuosien investointi-kohteiden suunnittelu	40 000		40 000	33 440		33 440	6 560	83,6
Rakennusten kuntoarviot ja muut selvitykset	50 000		50 000	15 585		15 585	34 415	31,2
Kontinjoen päiväkodin rakentaminen	70 000		70 000	4 827		4 827	65 173	6,9
Uimahallin remontti	0		0	5 969	229 000	234 969	-234 969	0,0
Uimahallin 2-vaiheen suunnittelu	120 000		120 000	2 660		2 660	117 340	2,2
Hiukan rantarakennus	400 000	280 000	120 000	172 034		172 034	-52 034	143,4
Hiukan pesäpallostadion	1 000 000		1 000 000	1 515 112		1 515 112	-515 112	151,5
Lukion ja kirjaston suunnittel	50 000		50 000	21 829		21 829	28 171	43,7
Sotekeskus 1 -suunnittelu	400 000		400 000	7 047		7 047	392 953	1,8
Tenetin yläkoulun suunnittelu	1 000 000		1 000 000	53 375		53 375	946 625	5,3
Tenetin yläkoulun rakentaminen	2 000 000		2 000 000	0		0	2 000 000	0,0
Satuvakan vesikaton saneeraus	50 000		50 000	40 734		40 734	9 266	81,5
Aatoksen peruskorjauksen suunn	20 000		20 000	0		0	20 000	0,0
Aatoksen vesikaton saneeraus	90 000	45 000	45 000	90 753		90 753	-45 753	201,7
Opetus- ja työkeskuksen suunnittelu	50 000		50 000	28 263		28 263	21 737	56,5
Virastotalon julkisivut	100 000		100 000	3 682		3 682	96 319	3,7
Hiukan rakennusten purkutyöt	60 000		60 000			0	60 000	0,0
Leivolana autokatoksen vesikat	500 000		500 000	34 612		34 612	465 388	6,9
Varikon varasto/huoltotilat			0	114 587		114 587	-114 587	0,0
Hiekoitushiekkavarasto	200 000		200 000	5 621		5 621	194 379	2,8
Lukion B-osan saneeraus	200 000		200 000	124 003		124 003	75 997	62,0
Tenetin koulun purkam.1 vaihe	100 000		100 000	182 175		182 175	-82 175	182,2
Emäntäkoulun navetan purkaminen	70 000		70 000	99 868		99 868	-29 868	142,7

Vuokatti Areena			0	299 854	171 000	470 854	-470 854	0,0
Kiulutien rakennuksen purkaminen	100 000		100 000	65 286		65 286	34 714	65,3
Taimitarhan purkaminen	100 000		100 000			0	100 000	0,0
Jäähallin purkaminen			0	19 288		19 288	-19 288	0,0
Kaavateiden päällystäminen	100 000		100 000	81 189		81 189	18 811	81,2
Liikenneturvallisuushankkeet	20 000		20 000	19 300		19 300	700	96,5
Kaavateiden valaistus	50 000		50 000	69 843		69 843	-19 843	139,7
Katu-, vesi- ja viemäriverkon	50 000		50 000	57 990		57 990	-7 990	116,0
Sataman laituriin uusiminen	40 000		40 000	46 505		46 505	-6 505	116,3
Haja-asutusalueen osoiteviitat	10 000		10 000	11 609		11 609	-1 609	116,1
Hiukanrinteen valaistus			0	86 739		86 739	-86 739	0,0
Hirvenniemen tankkauslaituri	100 000	70 000	30 000	67 596	47 172	114 767	-84 767	382,6
Rauramonrannan laituri	15 000		15 000	10 445		10 445	4 555	69,6
Hiukan hiekkarinteen ennallistaminen	36 000		36 000	0		0	36 000	0,0
Skeitti puisto	30 000		30 000	9 870		9 870	20 130	32,9
Uimahallin P-paikka	100 000		100 000	0		0	100 000	0,0
Pohjavaaran koulun pihan päällystäminen	30 000		30 000	13 749		13 749	16 251	45,8
Aluevalaistuksen uusiminen	50 000		50 000	26 151		26 151	23 849	52,3
Tuottajantien jatke, Jatanieme	180 000		180 000	137 076		137 076	42 924	76,2
Saari-, Kärki-, Kari-, Savitie	750 000		750 000	562 393		562 393	187 607	75,0
Emäntäkouluntie	450 000		450 000	787 845		787 845	-337 845	175,1
Ollinpellonkatu	450 000		450 000	262 295		262 295	187 705	58,3
Vasikkahaankatu, Kaarankuja, Naavakuja	300 000		300 000	380 363		380 363	-80 363	126,8
Teollisuusalueen kadut, Pöllikatu	210 000		210 000	196 205		196 205	13 795	93,4
Satuvakan kääntöpaikka	10 000		10 000	1 488		1 488	8 512	14,9
Raunilantien peruseräparannus	150 000		150 000	140 265		140 265	9 735	93,5
Kontinjoen koulun monitoimikaukalo	50 000	15 000	35 000	71 295	22 500	93 795	-58 795	268,0
Tenetin laituri	15 000		15 000	19 449		19 449	-4 449	129,7
Kanoottilaiturit	30 000	15 000	15 000	38 682	19 234	57 915	-42 915	386,1
Kantatie 76 väistötila Emäntäkouluntie	60 000	35 000	25 000	38 937		38 937	-13 937	155,7
Kantatie76,Väistöt.Sataman liittymä	70 000	39 600	30 400	35 843		35 843	-5 443	117,9
Salmelan senioripuisto	132 000		132 000	118 772	39 000	157 772	-25 772	119,5
Reittien kunnostus	100 000		100 000	33 229	23 200	56 429	43 571	56,4
Lähiliikunta-alueiden kunnostus	30 000		30 000	34 666		34 666	-4 666	115,6
Lähiretkeilyreittien kunnostus			0	62 608		62 608	-62 608	0,0
Raamattuopisto - Jäätiönlahden rannan reitti			0		101 500	101 500	-101 500	0,0

Hallinnon toimiala	15 000		15 000			0	15 000	0,0
Sivistyksen toimiala	30 000		30 000	11 375		11 375	18 625	37,9
Teknisen irtaimisto	95 000		95 000	131 515		131 515	-36 515	138,4
Kaukolämpö: Ranta-, Savi- ja Pittijärventie	80 000		80 000	21 547		21 547	58 453	26,9
Jätevesipuhdistamon saneeraus	450 000		450 000	425 666		425 666	24 334	94,6
Jätevesipumppaamoiden saneeraus	60 000		60 000	65 031		65 031	-5 031	108,4
Viemäriputkien sujutukset	60 000		60 000	63 680		63 680	-3 680	106,1
Raunilantien vesijohtoputken m	60 000		60 000	36 422		36 422	23 578	60,7
Vesi: Saari-, Kärki-, Kari-, Savitie	450 000		450 000	454 422		454 422	-4 422	101,0
Vesi: Ollinpellonkatu	200 000		200 000	174 023		174 023	25 977	87,0
Vesi: Vasikkahaankatu, Kaarnakuja	230 000		230 000	150 953		150 953	79 047	65,6
Kankaalan vedenottamon tutkimukset	200 000	24 000	176 000	120 919		120 919	55 081	68,7
Talolinjojen rakentaminen	75 000		75 000	39 068		39 068	35 932	52,1
Vesimittareiden vaihto	120 000		120 000	111 868		111 868	8 132	93,2
Matonpesupaikan vedenottoputki	10 000		10 000			0	10 000	0,0
Arvopaperit			0		-25 709	-25 709	25 709	0,0
Kelkkareitti-hanke (Kamore)	70 000	30 000	40 000	111 766	143 845	255 610	-215 610	639,0
YHTEENSÄ	13 813 000	1 183 600	12 629 400	9 584 643	806 827	8 777 815	3 851 585	69,5

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

Ulkoiset erät	2021	2020
Toimintatuotot		
Myyntituotot	7 116 422,66	7 298 037,15
Maksutuotot	1 100 016,71	982 398,04
Tuet ja avustukset	1 889 119,46	1 279 185,87
Muut toimintatuotot	1 996 092,42	1 258 055,84
Toimintatuotot yhteensä	12 101 651,25	10 817 676,90
Valmistus omaan käyttöön	28 190,45	25 285,29
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-25 731 022,88	-24 290 157,04
Palkat ja palkkiot	-20 058 655,86	-19 039 359,26
Henkilösivukulut	-5 672 367,02	-5 250 797,78
Eläkekulut	-4 629 428,07	-4 534 418,75
Muut henkilösivukulut	-1 042 938,95	-716 379,03
Palvelujen ostot	-54 756 240,79	-53 541 418,86
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 334 306,21	-4 288 798,89
Avustukset	-1 119 302,89	-1 640 274,66
Muut toimintakulut	-1 562 483,82	-1 093 087,78
Toimintakulut yhteensä	-87 503 356,59	-84 853 737,23
Toimintakate	-75 373 514,89	-74 010 775,04
Verotulot	42 395 416,19	39 360 524,70
Valtionosuudet	28 618 693,00	31 182 078,75
Rahoitustuotot ja kulut	3 901 112,83	1 277 163,44
Korkotuotot	1 816,75	5 435,62
Muut rahoitustuotot	4 869 099,59	2 118 059,98
Korkokulut	-228 636,53	-487 023,07
Muut rahoituskulut	-741 166,98	-359 309,09
Vuosikate	-458 292,87	-2 191 008,15
Poistot ja arvonalentumiset	-3 065 559,01	-2 861 842,70
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 065 559,01	-2 861 842,70
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0
Tilikauden tulos	-3 523 851,88	-5 052 850,85
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	81 780,13	81 780,14
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 442 071,75	-4 971 070,71

3.2 Rahoituslaskelma

	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	-458 293	-2 191 008
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-738 109	-131 395
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-1 196 402	-2 322 403
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-9 584 642	-7 496 508
Rahoitusosuudet investointimenoihin	796 450	142 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	745 709	242 470
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 042 483	-7 111 538
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-9 238 885	-9 433 941
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	14 387	-27 936
Antolainasaamisten lisäys	14 387	-45 495
Antolainasaamisten vähennys	0	17 559
Lainakannan muutokset	-1 486 565	-6 377 175
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000	3 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 486 565	-3 377 175
Pitkäaikaisten lainojen nettomuutos +/-	2 513 435	-377 175
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 000 000	-6 000 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-729 403	2 002 357
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-16 927	0
Saamisten muutos	424 674	-942 072
Korottomien velkojen muutos	-1 137 151	2 944 428
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 201 581	-4 402 754
RAHAVAROJEN MUUTOS	-11 440 466	-13 836 696
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-11 440 466	-13 836 696
Rahavarat 31.12.	50 534 316	61 974 782
Rahavarat 1.1.	61 974 782	75 811 478

3.3 Tase

VASTAAVAA	2 021	2 020
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	18 605	29 120
Aineettomat hyödykkeet yht.	18 605	29 120
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	12 264 623	11 638 377
2. Rakennukset	27 038 146	25 025 889
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 512 924	15 488 842
4. Koneet ja kalusto	506 202	539 621
5. Muut aineelliset hyödykkeet	95 931	95 931
6. Ennakkomaksut ja keskeneräisäiset hankinnat	2 165 889	2 095 218
Aineelliset hyödykkeet yht.	60 583 715	54 883 877
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	8 072 836	8 047 127
4. Muut saamiset	112 844	127 232
Sijoitukset yhteensä	8 185 681	8 174 358
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	68 788 001	63 087 355
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	79 616	132 694
3. Muut saamiset	70 000	0
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	149 616	132 694
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	805 454	801 082
2. Lainasaamiset	107 702	106 328
3. Muut saamiset	983 257	781 723
4. Siirtosaamiset	623 488	1 272 364
Lyhytaikaiset saamiset yht.	2 519 900	2 961 497
Saamiset yhteensä	2 669 517	3 094 191
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	6 491 347	6 267 978
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	26 309 864	19 324 434
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 194 947	4 363 700

4. Muut arvopaperit	32 838	38 298
Rahoitusarvopaperit yht.	36 028 996	29 994 410
IV Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	14 505 321	31 980 372
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	53 203 833	65 068 973
VASTAAVAA YHTEENSÄ	121 991 834	128 156 328

VASTATTAVAA	2 021	2 020
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-33 832 630	-33 832 630
IV Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-55 850 233	-60 821 303
V Tilikauden yli/alijäämä	3 442 072	4 971 071
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-86 240 791	-89 682 863
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-715 839	-797 619
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHT.	-715 839	-797 619
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	-12 827	-29 754
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	-12 827	-29 754
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	-19 937 818	-17 695 217
5. Saadut ennakot	-66 165	-66 165
7. Liittymismaksut ja muut velat	-1 810 663	-1 740 188
Pitkäaikainen vieras pääoma yht.	-21 814 646	-19 501 570
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	0	-4 000 000
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-3 653 233	-3 382 399
5. Saadut ennakot	-483 256	-398 131
6. Ostovelat	-2 173 495	-2 854 676
7. Liittymismaksut ja muut velat	-467 751	-411 874
8. Siirtovelat	-6 429 996	-7 097 443
Lyhytaikainen vieras pääoma yht.	-13 207 731	-18 144 523
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-35 022 377	-37 646 093
VASTATTAVAA	-121 991 834	-128 156 328

3.4 Konsernin tuloslaskelma

	2021		2020	
Toimintatuotot		57 761 562		55 749 276
Toimintakulut		-130 037 992		-125 785 640
Osuus osakkuusyhteisön voitosta/tappiosta		0		195
Toimintakate		-72 276 430		-70 036 170
Verotulot		42 296 254		39 260 801
Valtionosuudet		28 618 693		31 182 079
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot		9 709		10 233
Muut rahoitustuotot		4 903 020		2 152 080
Korkokulut		-452 889		-736 351
Muut rahoituskulut		-1 006 457	3 453 384	-659 594
Vuosikate		2 091 901		1 173 077
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-5 568 131		-5 273 899
Omistuksen eliminointierot				
Arvonalentumiset		-352		0
Satunnaiset tuotot ja kulut		0		0
Tilikauden tulos		-3 476 582		-4 100 821
Tilinpäätössiirrot		3 446		1 805
Tilikauden verot				
Laskennalliset verot		-6 262		-166 618
Vähemmistöosuudet		-6 934		-8 841
Tilikauden yli-/alijäämä		-3 486 332		-4 274 475

3.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2021	2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 091 901	1 173 078
Satunnaiset erät	0	
Tulorahoituksen korjauserät	-808 522	-256 271
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 283 378	916 807
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-11 317 365	-11 360 771
Rahoitusosuudet investointimenoihin	796 450	144 290
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	775 978	252 405
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-9 744 937	-10 964 076
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-8 461 558	-10 047 269
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset	14 387	-27 936
Antolainasaamisten lisäykset	-31 108	-45 495
Antolainasaamisten vähennykset	45 495	17 559
Lainakannan muutokset	-777 233	-4 377 999
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 789 770	6 102 268
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 486 528	-4 477 933
Pitkäaikaisten lainojen nettomuutos	3 303 242	1 624 335
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 080 475	-6 002 334
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-821 663	1 025 933
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	21 898	-84 508
Vaihto-omaisuuden muutos	46 515	-62 170
Saamisten muutos	874 459	-1 885 923
Korottomien velkojen muutos	-1 764 536	3 058 534
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 584 509	-3 380 001
RAHAVAROJEN MUUTOS	-10 046 067	-13 427 270
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-10 046 067	-13 427 270
Rahavarat 31.12.	55 882 753	65 928 821
Rahavarat 1.1.	65 928 821	79 356 091

3.6 Konsernitase

VASTAAVAA		2021	2020
A	PYSYVÄT VASTAAVAT	98 241 945	93 333 928
I	Aineettomat hyödykkeet	528 302	531 302
	1. Aineettomat oikeudet	125 419	137 718
	2. Muut pitkävaikutteiset menot	397 578	393 104
	3. Ennakkomaksut	5 305	479
II	Aineelliset hyödykkeet	93 050 129	88 150 457
	1. Maa- ja vesialueet	12 961 815	12 347 002
	2. Rakennukset	55 726 012	53 553 090
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	19 552 995	16 566 705
	4. Koneet ja kalusto	2 249 304	2 443 332
	5. Muut aineelliset hyödykkeet	246 309	225 593
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 313 695	3 014 735
III	Sijoitukset	4 663 513	4 652 169
	1. Osakkuusyhteisöosuudet	405 358	405 358
	2. Muut osakkeet ja osuudet	4 100 282	4 074 550
	3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
	4. Muut lainasaamiset	0	0
	5. Muut saamiset	157 874	172 261
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	447 021	487 414
	1. Valtion toimeksiannot	274 511	
	2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	15 108	15 129
	3. Muut toimeksiantojen varat	157 402	472 285
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT	63 068 943	74 035 985
I	Vaihto-omaisuus	294 549	341 065
	1. Aineet ja tarvikkeet	294 549	341 065
	2. Keskeneräiset tuotteet	0	0
	3. Valmiit tuotteet	0	0
	4. Muu vaihto-omaisuus	0	0
	5. Ennakkomaksut		
II	Saamiset	6 891 640	7 766 099
	Pitkäaikaiset saamiset	229 342	218 383
	1. Myyntisaamiset	79 616	132 694
	2. Lainasaamiset	79 726	85 689
	3. Laskennalliset verosaamiset	0	0
	4. Muut saamiset	70 000	0
	5. Siirtosaamiset	0	0
	Lyhytaikaiset saamiset	6 662 298	7 547 717
	1. Myyntisaamiset	1 992 716	1 829 736
	2. Lainasaamiset	113 470	114 715
	3. Laskennalliset verosaamiset	0	0
	4. Muut saamiset	1 405 729	1 297 698
	5. Siirtosaamiset	3 150 383	4 305 568
III	Rahoitusarvopaperit	36 193 369	29 994 410
	1. Osakkeet ja osuudet	6 491 347	6 267 978
	2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	26 474 237	19 362 732

	3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	3 194 947	4 363 700
	4. Muut arvopaperit	32 838	0
IV	Rahat ja pankkisaamiset	19 689 385	35 934 410
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	161 757 908	167 857 326

VASTATTAVAA		2021	2020
A	OMA PÄÄOMA	85 397 924	88 888 252
I	Peruspääoma	33 832 630	33 832 630
II	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
III	Arvonkorotusrahasto		
IV	Muut omat rahastot	414 237	418 234
V	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	54 637 388	58 911 863
VI	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 486 332	-4 274 475
B	VÄHEMMISTÖOSUUDET	136 893	129 409
C	PAKOLLISET VARAUKSET	708 746	767 603
	1. Eläkevaraukset		
	2. Muut pakolliset varaukset	708 746	767 603
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	677 749	696 244
	1. Valtion toimeksiannot	413 457	487 223
	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	52 945	71 253
	3. Muut toimeksiantojen pääomat	211 346	137 768
E	VIERAS PÄÄOMA	74 836 596	77 375 818
I	Pitkäaikainen	52 514 707	50 026 220
	1. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	49 313 432	46 662 166
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	674 332	939 141
	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
	5. Saadut ennakot	66 165	66 165
	6. Ostovelat	0	0
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 843 386	1 740 188
	8. Siirtovelat	0	0
	9. Laskennalliset verovelat	617 393	618 560
II	Lyhytaikainen	22 321 889	27 349 598
	1. Joukkovelkakirjalainat	0	4 000 000
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 118 867	4 270 105
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	264 810	277 262
	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
	5. Saadut ennakot	532 443	441 068
	6. Ostovelat	4 277 167	4 921 674
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 456 182	1 242 263
	8. Siirtovelat	10 672 421	12 197 227
	9. Laskennalliset verovelat		
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	161 757 908	167 857 326

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno määrällisenä.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät kolme lainoihin liittyvää koronvaihtosopimusta, jotka on tehty korkomenojen suojaamistarkoituksessa. Voimassa olevat sopimukset on kuvattu liitetiedossa.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhtiöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyritysten tilinpäätöksistä Kiinteistö Oy Vuokattikeskus ja Asunto Oy Osalanrivi II on jätetty yhdistelemättä, koska niillä olisi vain vähäinen merkitys omaan pääomaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumialukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on tehty pariarvomenetelmällä. Kuntayhtymän tase ja sen liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti. Tytäryhtiöiden maksamaa kiinteistöve-roa ei ole eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvo- jen ero kirjattu tytäryhteisöjen tilikauden tulokseen sekä Edellisten tilikauden yli-/alijäämään.

Kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen yhdisteleminen

Kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen osalta oman pääoman kaikkien erien muutokset on vähennetty tai lisätty konsernin omaan pääomaan.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö ei ole yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaa- seen pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

Kaikilla konserniin kuuluvilla yhteisöillä on sama tilikausi.

Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitaseen edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

LIITE 6 Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Hallinnon toimiala	48 480 084	47 150 050	3 194 955	2 618 594
Ympäristö- ja tekninen toimiala	6 530 823	6 294 687	6 151 049	5 894 542
Sivistyksen toimiala	2 750 655	2 304 540	2 755 647	2 304 540
Muut palvelut				
YHTEENSÄ	57 761 562	55 749 277	12 101 651	10 817 676

LIITE 7 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2021	2020
Kunnan tulovero	32 569 335	31 996 206
Yhteisövero	5 124 805	3 446 942
Kiinteistövero	4 701 276	3 917 376
Muut verotulot		
YHTEENSÄ	42 395 416	39 360 524

LIITE 8 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely		
	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	22 708 219	25 327 301
<i>siitä verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)</i>	4 877 664	4 490 244
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	586 818	634 916
Verotulomenetysten kompensatio	5 323 656	5 219 862
YHTEENSÄ	28 618 693	31 182 079

LIITE 9 Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	-44 076 428	-575 598
Muiden palvelujen ostot	-10 679 812	-52 965 821
YHTEENSÄ	-54 756 241	-53 541 419

LIITE 10 Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille ei annettu tukea

LIITE 11 Selvitys suunnitelman mukaisen poistojen perusteista

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käytön mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet	2 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat	10-30 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
<i>kadut, tiet, verkostot</i>	10-30 vuotta	Tasapoisto
<i>muut kiinteät rakenteet</i>	4-10 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-5 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoa	
Käyttöomaisuusarvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset	ei poistoa	

Pienten pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

LIITE 12 Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Ennallistamisvaraus 1.1.	75 430	70 526		
Lisäykset tilikaudella	4 904	4 904		
Vähennykset tilikaudella				
Ennallistamisvaraus 31.12.	80 335	75 430	0	0
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1. (ky)	651 586	728 199		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	89 579	76 614		
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12. (ky)	562 007	651 586	0	0
Kierrätyspolttoaineen loppukäsittelyvaraus 1.1.	40 586	77 369		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	20 844	36 783		
Kierr.polttoaineen loppukäs.varaus 31.12. (ky)	19 742	40 586	0	0
Muu pakollinen varaus 1.1. (ky)	0			
Lisäykset tilikaudella	46 661			
Vähennykset tilikaudella				
Muu pakollinen varaus 31.12. (ky)	46 661	0	0	0
YHTEENSÄ	708 745	767 602	0	0

LIITE 13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa-ja vesialueiden luovutusvoitot	709 623	131 395	709 623	131 395
Rakennusten luovutusvoitot				
Osakkeiden luovutusvoitot	25 710		25 710	
Muut luovutusvoitot	18 859	16 189		
Luovutusvoitot yhteensä	754 192	147 584	735 332	131 395
Muut toimintakulut				
Maa-alueiden luovutustappiot	-4 527			
Osakkeiden luovutustappiot				
Muut luovutustappiot				
Luovutustappiot yhteensä	-4 527	0	0	0

LIITE 14 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Konsernissa ei ole satunnaisia eriä

LIITE 15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2021	2020
Osinkotuotot/osuuspääoman korot	3 542 828	1 856 577
Osuuspääoman korot/peruspääoman korot kuntayhtymiltä	5 966	292
YHTEENSÄ	3 548 794	1 856 869

LIITE 16 Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista		
	2021	2020
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	81 780	81 780
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus		
YHTEENSÄ	81 780	81 780

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

LIITE 18 Arvonkorotukset

Arvonkorotuseriä ei ole

LIITE 19 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja keskener. hankinnat	YHTEENSÄ
Poistamaton hankintameno 1.1.	29 120			29 120	11 638 377	25 025 889	15 488 842	539 621	95 931	2 095 218	54 883 877
Lisäykset tilikauden aikana				0	662 333	0	0	88 845	0	8 833 464	9 584 642
Rahoitusosuudet tilikaudella				0						-796 450	-796 450
Vähennykset tilikauden aikana				0	-36 086					2 777	-33 310
Siirrot erien välillä				0		3 523 819	4 413 306	31 996	0	-7 969 120	0
Tilikauden poisto	10 515			10 515		-1 511 561	-1 389 223	-154 260	0	0	-3 055 044
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0							0
Aktivoidut korkomenot				0							0
Poistamaton hankintameno 31.12.	18 605	0	0	18 605	12 264 623	27 038 146	18 512 924	506 202	95 931	2 165 889	60 583 715
Arvonkorotukset				0							0
Kirjanpitoarvo 31.12.	18 605	0	0	18 605	12 264 623	27 038 146	18 512 924	506 202	95 931	2 165 889	60 583 715
Olennaiset lisäpoistot				0							0
Erittely olennaisista lisäpoistoista				0							0

LIITE 19.2 Sijoitukset

Muiden osakkeiden ja osuuksien jakauma ja arvomuutokset tilinpäätöshetken mennessä

Sijoitukset	Hankinta-arvo	Markkina-arvo	Kumulatiivinen arvomuutos 31.12.2021
Muut arvopaperit			
Rahastot	35 707 745	42 312 620	6 604 875
Pääomasijoitus	188 694	188 694	0
Velkasijoitus	178 479	178 479	0
Sijoitusten käteisvarat	32 838	32 838	0
SIJOITUKSET YHTEENSÄ	36 107 756	42 712 631	6 604 875

Realisoitumattomat voitot yhteensä	6 655 594
Realisoitumattomat tappiot yhteensä	-50 719
Netto	6 604 875

Kuntayhtymät yhdistelty konsernitaseeseen suhteellisesti peruspääomaosuuden mukaan.

LIITE 20-22 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
				Kuntakonsernin osuus		
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Omasta po:sta	Vieraasta po:sta	Tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Sotkanmaa	Sotkamo	100,00 %	100,00 %	1 375 442	11 277 257	8
Snowpolis Oy	Sotkamo	100,00 %	100,00 %	5 540	0	-24
Sotkamo-Vuokatti Jäähalli Oy	Sotkamo	99,00 %	99,00 %	49 678	0	-12 410
Vuokatin Lumilautatunneli Oy	Sotkamo	61,54 %	61,54 %	52 403	0	-13 622
			YHTEENSÄ	1 483 062	11 277 257	-26 048
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
As Os Sotkamon Pohjavaara, tilinp.tiedot vuodelta 2003	Sotkamo	100,00 %	100,00 %			
Kuntayhtymät						
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon ky	Kajaani	11,93 %	11,93 %	1 974 054	27 561 689	52 258
Kainuun liitto	Kajaani	12,02 %	12,02 %	222 833	92 527	6 605
Kainuun jätehuolto kuntayhtymä Ekokymppi	Kajaani	12,26 %	12,26 %	256 596	640 260	-9 892
			YHTEENSÄ	2 453 483	28 294 476	48 971
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Asunto Oy Osalanrivi II	Sotkamo	41,62 %	41,62 %			
Kiinteistö Oy Vuokattikeskus	Sotkamo	31,80 %	31,80 %			
			YHTEENSÄ	0	0	0

LIITE 21 Pysyvien vastaavien sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet					
	Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	Kuntayhtymäosuudet	Osakkeet ja osuudet omistusyhteisöissä	Muut osakkeet ja osuudet	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	2 238 002	1 702 438	277 696	3 828 991	8 047 127
Lisäykset				25 710	25 710
Vähennykset					0
Siirrot erien välillä				0	0
Hankintameno 31.12.	2 238 002	1 702 438	277 696	3 854 700	8 072 837
Arvonlennukset					0
Arvonkorotukset					0

Kirjanpitoarvo 31.12.	2 238 002	1 702 438	277 696	3 854 700	8 072 837
-----------------------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------

LIITE 21.2.

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Saamiset tytär- yhteisöiltä	Saamiset kunta- yhtymiltä	Saamiset muilta omistus- yhtei- söiltä	Saamiset muilta yhtei- söiltä	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.				127 232	127 232
Lisäykset				31 108	31 108
Vähennykset				-45 495	-45 495
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.	0	0	0	112 845	112 845
Arvonlennukset	0	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	112 845	112 845

LIITE 23 Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		2 057		68
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	2 057	0	68
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		80 697		77 661
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		3 145		312 757
Yhteensä	0	83 842	0	390 418
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		0		3 109
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	0	0	3 109
YHTEENSÄ	0	85 899	0	393 595

LIITE 24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	2 769	2 416	3 145	2 416
KELA-korvaus työterveydenhuollosta	363 012	231 796	225 777	124 410
Valtionosuussaamiset				
Projektisaamiset	239 949	81 778	122 130	
Muut siirtosaamiset	2 544 652	3 989 578	498 213	1 145 538
YHTEENSÄ	3 150 383	4 305 568	849 265	1 272 363

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

LIITE 25 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	33 832 630	33 832 630	33 832 630	33 832 630
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	33 832 630	33 832 630	33 832 630	33 832 630
Muut omat rahastot				
Rahastojen pääoma 1.1.	418 234	420 039	0	0
Siirrot rahastoon	4 250		0	0
Siirrot rahastosta	-8 247	-1 805	0	0
Rahastojen pääoma 31.12	414 237	418 234	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	54 637 388	58 911 863	55 850 233	60 821 303
Siirto rahastoon				
Siirto rahastosta				
Eliminointikirjaukset				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	54 637 388	58 911 863	55 850 233	60 821 303
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 486 332	-4 274 475	-3 442 072	-4 971 071
YHTEENSÄ	85 397 924	88 888 252	86 240 791	89 682 863

LIITE 27 Pitkäaikaiset velat

Erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 737 165	5 867 598
YHTEENSÄ	6 737 165	5 867 598

LIITE 29 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Ennallistamisvaraus 31.12.	80 335	75 430	0	0
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12. (ky)	562 007	651 586	0	0
Kierr.polttoaineen loppukäs.varaus 31.12. (ky)	19 742	40 587	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12. (ky)	46 661	0	0	0
YHTEENSÄ	708 745	767 603	0	0

LIITE 30 Vieras pääoma

Vieras pääoma				
	2021		2020	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot		122		
Ostovelat		0		3 062
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	0	0	3 062
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		20 665		4 396
Muut velat				
Siirtovelat		3 034 875		3 930 376
Yhteensä	0	3 055 540	0	3 934 772
Velat osakkuus- sekä muille omistus-yhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0		0	
YHTEENSÄ	0	3 055 540	0	3 937 834

LIITE 32 Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut velat				
Liittymismaksut	1 810 663	1 740 188	1 810 663	1 740 188
Muut velat	1 488 904	1 242 263	467 751	411 874
YHTEENSÄ	3 299 567	2 982 451	2 278 415	2 152 062

LIITE 33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkajaksotus	5 857 680	5 604 957	2 572 378	2 438 721
Muut palkkojen jaksotukset	1 768 320	1 407 482	413 164	384 113
Korkojaksotus	38 709	35 534	38 123	34 892
Valtionosuusennakot	51 160	51 795	51 160	51 795
Jäsenkuntayhtymille	2 672 736	3 461 412	3 034 848	3 930 376
Muut siirtovelat	283 816	1 636 047	320 324	257 545
YHTEENSÄ	10 672 421	12 197 227	6 429 996	7 097 443

4.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**LIITE 34 Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin**

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 954 278	10 738 744	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	5 842 705	3 300 000		
Lainat julkisyhteisöiltä	869 008	1 441 047		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 462 293	6 462 293		
YHTEENSÄ	12 304 998	9 762 293	0	0

Liite 35-37 Vakuudet

Vakuudet				
	Konserni		Kunta	
	2 021	2 020	2 021	2 020
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	12 859 724	10 317 018		
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	12 859 724	10 317 018	0	0
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	0	0	0	0
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	0	0	0	0
YHTEENSÄ	12 859 724	10 317 018	0	0

LIITE 38 Vuokravastuut

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	180 851	64 365	180 851	63 852
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	37 400	28 325	37 400	28 032
Toimitilojen vuokravastuut yhteensä	7 222 315	2 571 952	6 597 148	1 679 413
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 026 535	1 181 444	401 368	288 905
Muut vuokravastuut yhteensä	1 854 494	649 060	1 263 619	
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	587 872	263 477	326 433	
VUOKRAVASTUUT YHTEENSÄ	9 257 660	3 285 377	8 041 618	1 743 265

LIITE 39-40 Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset						
			Konserni		Kunta	
Alkuperäinen pääom			2021	2020	2021	2020
Kiinteistö Oy Sotkanmaa						
Nordea	Kv 21.6.2005 § 32	5 000 000	850 000	1 100 000	850 000	1 100 000
Nordea	Kv 27.6.2006 § 34	300 000	75 000	90 000	75 000	90 000
Nordea	Kv 28.2.2000 § 17	1 735 387	180 685	199 705	180 685	199 705
Nordea	Kv 30.1.2007 § 6	700 000	294 000	322 000	294 000	322 000
Nordea	Kv 18.12.2007 § 62	530 000	243 800	265 000	243 800	265 000
Kuntarahoitus Oyj	Kv 29.9.2009 § 77	1 000 000	520 000	560 000	520 000	560 000
Kuntarahoitus Oyj	Kv 29.4.2013 § 35	1 570 000	1 036 200	1 099 000	1 036 200	1 099 000
Kuntarahoitus Oyj	Kv 27.5.2014 § 36	1 155 000	831 600	877 800	831 600	877 800
Kuntarahoitus Oyj	Kv 26.9.2016 § 57	2 000 000	1 600 000	1 680 000	1 600 000	1 680 000
Kuntarahoitus Oyj	Kv 26.11.2018 § 83	2 000 000	1 600 000	1 680 000	1 600 000	1 680 000
Kuntarahoitus Oyj		1 585 000	962 992	1 026 392	962 992	1 026 392
	Yhteensä	15 990 387	8 194 278	8 899 897	8 194 278	8 899 897
Kiinteistö Oy Sotkanmaa/Kivelä, 1310-3830						
	Valtiokonttori	1 407 408	869 008	1 139 894	869 008	1 139 894
Kiinteistö Oy Sotkanmaa/Sotkahaka, 83616114						
	Osuuspankki	2 000 000	1 760 000	1 840 000	1 760 000	1 840 000
Tytäryhteisöt yhteensä		19 397 795	10 823 286	11 879 791	10 823 286	11 879 791
<i>Muut vastuusitoumukset</i>						
Muut yhteisöt yhteensä		0	0	0	0	0
Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta yhteensä		19 397 795	10 823 286	11 879 791	10 823 286	11 879 791

Vastuusitoumukset						
Järjestelyjen tarkoitus			Konserni		Kunta	
			2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta						
	Alkuperäinen pääoma		19 397 795	23 319 847	19 397 795	23 319 847
	Jäljellä oleva pääoma		10 823 286	11 006 608	10 823 286	11 006 608
Takaukset muiden puolesta						
	Alkuperäinen pääoma					
	Jäljellä oleva pääoma					

Takausvastuut sivuroolit				
Sopimus		Viimeinen takauspvm	Velkasaldo	
576003-90050655	Urakkatakaus, työaikainen	5.10.2021	21 800,00	Pohjolan Euro-Kate Oy
557765/65948621/1	Urakkatakaus, työaikainen	15.10.2021	25 989,00	Tryg Garanti
576003-90050796	Urakkatakaus, työaikainen	22.10.2021	3 150,00	Pohjolan Euro-Kate Oy
574140-91013966	Urakkatakaus, työaikainen	30.11.2021	30 550,00	Kuljetuspolar Oy
574140-91013800	Urakkatakaus, työaikainen	30.11.2021	155 590,00	Kuljetuspolar Oy
543609-91850291	Urakkatakaus, työaikainen	3.12.2021	7 800,00	Sotkamon Peltityö Ky
571004-91013975	Urakkatakaus, työaikainen	28.2.2022	5 015,16	AM Lukkoasema Oy
	Urakkatakaus, työaikainen	20.8.2022	25 900,00	Sotkamon Sähkötyö tmi
596175/6450137/1	Urakkatakaus, työaikainen	12.11.2021	72 562,93	Pyykkönen Yhtiöt Oy
557765/6500652/1	Urakkatakaus, takuuaikainen	19.11.2022	1 940,00	LVI-Aitta Ky
532409-91850486	Urakkatakaus, takuuaikainen	22.11.2022	43 322,62	Kainuun Sora Oy
576003-90050465	Urakkatakaus, takuuaikainen	30.11.2022	1 984,90	Vesikattopalvelu Kempainen Oy
576003-90050457	Urakkatakaus, takuuaikainen	17.12.2022	7 094,13	Vesikattopalvelu Kempainen Oy
571004-91013512	Urakkatakaus, takuuaikainen	10.1.2023	2 391,50	AM Lukkoasema Oy
576003-90050481	Urakkatakaus, takuuaikainen	29.1.2023	6 093,98	Vesikattopalvelu Kajaani Oy
629573/6534278/1	Urakkatakaus, takuuaikainen	11.4.2023	27 350,00	Kainuun LVI1 Oy
542469/6551616/1	Urakkatakaus, takuuaikainen	11.4.2023	14 360,00	Suomen Tekojää Oy
123022-00001267	Urakkatakaus, takuuaikainen	29.4.2023	15 204,00	Rto Sähkö Oy/Kuntarahoitus
576003-90050861	Urakkatakaus, takuuaikainen	30.10.2023	644,20	Pohjolan Euro-Kate Oy
576003-90050853	Urakkatakaus, takuuaikainen	30.10.2023	809,14	Pohjolan Euro-Kate Oy
576003-90050887	Urakkatakaus, takuuaikainen	5.11.2023	4 490,44	Pohjolan Euro-Kate Oy
596175/6600988/2	Urakkatakaus, takuuaikainen	17.11.2023	30 554,74	Pyykkönen Yhtiöt Oy
533838/6598985/1	Urakkatakaus, takuuaikainen	26.1.2024	7 200,00	T A Mämmelä Oy
574140-91014485	Urakkatakaus, takuuaikainen	5.2.2024	6 514,23	Kuljetuspolar Oy
574140-91014477	Urakkatakaus, takuuaikainen	5.2.2024	48 321,57	Kuljetuspolar Oy
574140-91009287	Maa-aineslain mukainen takaus	30.7.2021	2 800,00	Kuljetuspolar Oy
572056/6129799/1	Maa-aineslain mukainen takaus	11.10.2022	21 000,00	Tryg Garanti
273	Maa-aineslain mukainen takaus	31.12.2022	6 000,00	MJ Moilanen OY ja Ontojoen Koneasema Oy
574140-90080560	Maa-aineslain mukainen takaus	30.1.2023	5 000,00	Kuljetuspolar Oy
574140-91012349	Maa-aineslain mukainen takaus	30.9.2023	22 600,00	Kuljetuspolar Oy
574140-91013586	Maa-aineslain mukainen takaus	31.7.2024	2 000,00	Kuljetuspolar Oy
598001-91594061	Maa-aineslain mukainen takaus	31.12.2025	6 200,00	Lemminkäinen Inrfa Oy
543609-91850267	Maa-aineslain mukainen takaus	30.3.2026	14 200,00	Sotkamon Murskeosuuskunta
574140-91008180	Maa-aineslain mukainen takaus	27.6.2027	2 000,00	Kuljetuspolar Oy
543609-91850127	Maa-aineslain mukainen takaus	30.9.2028	7 000,00	Pekka Haapalainen Ky
598001-91642142	Maa-aineslain mukainen takaus	31.10.2028	10 000,00	YIT INFRA OY
574140-91012646	Maa-aineslain mukainen takaus	1.1.2028	20 000,00	Kuljetuspolar Oy
598001-91655052	Maa-aineslain mukainen takaus	1.4.2029	10 000,00	YIT Teollisuus Oy
574140-90080560	Maa-aineslain mukainen takaus	29.4.2029	5 000,00	Kuljetuspolar Oy
560005-91013365	Maa-aineslain mukainen takaus	18.10.2029	38 000,00	Savon Kuljetus Oy
574140-91011549	Maa-aineslain mukainen takaus	31.12.2029	5 000,00	Kuljetuspolar Oy
543609-91850234	Maa-aineslain mukainen takaus	6.4.2030	20 000,00	Sotkamon Murskeosuuskunta
27G1324224	Maa-aineslain mukainen takaus	30.8.2030	20 000,00	Destia Oy
	Maa-aineslain mukainen takaus	30.10.2030	6 000,00	M. J. Moilanen Oy
574140-91013453	Maa-aineslain mukainen takaus	10.11.2031	7 750,00	Kuljetuspolar Oy
598001-91680175	Maa-aineslain mukainen takaus	10.11.2031	7 750,00	Metsähallitus Metsätalous Oy
574140-91014774	Maa-aineslain mukainen takaus	31.12.2032	88 500,00	Kuljetuspolar Oy
574140-91014782	Maa-aineslain mukainen takaus	31.12.2032	34 500,00	Kuljetuspolar Oy
598001-91686420	Maa-aineslain mukainen takaus	6.4.2032	12 300,00	Metsähallitus Metsätalous Oy
	Maa-aineslain mukainen takaus	toistaiseksi	700,00	Korholanmäki ,Iupanro 266

LIITE 40 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	72 830 330	68 947 515
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	47 708	42 961

LIITE 41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Teollisuushallien lunastussopimukset				
Koronvaihtosopimukset				
<i>Koronvaihtosopimus 1</i>				
Nimellisarvo	10 950 000	10 950 000	10 950 000	10 950 000
Markkina-arvo	-1 312 884	-2 028 200	-1 312 884	-2 028 200
Sopimus on pääomaltaan 10 950 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2030 saakka, jossa kunta maksaa kiinteää korkoa 1,60 % (p.a.) ja pankki maksaa euribor 6 kk.				
<i>Koronvaihtosopimus 2 (OP 1419940)</i>				
Nimellisarvo	10 950 000	10 950 000	10 950 000	10 950 000
Markkina-arvo	1 321 392	2 040 373	1 321 392	2 040 373
Sopimus on pääomaltaan 10 950 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2030 saakka, jossa pankki maksaa kiinteää korkoa 1,60 % (p.a.) ja kunta maksaa euribor 6 kk. Yhden korkopisteen arvo sopimukselle on 11 700 euroa. Molemmilla sopijapuolilla on oikeus, mutta ei velvollisuutta, purkaa johdannaissopimus ennaikaisesti kokonaan ennaikaisena purkamispäivänä 9.11.2026. Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi oikeutta, ei voida pitää todennäköisenä. Yhden korkopisteen arvo on -12 419 €.				
<i>Koronvaihtosopimus 3 (OP Sotkamo 1)</i>				
Nimellisarvo	10 950 000	10 950 000	10 950 000	10 950 000
Markkina-arvo	-2 569 993	-3 731 379	-2 569 993	-3 731 379
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus jatko-oikeudella pääomaltaan 10 950 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2019 – 26.6.2030, jossa kunta vastaanottaa 6 kk euribor-korkoa ja maksaa maksaa kiinteää korkoa 1,39 % (p.a.), mikäli korkojaksolle määritelty viitekorko on alle 4,50 %, muutoin kunta maksaa 6 kk eb-viitekorko vähennettynä 1,50 prosenttiyksiköllä. Sopimusrakenteeseen sisältyy pankin jatko-oikeus (swaptio) pääomaltaan 10 000 000 € (bullet) ja voimassa 26.6.2030 – 26.6.2045, jossa kunta vastaanottaa 6 kk euribor-korkoa ja kunta maksaa kiinteää korkoa 1,10 % (p.a.). Yhden korkopisteen arvo sopimukselle on 14 000 euroa. Molemmilla sopijapuolilla on oikeus, mutta ei velvollisuutta, purkaa johdannaissopimus ennaikaisesti kokonaan ennaikaisina purkamispäivinä. Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi oikeutta, ei voida pitää todennäköisenä. Yhden korkopisteen arvo on +12 289 €.				
Valuuttatermiinitakaus	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
<i>Koronvaihtosopimus 4</i>				
Kainuun sote, Sotkamo-konsernin osuus				
Nimellisarvo	106 743	117 669		
Markkina-arvo	-1 185 482	-2 017 403		

LIITE 42 Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.								
	Hallinto		Tekninen		Sivistys		Koko kunta	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Vakinaiset	45	46	90	90	263	287	398	423
Määräaikaiset	19	18	10	9	95	89	124	116
Sijaiset	2			1	44	7	46	8
Työllistetyt ja oppisopimuksella olevat	20	6	2	8	2	3	24	18
YHTEENSÄ	86	70	102	108	404	386	592	564

LIITE 43 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut		
	2021	2020
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	20 340 095	19 243 454
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-281 440	-204 094
Yhteensä	20 058 656	19 039 359
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	4 629 428	4 534 419
Muut henkilösivukulut	1 042 939	716 379
Yhteensä	5 672 367	5 250 798
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan yhteensä	25 731 023	24 290 157
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Palkat ja palkkiot	23 062	20 853
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät		
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	3 850	3 359
Muut henkilösivukulut	1 279	1 074
Aktivoinnit yhteensä	28 190	25 285
Henkilöstökulut yhteensä	25 759 213	24 315 442

LIITE 44 Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2021	2020
Sotkamon Kansallisseura ry KOK	1 496	674
Keskustan Sotkamon kunnallisjärjestö	4 759	3 046
Sotkamon vasemmistoliitto	2 312	2 111
Suomen Kristillisdemokraatit Sotkamon paikallis	317	78
Sotkamon perussuomalaiset ry	1 063	667
Sotkamon Sosiaalidemokraatit	106	106
Kainuu vihreät		60
Vaara-Kainuun Kokoomus ry	3	8
YHTEENSÄ	10 055	6 742

LIITE 45 Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastajien palkkiot		
	2021	2020
BDO Oy ja KPMG Oy Tilintarkastuspalkkiot	17 355	13 487

LIITE 46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvat välilliset liiketoimet

Kunnan tai konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1 Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta ja jakelusta vesilaitoksen ja vesilaitokseen liittyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi laitos vastaanottaa ja puhdistaa viemärlaitoksen ja vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden laitoksen verkostoon toimittaman jäteveden vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon.

Vesihuoltolaitos toimii laskennallisesti eriytettynä taseyksikkönä kunnan ympäristö- ja teknisessä osastossa.

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma sekä hulevesiviemäroinnin tase ja rahoituslaskelma esitetään vesihuoltolaitoksen omassa toimintakertomuksessa tilinpäätösasiakirjan liitteenä.

Tilinpäätös 2021

Sotkamon kunnan vesihuoltolaitos

Sisällys

YLEISKATSAUS	139
OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	140
<i>Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset. ....</i>	<i>140</i>
<i>Arvio merkittävimmistä riskeistä .....</i>	<i>140</i>
<i>Arvio tulevasta toiminnasta .....</i>	<i>141</i>
<i>Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä .....</i>	<i>141</i>
<i>Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arviointi.....</i>	<i>141</i>
<i>Sisäinen valvonta .....</i>	<i>141</i>
<i>Päivittäinen valvonta .....</i>	<i>142</i>
<i>Talouden seuranta, rahoituksen valvonta, hyväksymisoikeudet ja investoinnit.....</i>	<i>142</i>
<i>Riskienhallinnan järjestäminen .....</i>	<i>142</i>
<i>Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuu ja seuranta .....</i>	<i>142</i>
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	142
KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN	143
TUNNUSLUVUT	145
INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	145

TOIMINTAKERTOMUS

Vesihuoltolaitoksen on toimintakertomuksessaan esitettävä selvitys vesihuoltolaitokselle asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista vesihuoltolaitoksen talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tulos- tai rahoituslaskelmassa taikka taseessa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Yleiskatsaus

Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden tuottamisesta ja jakelusta vesilaitoksen ja vesilaitokseen liittyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi laitos vastaanottaa ja puhdistaa viemärlaitoksen ja vesiosuuskuntien toiminta-alueilla olevien asiakkaiden laitoksen verkostoon toimittaman jäteveden vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon.

Vesihuoltolaitos toimii laskennallisesti eriytettynä taseyksikkönä kunnan ympäristö- ja teknisessä osastossa.

Verkostoon johdettava vesi on pohjavettä, joka pumpataan verkostoon kahdeksasta siiviläputkikaivosta. Vesihuoltolaitos toimittaa vettä 5 osuuskunnalle ja vastaanottaa jätevedet kahdelta osuuskunnalta. Myytävän veden määrä v. 2020 oli 625 256 m³ ja toteutunut myynti laskutuksen perusteella v. 2021 oli 649 072 m³. Myynti kasvoi 23 816 m³ eli n. 3,81 %. Kaikkiaan vettä pumpattiin verkostoon 837 013 m³.

Jätevedet puhdistetaan Vuokatissa sijaitsevassa v. 1975/1986 rakennetussa biologisessa jätevedenpuhdistamossa. Puhdistamolla vastaanotettu jätevesimäärä oli 826 263 m³ (v. 2020 vastaavasti 886 214 m³) ja las-
kutettu jätevesimäärä oli 513 569 m³ (v. 2019 vastaavasti 492 937 m³). Sakokaivojen ja umpikaivojen yhteenlaskettu jätevesimäärä oli 8564 m³ eli vuotovesimäärä oli 304 130 m³ (v.2020 vastaavasti 383 568 m³). Näin ollen vuotovesimäärät jätevedenpuhdistamolle vähenivät 79 438 m³ (n. 9 %) edellisvuodesta. Suuri syy vuotovesien määrään olivat rankkasateiden aiheuttamat tulvat, jonka takia viemäriverkkoon tulvi huomattava määrä sade- ja hulevesiä. Betonisen viemäriverkoston ja betonirengaskaivojen vaihtaminen muovisiin vähentää joka tapauksessa sadevesien pääsyä viemäriverkostoon. Verkoston piirissä on kuitenkin edelleen alueita, joilla sadevesiä ja perustusten kuivatusvesiä on johdettu viemäriverkostoon.

Jätevesipumppaamoita viemäriverkostossa on 111 kpl (edellisvuonna 105 kpl). Pumppaamojen lisäys johtuu Kaitainsalmen vesiosuuskunnan siirtymisestä kunnan hoitoon.

Laitokset ja erilliset kohteet ovat automaation piirissä.

Vuonna 2021 vesihuoltolaitos saavutti sille asetetut tavoitteet. Vesihuollon suunnitellut investoinnit vuonna 2021 olivat yhteensä 1 891 000 €. Toteutetut saneeraukset Raunilantien, Saaritien, Rantatien ja Akkonientien loppuosille, Savitien, Pirttijärventien, Karitien ja Kärkitien perusparantamiset sekä Emäntäkouluntien, Ollinpellonkadun, Vasikkahaankadun, Kaarnakujan ja Naavakujan rakentamiset, Kankaalan vedenottamon loppurakentaminen, talolinjojen rakentaminen, Vuokatin radanvarren jätevesipumppaamon saneeraus, viemärlinjojen sujutukset sekä vesimittareiden uusiminen olivat yhteensä 1 642 052 €. (alitus 248 948€ /13 %)

Vesihuoltolaitoksen tiedottaminen, mm. verkoston huuhtelut ja vesikatkokset tehtiin kunnan nettisivuilla, lehti-ilmoituksilla ja vesikatkoksisista kohdealueille jaettavilla ilmoituksilla. Kokonaisuutena vesihuollon tavoitteet saavutettiin. Vesihuollon toimintavarmuudessa oli yht. 8 toimintahäiriötä: 23.2 Vesijohtoputken talohaaran korjaus Ratatie, Toivasen halli, 5.5. paineviemäriputken M 110 korjaus Vaunutiellä, 11.5. vesijohtoputken taloliittymälinjan M75 korjaus Petäjätie 4, 9.7. Hiukan vedenottamon paineputken korjaus, 20.7, Salmelantie 18:n talohaaran valurautaputken korjaus, 19.8. Marjapolku vesijohtoputken M 110 korjaus, 20.8. Vuokatin asema-alueen vesijohtoputken M200 korjaus ja 2.11 jätevesiviemäriputken M 110 ilmakellokaivon korjaus Emäntäkoulun tien varressa.

Vesimittareita vaihdettiin vuoden aikana 295 kpl. Uusia kuluttajia kirjattiin 23 kpl.

Laaditun talousarvion mukaan vesihuoltolaitoksen talouden lähtökohtana on saavuttaa 0-tulos, kun kerätävillä myyntituloilla katetaan kunnanvaltuuston vahvistaman ylijäämäpalautuksen 4 %:n tuotto peruspääomasta (3 692 442,27 €) ja poistot verkostosta ja laitteista (410 806 €). Tilikauden 2021 arvioitu tulos on ylijäämäinen n. 398 803 euroa.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.

Vesihuoltolaitoksen organisaatiomallin muuttamista eriytetyksi taseyksiköksi on valmisteltu vuoden 2015 aikana. Päätökset muutoksista tehtiin vuoden 2016 alussa.

Vesilain muutos 22.8.2014 edellyttää että kunnan tai yrityksen tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista. Vesihuollolle on tilikausittain laadittava tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Tase ja tuloslaskelma on laadittava kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

Henkilöstöä vesihuoltolaitoksella on 8 henkilöä. Vesihuoltoteknikko on jäänyt eläkkeelle 1.6.2017. Tehtäviä hoitaa määräaikainen (31.12.2022 saakka) vesihuoltoinsinööri.

Arvio merkittävimmistä riskeistä

Vesihuoltolaitoksen riskit voidaan jakaa toiminnallisiin, taloudellisiin sekä ympäristöön ja terveyteen liittyviin riskeihin. Talousveden saastuminen on toiminnallinen riski, mutta myös taloudellinen riski, koska siitä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Tällaisessa tapauksessa riskinä on myös vedenjakeluun tarvittavan kaluston, säiliöiden, astioiden ja riittävän talousvesimäärän toimittamiseen liittyvät asiat. Häiriötilanteisiin varautumissuunnitelmaa on valmisteltu v. 2018 aikana ja se hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa huhtikuussa 2019.

Toiminnallisena ja taloudellisen riskinä voidaan pitää myös vesikatkojen, sähkökatkojen, rankkasateiden tai viemäreiden sortumisen aiheuttamia viemäritulvia, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja ja korvausvaatimuksia. Näihin on varauduttu mm. tekemällä vedenottamoille ja keskuspumppaamolle sekä paineenkorotuslaitoksille varavirransyöttöpistokkeita sekä kehittämällä pumppaamoiden kaukovalvontaa.

Taloudellinen riski ovat myös vesihuoltoverkostoiden yllättävät korjaukset sekä vesijohto/viemärivuodot ja tulvimiset. Yllättävät putkirikot tulevat merkittävästi kalliimmiksi kuin suunnitellut korjaukset. Riskien pienentämiseksi on tehty selvityksiä ja parannuksia. Vuoden 2021 aikana on saneerattu vesijohto- ja viemäriverkostoa keskustan asemakaava-alueella sekä parannettu viemäriverkoston toimivuutta rakentamalla uutta hulevesiviemärintiä. Lisäksi rakennettiin uutta vesi- ja viemäriverkostoa ns. Emäntäkoulun alueella.

Tämän lisäksi kunnassa on käytössä kiinteistöjen - ja laitosten päivystys työajan ulkopuolella. Varallaoloryhmään kuuluu 8 laitos-/kiinteistöhoitajaa. Varallaolojärjestelmällä pienennetään mm. vesihuollon erityistilanteissa syntyvien lisävahinkojen syntymistä ja edistetään asiakkaille syntyvien haittojen nopeaa korjaamista sekä vähennetään velvoitteita mm. veden jakelun keskeytystilanteissa syntyviä korvausvaatimuksia.

Arvio tulevasta toiminnasta

Sotkamon vesihuoltolaitos on aloittanut vuoden 2016 alusta toiminnan eriyttynä taseyksikkönä. Aikaisemmin vesihuoltolaitos toimi teknisen toimialan osana laskennallisesti eriyttynä yksikkönä. Vesihuoltolaitoksen toimielimenä on ympäristö- ja tekninen lautakunta, jossa on yksitoista jäsentä.

Vesihuoltolaitoksen toimintaan ei ole tulossa muutoksia laitoksen normaalitoiminnan suhteen. Alueellista yhteistyötä jatketaan lähialueen vesihuoltolaitoksien ja yhteistyökumppanien kanssa. Kunta on tehnyt päätöksen Sotkamossa toimivien vesiosuuskuntien mahdollisuudesta liittyä kunnan vesihuoltolaitokseen. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alue laajeni v. 2021, kun Kaitainsalmen vesiosuuskunta liittyi kunnan vesilaitokseen. Verkostomäärä vesilaitoksen alueella kasvoi n. 15 km.

Vesihuoltolaitos korotti taksoja vuonna 2020 maltillisesti, käyttömaksut nousivat 3 % ja perusmaksu 5 %. Perusmaksua päätettiin korottaa 5 % myös v. 2021, koska vesimittarit (yht. n. 2 500 kpl) on tarkoitus vaihtaa etäluettaviin seuraavan 3 vuoden aikana. Vaikka laitoksen talous on tällä hetkellä hyvällä tasolla, tulee saneerausinvestoinnit huomioida taksassa v. 2015 laaditun saneerausvelkaraportin mukaisesti.

Henkilöstön koulutuksessa vesihuoltolaitos käyttää lähinnä Vesilaitosyhdistyksen järjestämiä kursseja sekä naapurivesihuoltolaitosten kanssa yhteistyössä organisoituja koulutustapahtumia.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vesihuoltolaitoksen sisäisen valvonnan periaatteet ja toiminta seuraavat kunnan toimintoja ja päätöksiä.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arviointi

Toimintakertomusvuodelle asetetut tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti kohtuullisen hyvin. Vuoden 2021 talousarvion ja käyttösuunnitelman tavoitteet johdettiin kuntastrategian pohjalta. Varojen käyttöä ja tuloksellisuutta arvioitiin pääsääntöisesti talousarvion seurantaraportointitiedon pohjalta.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa suorittavat tilintarkastajat ja tarkastuslautakunta.

Päivittäinen valvonta

Päivittäistä toimintaa ohjataan johto- ja hallintosäännöillä, henkilöstön vastuiden ja valtuuksien määrittelyllä sekä toimenkuvien, hyväksymisvaltuuksien ja varamiesmenettelyjen määrittelyllä sekä työohjeilla. Esi- miesten tehtävänä on seurata päivittäisen toiminnan lain- sekä ohjeistuksien mukaisuutta.

Talouden seuranta, rahoituksen valvonta, hyväksymisoikeudet ja investoinnit

Vesihuoltolaitos vastaa taloutensa raportoinnista. Vesihuoltoinsinööri ja toimistos sihteeri tarkastavat kuu- kausitulokset. Talouden kehitystä ja riskejä käydään läpi tarvittaessa teknisen johtajan kanssa.

Toimintamenojen, merkittävien sopimusten ja investointien hyväksymisoikeudet on määritelty valtuuston hyväksymän hallintosäännön, johtosäännön sekä talousarviossa hyväksytyjen kunnanhallituksen, ympä- ristö/teknisen lautakunnan ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien mukaisesti.

Investoinnit käsitellään valtuuston hyväksymän investointisuunnitelman mukaisessa raamissa. Investointien seuranta hoidetaan ympäristö- ja tekniselle lautakunnalle laadittavalla neljännesvuosiraportilla ja rakenta- miskohteiden vastaanottotarkastuksen jälkeen laadittavalla loppuseelvitysraportilla.

Riskienhallinnan järjestäminen

Vesihuoltolaitoksen riskien ja vaarojen arviointi tehtiin vuoden 2019 aikana häiriötilanteisiin varautumisen suunnittelun yhteydessä. Lisäksi riskejä ennakoidaan yhdessä terveydenvalvontaviranomaisten kanssa vuo- sittain päivitettävässä valvontatutkimusohjelmassa. Riskienhallintasuunnitelma (WSP, SSP) valmistui v. 2019 kesällä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuu ja seuranta

Kunnanhallitus ja ympäristö/tekninen lautakunta seuraavat ja arvioivat päätöksenteon laatua, suunnitel- mien toteutumista, riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tavoitteiden saavuttamista mm. heille toimitettavan toiminnallisen ja taloudellisen raportointitiedon, esityslistojen, pöytäkirjojen, päätös- ten ja suunniteltujen toimenpiteiden vaikutusten sekä riskiarviointien tulosten perusteella.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden ja yksiköiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön sekä säännöllisestä raportoinnista hallitukselle ja lauta- kunnille vähintään osavuosisikatsausten ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Suunnitelmaa vedenlaadun parantamiseksi jatketaan tarkastelemalla, voiko veden pumppausta lisätä hyvä- laatuista kaivoista automaatiota tehostamalla ja kannattako osalle vedenottamoista asentaa raudan ja mangaanin käsittelylaitteisto. Uusi Kankaalan vedenottamo on tarkoitus ottaa käyttöön antoisuus-mittaau- sten ja lupaprosessin jälkeen v. 2022.

Jätevesilietteen jatkokäsittelyssä on päädytty ylijäämälietteiden toimittamiseen Gasum Biotehdas Oy:lle. Sopimuksen mukaan palveluntuottaja kuljettaa lietteen käsittelypaikkaansa ja käsittelee sen lain edellyttämällä tavalla sovitulla kokonaishinnalla, joka sisältää kuljetus- ja käsittelymaksun ja perustuu lietteen kokonaismäärään. Uuden lietteen kuivausjärjestelmän (ns. ruuvikuivain) käyttöönotolla saadaan lietteen kuivaainespitoisuutta nostettua n. 4 %, (14:stä – 18 %:iin) jolloin poiskuljetettavan lietteen määrä/kustannukset pienenevät samassa suhteessa. Jätevedenpuhdistamon vuosittain tehtävillä pienehköillä saneeraustoimenpiteillä pyritään pitämään puhdistustaso vaatimusten mukaisena ja näin siirtämään uuden puhdistamon rakentamista (investointi n. 15 milj. €) mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen.

Vesi- ja viemäriverkostojen kuntotilanteesta on teetetty korjausvelkatarkastelu, jonka pohjalta on laadittu saneeraussuunnitelma. Vesijohtoverkoston osalta vanhat valurautaiset putket saadaan uusittua v. 2023 loppuun mennessä. Viemäriverkostossa uusitaan betonisia viemäriputkia ja -kaivoja vielä seuraavien 10 vuoden aikana.

Vesiosuuskuntien toiminnan kehittämishankkeessa kunta teki päätöksen osuuskuntien liittamisestä kunnan vesihuoltolaitokseen. Liittyneitä osuuskuntia on tähän mennessä 9 kpl.

Käyttötalouden toteutuminen

Vesi- ja viemärilaitos

Taulukon luvut sisältävät vesi- ja viemärilaitoksen sekä huleveden osuuden.

Tulosalue: Vesi- ja viemärilaitos (kp7700 - 7800)

Talous (sisäiset ja ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021 / TA 2021, %	TP 2021 / TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Toimintatuotot	1 983 588	1 980 771	2 130 372	107,6	149 601	7,4
Toimintakulut	-1 088 671	-1 171 163	-1 311 719	12,0	140 556	20,5
Toimintakate	894 917	809 608	-818 653	101,1	9 045	8,5
Poistot ja arvonalentumiset	-384 497	-410 806	-394 553	96,0	16 253	2,6
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	4 628		5 719		5 719	23,6
Muut laskennalliset erät	-8 742		-587		587	93,3
Tilikauden tulos	506 306	398 802	429 223	-107,6	30 421	15,2

Yllä olevan taulukon luvut sisältävät vesi- ja viemärilaitoksen sekä huleveden osuuden.

Vastuualueella ei ollut talousarviomuutoksia vuonna 2021.

Vastualueen toimintakate oli arvioitua parempi 9 045 €, sisäiset ja ulkoiset erät huomioituna. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli arvioitua parempi 30 421 euroa. Tulot olivat 149 601 euroa arvioitua suuremmat ja menot olivat 140 556 euroa arvioitua suuremmat.

Vesihuoltolaitoksen (sisältää vesi- ja viemärlaitoksen sekä huleveden osuuden) tuloslaskelmassa liikeylijäämä oli 424 100,52 euroa. Peruspääoman korvaus kunnalle on (4 %) 147 697,69 euroa ja muut rahoitustuotot 5 719,33 euroa huomioituna, ylijäämä on 282 122,16 euroa.

Huleveden liikealijäämä on -15 441,29 euroa

Vesihuoltolaitos

Taulukon luvut sisältävät vesi- ja viemärlaitoksen, ei hulevettä.

Talous (ulkoiset erät)

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021/ TA 2021, €	Muutos TP 2019 - TP 2020, %
Toimintatuotot	1 848 664	1 867 620	1 986 526	106,4 %	118 906	6,9 %
Toimintakulut	-1 057 866	-1 118 257	-1 195 805	106,9 %	- 77 548	7,3 %
Toimintakate	790 798	749 363	790 721	105,5 %	41 359	-5,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-384 497	-394 106	-380 497	96,5 %	13 609	3,5 %
Tilikauden tulos	410 929	355 257	415 944	117,1%	60 687	14,8 %

Vastualueen toimintakate oli arvioitua parempi 41 359 €, sisäiset ja ulkoiset erät huomioituna. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli arvioitua parempi 60 687 euroa. Tulot olivat 118 906 euroa arvioitua suuremmat ja menot olivat 77 548 euroa arvioitua suuremmat.

Vesihuoltolaitoksen (sisältää vesi- ja viemärlaitoksen ei sisällä huleveden osuutta) tuloslaskelmassa liikeylijäämä oli 439 541,81 euroa. Peruspääoman korvaus kunnalle on (4 %) 147 697,69 euroa ja muut rahoitustuotot 5 719,33 euroa huomioituna, ylijäämä on 297 563,45 euroa.

Hulevesi

	TP 2020	TA 2021	TP 2021	TP 2021/ TA 2021, %	TP 2021/ TA 2021, €	Muutos TP 2020 - TP 2021, %
Toimintakulut		-10 000	-1 385	13,8 %	-8 614,6	-100,0 %
Toimintakate		-10 000	- 1 385	13,8 %	-8 614,6	-100,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-15 338	-16 700	-14 056	84,2 %	-2644,1	-8,4 %
Tilikauden tulos	-15 338	-26 700	-14 056	57,8 %	-11 258,7	-8,4%

Tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021
Vesihuolto, käyttökustannukset euroa/m ³ *,	1,74	1,88
- josta poistot euroa/m ³	0,61	0,54
Uusinvestoinnit euroa/asukas	23,38	48,82
Perusparannusinvestoinnit euroa/asukas	32,47	134,00
Johtoverkoston pituudet m/asukas, vesijohto	24,08	25,30
Johtoverkoston pituudet m/asukas, viemäri	12,6	14,0
käyttökustannukset jaettu arvioidulla (TA)/myydylä (TP) vesimäärällä	1,70 €/m ³	1,85 €/m ³

Laki vesihuoltolain muuttamisesta edellyttää, että vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa esitetään tunnuslukuja vesihuollon hintatasosta, tehokkuudesta €/m³, laadusta ja kannattavuudesta.

Tunnuslukujen ilmoittamiseen on tulossa valtakunnallinen tietojärjestelmä, joka ei ole vielä käytössä.

Vesihuollon käyttömaksut 2021

- Veden käyttömaksu: 1,48 €/m³ (alv 24 %)
  - Jäteveden käyttömaksu: 2,47 €/m³ (alv 24 %)
- Yhteensä 3,95 €/m³ (alv 24 %)

Tehokkuus

- Laskuttamattoman veden määrä: 22,5 % (edellisvuonna 25,1 %.) Toimenpideraja on Vesilaitosyhdistyksen arvion mukaan 20–25 %. Laskuttamattomaan kulutukseen kuuluu mm. verkoston huuhtelut ja vesijohtojen vuodot/rikkoutumiset.
- Jätevesiverkoston vuotovedet: 37 %, vuonna 2021 43 %. Suositusarvot ovat 20 – 30 %. Perusparannusinvestoinnit ovat korjanneet toiminnan tulosta oikeaan suuntaan. Osittain puuttuva hulevesiviemäriverkosto sekä vanhat betoniset (vuotavat) viemäriputket ja kaivot sekä katto- ja perustusvesien johtaminen jätevesiviemäriin lisäävät tarpeettomasti vuotovesien määrää.

Investointiosan toteutuminen

Investointimäärärahaa vesihuoltorakentamiseen oli vuonna 2021 käytettävissä 1 831 000 euroa. Toteutetut saneeraukset Raunilantien, Saaritien, Rantatien ja Akkonimentien loppuosille, Savitien, Pirttijärventien, Karitien ja Kärkitien perusparantamiset sekä Emäntäkouluntien, Ollinpellonkadun, Vasikkahaankadun, Kaarnakujan ja Naavakujan rakentamiset, Kankaalan vedenottamon loppurakentaminen, talolinjojen rakentaminen, Vuokatin radanvarren jätevesipumppaamon saneeraus, viemäriinjojen sujutukset sekä vesimittareiden asennus olivat yhteensä 1 642 052 €. (alitus budjettiin nähden 248 948 €/13 %).

SOTKAMON KUNTA

KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY LIIKETOIMINTA VESIHUOLTOLAITOS, ml Hulevesiviemärointi

TULOSLASKELMA	2021	2020
	Euroa	Euroa
Liikevaihto	2 086 237,48	1 958 101,62
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	44 134,39	25 486,49
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-511 824,44	-406 904,54
Palvelujen ostot	-384 054,68	-290 128,00
Materiaat ja palvelut yhteensä	-895 879,12	-697 032,54
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-296 931,24	-268 276,12
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-56 792,19	-52 063,69
Muut henkilösivukulut	-15 179,38	-10 368,22
Henkilöstökulut yhteensä	-368 902,81	-330 708,03
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-394 552,68	-384 497,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-394 552,68	-384 497,00
Liiketoiminnan muut kulut		
Avustukset	0,00	0,00
Vuokrat	-41 839,70	-37 562,07
Muut toimintakulut	-5 097,04	-23 368,25
Liiketoiminnan muut kulut	-46 936,74	-60 930,32
Liikeylijäämä (-alijäämä)	424 100,52	510 420,22
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	5 719,33	4 631,32
Korvaus jäännöspääomasta	-147 697,69	-147 697,69
Korkokulut	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	-3,68
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-141 978,36	-143 070,05
Liikeylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	282 122,16	367 350,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	282 122,16	367 350,17
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ, ilman sisäisiä eriä	394 783,09	406 301,28
Sisäiset erät, sisältyvät tuloslaskelmaan		
Sisäiset tulot	143 845,66	134 923,52
Sisäiset menot	-114 528,23	-30 804,58

Tunnusluvut	TP 2021	TP 2020
Sijoitetun pääoman tuotto-%	6,72	5,49
Voitto-%	20,33	26,07

Kunnalle ei ole maksettu korkokuluja eikä vesihuoltolaitoksella ole erillisiä lainoja. Sijoitetun pääoman tunnusluku kertoo taseyksikköön sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa taseyksikön suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta taseyksikön kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta. Kunnan sijoittaman pääoman tuoton tunnusluku kertoo kunnan taseyksikön sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainankorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämämäärät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden taseyksikön yli-/alijäämä muodostaa liikevaihdosta. Jos luku on negatiivinen, toiminta on tappiollista.

SOTKAMON KUNTA

KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY LIIKETOIMINTA VESIHUOLTOLAITOS, Ilman hulevesiviemärointiä

TULOSLASKELMA

	2021 Euroa	2020 Euroa
Liikevaihto	2 086 237,48	1 958 101,62
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	44 134,39	25 486,49
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-510 439,02	-406 904,54
Palvelujen ostot	-384 054,68	-290 128,00
Materiaalien ja palvelujen ostot yhteensä	-894 493,70	-697 032,54
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-296 931,24	-268 276,12
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-56 792,19	-52 063,69
Muut henkilösivukulut	-15 179,38	-10 368,22
Henkilöstökulut yhteensä	-368 902,81	-330 708,03
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-380 496,81	-369 158,88
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-380 496,81	-369 158,88
Liiketoiminnan muut kulut		
Avustukset	0,00	0,00
Vuokrat	-41 839,70	-37 562,07
Muut toimintakulut	-5 097,04	-23 368,25
Liiketoiminnan muut kulut	-46 936,74	-60 930,32
Liikeylijäämä (-alijäämä)	439 541,81	525 758,34
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	5 719,33	4 631,45
Korvaus jäännöspääomasta	-147 697,69	-147 697,69
Korkokulut	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	-3,68
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-141 978,36	-143 069,92
Liikeylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	297 563,45	382 688,42
Liikeylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	297 563,45	382 688,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	297 563,45	382 688,42
Liikeylijäämä (-alijäämä), ilman sisäisiä eriä	410 224,38	421 639,40
Sisäiset erät, sisältyvät tuloslaskelmaan		
Sisäiset tulot	143 845,66	134 923,52
Sisäiset menot	-114 528,23	-30 804,58

SOTKAMON KUNTA

KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY LIIKETOIMINTA VESIHUOLTOLAITOS, HULEVESIVIEMÄRÖINTI

TULOSLASKELMA	2021 Euroa	2020 Euroa
Liikevaihto	0,00	0,00
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 385,42	0,00
Palvelujen ostot	0,00	0,00
Materiaalien ja palvelujen ostot yhteensä	-1 385,42	0,00
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	0,00	0,00
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	0,00	0,00
Muut henkilösivukulut	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 055,87	-15 338,19
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-14 055,87	-15 338,19
Liiketoiminnan muut kulut		
Avustukset	0,00	0,00
Vuokrat	0,00	0,00
Muut toimintakulut	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	0,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-15 441,29	-15 338,19
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korvaus jäännöspääomasta	0,00	0,00
Korkokulut	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	0,00	0,00
Liikelylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-15 441,29	-15 338,19
Liikelylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-15 441,29	-15 338,19
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-15 441,29	-15 338,19
Liikelylijäämä (-alijäämä), ilman sisäisiä eriä	-15 441,29	-15 338,19
Sisäiset erät, sisältyvät tuloslaskelmaan		
Sisäiset tulot	0,00	0,00
Sisäiset menot	0,00	0,00

**KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY LIIKETOIMINTA
VESIHUOLTOLAITOS, ml Hulevesiviemäröinti
RAHOITUSLASKELMA**

	2021	2020
	Euroa	Euroa
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	424 100,52	510 420,22
Poistot ja arvonalentumiset	394 552,68	384 497,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-141 978,36	-143 070,05
Tulorahoituksen korjauserät		
Sisäiset tuotot	143 845,66	134 923,52
Sisäiset kulut	-114 528,23	-30 804,58
Toiminnan rahavirta yhteensä	<u>705 992,27</u>	<u>855 966,11</u>
Investointien rahavirta		
	-1 654	
Investointimenot	481,83	-613 461,47
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-948 489,56</u>	<u>242 504,64</u>
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-317 784,85	-35 060,20
Korottomien velkojen muutos	327 849,73	-50 940,20
Liittymismaksujen muutos	70 475,30	80 540,18
Rahoituksen rahavirta	<u>80 540,18</u>	<u>-86 000,40</u>
Vaikutus kunnan kassavaroihin	-867 949,38	156 504,24

Vuoden 2020 rahoituslaskelmassa tilinpäätöskirjassa on eri lukuja kirjanpitoon verrattuna liikelylijäämän, sisäisten tuottojen, toiminnan rahavirran, investointimenojen, toiminnan ja investointien rahavirran, korottomien velkojen muutoksen, rahoituksen rahavirran ja vaikutus kunnan kassavarahoihin osalta. Vuoden 2020 rahoituslaskelma ei ole vertailukelpoinen hyväksytyyn tilinpäätöksen raporttien osalta verrattuna nyt otettuihin raportteihin.

KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY LIIKETOIMINTA**VESIHUOLTOLAITOS, ilman hulevesiviemärointiä
RAHOITUSLASKELMA**

	2021		2020
	Euroa		Euroa
Toiminnan rahavirta			
Liikelyjäämä (-alijäämä)	439 541,81		525 758,34
Poistot ja arvonalentumiset	380 496,81		369 158,88
Rahoitustuotot ja -kulut	-141 978,36		-143 069,92
Tulorahoituksen korjauserät			
Sisäiset tuotot	143 845,66		134 923,52
Sisäiset kulut	-114 528,23		-30 804,58
Toiminnan rahavirta yhteensä	<u>707 377,69</u>		<u>855 966,24</u>
Investointien rahavirta			
	-1 576		
Investointimenot	758,54		-407 672,65
Rahoitusosuudet investointimenoihin	<u>0</u>		<u>0</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-869 380,85		448 293,59
Rahoituksen rahavirta			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
			-2 586
Saamisten muutos	-325 493,95		829,46
Korottomien velkojen muutos	327 849,73		477 945,96
Liittymismaksujen muutos	<u>78 184,40</u>		<u>0</u>
Rahoituksen rahavirta	80 540,18		883,50
Vaikutus kunnan kassavaroihin	-788 840,67		-1 660 589,91

KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY LIIKETOIMINTA
VESIHUOLTOLAITOS, Hulevesiviemäröinti
RAHOITUSLASKELMA

	2021	2020	
	Euroa	Euroa	
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-15 441,29	-15 338,19	
Poistot ja arvonalentumiset	14 055,87	15 338,19	
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät			
Sisäiset tuotot	0	0	
Sisäiset kulut	0	0	
Toiminnan rahavirta yhteensä	-1 385,42		0
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-77 723,29	0	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-79 108,71		0
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset		0	
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos	-7 709,10	0	
Korottomien velkojen muutos	0		
Liittymismaksujen muutos	7 709,10	0	
Rahoituksen rahavirta	0		0
Vaikutus kunnan kassavaroihin	-79 108,71		0

**KIRJANPIDOLLISESTI ERIYTETTY LIIKETOIMINTA
VESIHUOLTOLAITOS, ml Hulevesiviemäröinti**

TASE

	2021	2020
	Euroa	Euroa
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot	0,00	0,00
Pysyvät vastaavat		
Kiinteistöjen liittymismaksut	0,00	0,00
Rakennukset	845 358,12	449 328,21
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 077 471,25	6 224 644,80
Kuljetusvälineet	12 292,42	13 447,75
Muut koneet ja kalusto	0,00	201,84
Keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	7 935 121,79	6 687 622,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset	521 523,45	203 738,60
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	353 610,70	203 738,60
Muut saamiset	167 912,75	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Yhdystili	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 456 645,24	6 891 361,20
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	0,00	3 692 442,27
Jäännöspääoma	4 205 805,96	-371 473,16
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	1 823 411,56	1 456 061,33
Tilikauden yli-/alijäämä	282 122,16	367 350,23
Oma pääoma yhteensä	6 311 339,68	5 144 380,67
Vieras pääoma		

Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut velat	1 761 801,73	1 691 326,43
Pitkäaikainen yhteensä	1 761 801,73	1 691 326,43
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	-2 472,64	0,00
Ostovelat	216 538,17	33 569,93
Muut velat/Liittymismaksut ja muut ve- lat	111 121,15	22 084,17
Siirtovelat	58 317,15	0,00
Lyhytaikainen yhteensä	383 503,83	55 654,10
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 456 645,24	6 891 361,20

SOTKAMON KUNTA INVESTOINTIEN TOTEUTUMA	TA 2021 muutosten jälkeen	Toteutuma 1 - 12 2021	Poikkeama €	TA/Tot %
VESIHUOLTOLAITOS	-1 891 000	-1 642 052	-248 948	87
Kankaalan vedenottamon koepumppaus ja tutkimukset				
tulot	24 000		24 000	0
menot	-200 000	-120 919	-79 081	60
netto	-176 000	-120 919	-55 081	69
Jätevedenpuhdistamon saneeraus				
tulot				
menot	-450 000	-425 666	-24 334	95
netto	-450 000	-425 666	-24 334	95
Vesimittareiden uusiminen				
tulot				
menot	-120 000	-111 868	-8 132	93
netto	-120 000	-111 868	-8 132	93
Jätevedenpumppaamoiden saneeraukset				
tulot				
menot	-60 000	-65 031	5 031	108
netto	-60 000	-65 031	5 031	108
Viemäriputkien sujutukset				
tulot				
menot	-60 000	-63 680	3 680	106
netto	-60 000	-63 680	3 680	106
Raunilantien vesijohtoputken muutostyöt				
tulot				
menot	-60 000	-36 422	-23 578	61
netto	-60 000	-36 422	-23 578	61
Saaritie, Kärkitie, Karitie, Savitie, Rantatie, Pirttijärventie				
tulot				
menot	-450 000	-454 422	4 422	101
netto	-450 000	-454 422	4 422	101
Ollinpellonkatu				
tulot				
menot	-200 000	-174 023	-25 977	87
netto	-200 000	-174 023	-25 977	87
Vasikkahaankatu, Kaarnakuja, Naavakuja				
tulot				
menot	-230 000	-150 953	-79 047	66
netto	-230 000	-150 953	-79 047	66
Talolinjojen rakentaminen				
tulot				
menot	-75 000	-39 068	-35 932	52
netto	-75 000	-39 068	-35 932	52
Matonpesupaikan vedenottoputki				
tulot				
menot	-10 000		-10 000	0
netto	-10 000	0	-10 000	0

6 LUETTELOT JA SELVITYKSET

6.1 Luettelo tositelajeista

Laji	Nimitys	Laji	Nimitys
AA	Käyttöom.hankinnat ja myynnit	M5	Excel-liittymä
AB	Kirjanpitosite	M6	Liittymä WebMarela
AF	Poistokirjaukset	M7	Liittymä Pusatec
AN	Käyttöom.kirj: netto	ML	ML-tilitys
AZ	Investointien purku	PA	Palkkatositteet
BA	Konekielinen tilite	PR	Nimikkeen hinnan-muu- tos
BC	Epävarmat saamiset	RA	Hyvitys - nettosuor.
BM	Ostomaksu, autom.	RC	Korkolaskut
BS	Tiliotetapaht. muut	RE	Lasku - brutto
DA	Ennakkosuoritukset	RN	Lasku - netto
DG	Asiakkaat - hyvitys	RV	Myyntilaskut
DK	Korkolasku	SA	Muistiotositteet
DL	Luottotappiot	SB	Muistiot, sis. Myyntil
DR	Myyntilaskut, hyvityslaskut	SC	Käteisalenn. Kirjaus
DT	Asiakkaat - tasaus	M7	Liittymä Pusatec
DV	Myyntisuor. (autom.)	ML	ML-tilitys
DZ	Myyntisuor. (man.)	PA	Palkkatositteet
EU	Euro - pyöristysero	PR	Nimikkeen hinnan-muu- tos
EX	Ulkoinen numero	SR	Sähköinen muistiotosite
FS	Tilinpäätöstitteet	SK	Kassatosite
KA	Toimittajatosite	SL	*Konekielinen tiliot.
KG	Toimittajat -hyvit.	ST	Pääkirjatilien tasaus
KN	Toimittajat - netto	SU	Jälkikirjaustosite
KP	Tilin ylläpito	UE	Tiedonsiirto
KR	Ostolaskut/Rondo	WA	Tavaranluovutus
KS	Sisäisten laskujen kuittaus	WE	Tavaranvastaanotto
KT	Toimittajat - tasaus	WI	Inventointitosite
KZ	Toimittajat -maksu	WL	Varast.otto/toimitus
L1	Hammashuoltolaskutukset	WN	Tav.vast.otto netto
L2	Terveysthuollon laskutukset	ZL	Lindorff tilitykset
L3	Pegasos työterveyslaskutus	ZP	Maksukirjaus
L4	Effica potilaslaskutus	ZR	Pankki - täsmäytys
L5	Liittymä Hellevi		Liitetietosite
L6	Komartek vesilaskutus		
L7	Komartek lämpölaskutus		
L8	Mela		
L9	ProConsona sosiaalityö		
M1	Liittymä kassajärjestelmä		
M2	Liittymä kassajärjestelmä		
M3	Liittymä ProExellent		
M4	Liittymä Aqua vesilaskutus		

6.2 Käytetyt tositelajit

Sotkamon kunta	
Tositelaji	Nimi
10	Kassatositteet
30	Pankkitositteet
32	Ostolaskut P2P
34	Hyvitysten kohdistus O
35	Ostolaskujen maksut
40	Myren viitesuoritukset
41	Myre käsintallennetut
42	Intime yleislaskutus
44	Intime Web-laskutus he
46	Viitesuoritukset/Perin
47	Myre enn.ja maksumäär.
49	Korkolaskut
5I	Päivähoito
5L	Kansalaisopisto
5O	Lomituspalvelulaskutus
5R	Teknisen toimen laskut
5T	Vuokralaskutus
5U	Rakennusvalvonta
5X	Vesilaskut
63	eMemo Payment maksut
65	Inworks, kirjanpitolii
75	Sisäiset laskut JAMIX
77	SIS Web-muistiotosite
80	Web-muistiotosite
81	Käsinkirjatut muistiot
82	Matkalaskut M2
84	Palkkatositteet
85	Luottotappiot
86	Hyvitysten kohdistus M
87	Sumu-poistot
88	Käyttöomaisuuden luovu
93	SL Laskennalliset
98	Sisäisenlaskennan tulo

7 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Sotkamossa 30.3.2022

SOTKAMON KUNNANHALLITUS

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu kertomus

— — — — —, 2022

KPMG